

සිත්තපාදමැදුර.

සිකාබාපදවලඤ්ඡනං.

සඤ්චමුලමහාථෙරසාමිකා

විරචිතං.

‘පාණදුරේ’ නගරේ “වෑකඩ” නාම ගාමේ
බොසිරුකබාරාමමැඩුවසනො තසමිඤ්ඤවගාමේ

ජාත්‍යස සංඝානාඤ්ඤාථෙර වරසස

සිසසගුනෙන

“වෑකඩ” නාම ගාමපේත සඤ්ඤානාඤ
නාමිකෙන යතීනා ලොබස දෙසාපහරණෙන
පටිසංඛිතං.

විජේජාදය පරිවේණේ උපපධානාවරියෙන

සිසි ඤාණී සාරථෙරමරෙන

පටිග්‍රහිතං.

ධම්මි. මානුචෙල් සොවිසාධෙන

කොලමඛනගරේ

ජිනාලංකාර සහනාලසෙ

මුද්‍රාපිතං.

සලුබසටිනිබ්බාණෙනා--2461.

**THE
SIKKHAPADA
WALANGANA**

By

Panchamula Maha Thera Sami

EDITED BY

W. PANNANANDA

The PUPIL OF

W. Sri. Sanghananda.

OF

Bodhirukkarama

WEKADA

PANADURE

ACCEPTED BY

Mahagoda Sri Nanissara Thera

Vice Principal Vidyodaya College.

Colombo,

Published, By

W. MANUEL SOUSA

At

JINALANKARA PRESS.

HUNUPITIYA

COLOMBO

2451

විකල්පය.

සිකිමාපදනං චලිතයෙන සිකිමාපදවලිත
 නයි ලබනාවොයං පසන්තයො පනති නසිරොති යි
 භූතයා සිරිපරකකමභූත්යා රකෙසු කාලෙ පසන්
 සන්තිසාරදබ්බිනා නානාතයනෙපුඤ්ඤපහනෙන
 පවසු පරිවෙණෙසු ආසිථව්විමාරණෙනා පවමුල
 මහාපේරොති ලබනාමධාරිනා සිරෙන පාතිමොකනි
 සංවරසීලසිකිමාකාමිකානං යොගාචාරානං විපුල
 පයොජනමාකතිමානෙන බ්‍රහ්මකුසලකෙසු සිකිමා
 පදෙසු අවයසංඝසිකිමානිමානමුඤ්ඤාසයානුගතෙ
 නානාවිතයනෙය අභිසංඝරිතා ආයුතිකානමුඤ
 ගණධාරණානුරූපෙන කතො තසමායං ආපගතා
 නාපතතිහෙදවිජානනෙ පසන්තරො සිකිමාකාමා
 නං යොගාචාරානං විහාරාධිපතමයො විතස
 නයවිදුහි සංභාවිතො.

එළු පනාපනතිසු “වත්තාරො පාරාජිකා ධම්මා
 සත්තසංඝාදිසෙසා පුද්ගලානි යං ඵලං ඵලානුසං
 පාතිතානාං චෙව ඵලං ඵලානුසංඝාතාපනතිසො චා”
 නි ඉමෙති සංඝං “කාසබ්බනිවර්තිනි ඤානං සෙව්වා පඤ්ඤා
 ඤානං උපාසානං විනිවර්තිනි ඤානං චෙව සත්ත
 කාවිඤ්ඤාපනතිගතොචා” නි ඉමාති අනෙකාග
 ධාති හොනති, ඉමෙයං විනිවර්තිනි පනාචරිතො
 පවමුලමහාපේරෙන විතසසකථාදි සිකිමාපදන්ති
 වණ්ණනාසු ආගතවිතසනසංඝාලොකනෙන
 විපුලපයොජනකානාති සංඝරිතාච කතො, ඤ
 ඵාපායං කාලනාරාගනලෙඛකපමාදදිද්දසද්ධි
 නො අනුසංලොභං විහාරාධිපතමාචගනො

යළු කළු වීරලං දිසාවේ, තසමාසා විනයනය,
 හිලාසිනමාධුනිකානමනතරෙ පාකට්ඨාවෙන මහ
 ගං ආපදානාපතනාදි විනයනයනකාසලලමං ප
 තබාසා සාසනසිහිකාමෙන මයා “වෑනාබනාමයාම
 මෙතා මංගලානං” සමඤ්ඤන කතිපයාති පටිපෙ
 ත්කාති සංසඤ්ඤා නදඤ්ඤානට්ඨසිඤ්ඤාපදනප
 මාණෙන විසොධෙය්, මුද්දපනවනිනිනා, මම
 තාමං වසාපරෙ පොථුත්තතනනිකානි යාති කා
 නිවි බලිතසානාති හවනති වෙ තෙසු සමාධිනාපකා
 හවනතු හවනෙනා තෙසං යථාසතති සොධනන
 සද්ධසිඤ්ඤාපදකා ව.

එළු මවෙදිසකහතඤ්ඤාකරණසමත්සඤ්ඤාමඤ්ඤාණ
 සිඤ්ඤාකරකං විජ්ජාදයපරිවෙණාධිපතිං නිවිටක
 වාචිසසරාචරිතං සිඤ්ඤාමඤ්ඤාලාභිමාන පධානසඤ්ඤා
 නායකමෙවරවරං මෙව උපපපධානාචරිතභූතං සිඤ්
 ඤාණසසරමෙවරවරවසරිතා තෙසං තෙනපුඤ්ඤා
 න සිටිපවරනිබ්බාණාධිගමො ව භොතුති පමෙමි.

විනයකං නාකනරාදිපුජිතං
 ජිනනතකං සනාපදපපදයකං,
 සුභාසිතං තසා සුචිසු විසසුතං
 සුතං ගණං වාහිනමෙ දයායගං,
 හවනති වෙසමි බලිතාති යාති
 හපනතු සතෙනා විදුතො සමාධිං,
 අසබ්බවදි බලිතාව සමෙබ්බ
 තතිං තතිං මොහසුතා හවනති.

W, PANNANA YDA,

දැන්වීමයි.

“ශික්ෂාපදමලස්පන” නමැති ප්‍රශස්ත මේ විනය ග්‍රන්ථය වනාහි ශාසනික ශික්ෂාකාමී සියළු භික්ෂූන්වහන්සේලාට ප්‍රයෝජනවත් වැදගත් පොතක්කැයිද භික්ෂූන්වහන්සේලාට ව්‍යාවෘතික්‍රමණයට පැමිණෙන ශික්ෂාපදයන් ඇතුළත්කොට කරණ ලද්දක් හෙයින් උපසංපන්සිල් රකිණ භික්ෂූන් විසින් භාවිතා කරවුනු පොතක්කැයි දැනගන්නා ලදීන් ශාසනාසන්නික සදහාද භික්ෂූන්වහන්සේලාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසද මෙහි පහත අත්සන්කරණ මාවසින් අවමුගන්වනලදී.

සියළුම පොත්වල මාගේ අත්සන් සහිත සිල් එක තබනු ලැබේ, සිල් නැති එක පොතක්වත් යළිකුලය තිබී සමඟ වුනොත් එය නීතිමානීයව පමුණුවනු ලැබේ, නැවත අවමුගැසීමේ බලයද මටම තබාගත් බැව් සැලකිය යුතුයි.

W, Manuel Soysa.

ඩබ්ලිව්. මානුවෙල් සොයිසා

සුශීරි නිවස

වැකඩ, පාණදුරේ.

සිංහලාපදවලඤ්ජනං.

නමො නාසං ගගවතො අරහතො
සමො සමුබ්බසං.

තිලොක තිලකං බුද්ධං වජ්ජවයං විරහිතං *
නත්වා සප්පජ්ජනං ධම්මං සබ්බඤ්ඤා ගුණසාගරං,

ආදිතො උපසම්පන්න සිංහිතබ්බං සමාසතො
රජිතං සකභාසාය “සිංහලාපදවලඤ්ජනං”

අපනෙත්වා තතො භාසං රචයිස්සා සමාසතො
හිතාය මූලභාසාය “සිංහලාපදවලඤ්ජනං”

මනුස්සා මනුස්ස තිරවජ්ජනගතභූතා තිස්සො
ඉඤ්ඤො භොනති, තාසං වච්ච මග්ග පස්සාව මග්ග
මුඛමග්ගවසෙන තයො තයො කත්වා නවමග්ගා. තථා
මනුස්සා මනුස්ස තිරවජ්ජන ගතභූතානං උභතොබ්බ
ඤ්ජනානං, මනුස්සා මනුස්ස තිරවජ්ජන ගතභූතා
තයො පුරිස්සා භොනති. තෙසං වච්ච මග්ග මුඛවග්ගව
සෙන චෙ චෙ කත්වා ඡමග්ගා; තථා මනුස්සා මනුස්ස
තිරවජ්ජනගතානං තිණ්ණං පණ්ඩකානනති එවං
මාදසන්නං සත්තානං හිංසමග්ගා භොනති. තෙසු
අඤ්ඤතරස්මිං මග්ගෙ පිලොතිකතුම්බාදි සන්තෙවො

* සබ්බපොඤ්ඤෙසු “වජ්ජවයං විරහිතං” ඉති
දිස්සති එතං වුත්තහෙදාය “වජ්ජවයං විවඤ්ඤ” නති
මඤ්ඤො.

අසන්නෙවා පකතිවානෙන අසනිථුට්ඨං අලොකා
 සෙ සිකඛං අපච්චන්තිතො හික්ඛු ඵකතිලු ඛිජ්ජපන
 ට්ඨි අත්තනො අභිගජාතං සන්තං වා අසන්නං වා
 සෙවන විනෙන්න පච්චසෙය්‍ය පාරාජිකො හොති
 සාසනතො චුතොති වෙදිතබ්බො, අභිගජාතෙ සී
 තං අනට්ඨකායපපසාදං චම්මබ්ලං වා පිලකං වා
 පච්චසෙය්‍ය පාරාජිකො, නට්ඨකායපපසාදං චම්ම
 බ්ලං වා පිලකං වා ලොමං වා පච්චසෙය්‍ය දුක්ඛං,
 ජිවමාන මනුස්සිකියා අභිගජාතෙ උපපාදිතට්ඨානෙ
 නබ්බිට්ඨමත්තං මංසපිණ්ඩං වා නභාරං වා සචෙ
 අත්ති නසම්මං මෙජ්ඣා ධම්මං පටිසෙවෙය්‍ය පාරාජි
 කො, අථ චණ්ඩකෙට්ඨපන ‡ ථුලලච්චයං, ජිවමා
 නක මනුස්සානං අකඛිකුපනාසාපුට්ඨං කණ්ණ
 ජිලුවත්තිකොසෙසු වා සන්තාදිකතවණෙවා මෙජ්ඣා
 රාගෙන ත්ලබ්බිජ්ජමත්තං අභිගජාතං පච්චසෙය්‍ය ථු
 ලලච්චයං, සෙසෙසු උපකල්පාදිසරීරෙසු දුක්ඛං, ග
 ජිඅස්ස ගොමහිසගවරාදීනං නාසාපුට්ඨං චත්ති
 කොසෙසු ථුලලච්චයං, සෙසානං බුද්ධකතිරල්පාන
 ගතානං අකඛිකුපකණ්ණච්ඡිලුවණෙසු ච සෙස සරී
 රෙසු ච දුක්ඛං, මෙජ්ඣාරාගෙන බහිසංසනාධිප්පා
 යෙන මනුස්සතිරල්පානගතමාතුගාමානං නිමිත්තං
 අත්තනො නිමිත්තෙන ඝංසෙය්‍ය ථුලලච්චයං, කාය
 සංසගාරාගෙන පන මනුස්සිකියා නිමිත්තං අත්ත
 නො නිමිත්තෙන වා මුඛෙන වා ස්වෙධෙය්‍ය සංඝාදි
 සෙසො, කායසංසගාරාගෙන මනුස්සා මනුස්සභූතා
 නං පුරිසානං සබ්බතිරල්පානගතානම්පි සරීරෙ ස
 වෙධෙය්‍ය දුක්ඛං, පච්චාමිත්තා මාතුගාමං ගගෙවා
 බලකකාරෙන හික්ඛු මෙජ්ඣාසෙවනං කාරාපෙනති

සෝ හිනවු පවෙසනපව්වයිකිතුදුරණකකණෙසු
සාදියනි පාරාජකෝ. මනමනුසසියියා සරිතෙ සිගා
ලාදිහි අකබාසිතනිමිතෙන වා අපපකබාසිත නිමි
තෙන වා මෙඵ්නං සෙවෙය් පාරාජකෝ. උපසි
කබාසිතනිමිතෙන වා සෙහුසෙය්නකබාසිත නිමි
තෙනවා සෙවෙය් ඵ්ලලව්වයං, ඊසකං මංසාව සිට්ඨ
නිමිතෙන සෙවෙය් දුකකටං. නිමිතනං ධ්වපෙතො
සෙසසරිතෙසු බාසිතෙසු නිමිතෙනසු මෙඵ්නං සෙ
වෙය් පාරාජකෝ. දුගතකිසමපතෙනසු නිමිතනාදි
සරිතෙසරිතෙසු සෙවෙය් දුකකටං. ජිඤ්ඤා ජච්චිතෙ
නිමිතෙන සෙවෙය් දුකකටං. විච්චෙ මුඛෙ අතත
නො අභිග්ජාතං කිංකරිතී ධාතෙ අප්පසාපෙතො
පවෙසෙතො උදුරෙය් දුකකටං. තථා මංසාදි පවෙ
සිතෙ නිමිතෙනපි උපපාටිතමිට්ඨමංසෙසු දතෙනසු
වා මිට්ඨතො ඛනිතිකකතනිව්භායවා දතෙනසු වා
අතෙනා අපවෙසෙතො මෙඵ්නං සෙවෙය් ඵ්ලලව්ව
යං. අට්ඨසකිලිකානි රාසිං කතො තසමිං මෙඵ්නරා
ගෙන වා කායසංසගාරාගෙන වා සෙවෙය් සු
සෙක මුසෙතවා අමුතෙතවා දුකකටං. මෙඵ්නරා
ගෙන මාතුගාමං චුම්බනාලිඛිතනාදිමහි කතෙ දුකක
ටං. අපාදකෙසු අභිමච්ඡා; දිපාදකෙසු කපොතා;
චතුපපාදෙසු ගොධානි ඉමෙ ගෙට්ඨිමපරිච්ඡදෙන
මෙඵ්නමිමෙය් අරගා ගොනති. සෙවනවිතතා ම
ගෙන මංගපවෙසනඤ්ඤාති ඉග දුට්ඨිකං. මෙ
ඵ්නමිමෙය් සාමනනාපතති දුකකටං. සෙසානං ති
ණණං පාරාජකානං සාමනනාපතති ඵ්ලලව්වයං.
අසාදියනාසං අනාපතති.

පඨමපාරාජික විනිව්ජසො නිට්ඨිමනා.

“පරස භාෂාකතනි” ජාතිකා පාදං වා පාදරහ වහ්නං වා ඵෙය්‍යවිතෙතන පඤ්චවිසති අවහාරෙ සු එකෙනෙව අවහාරෙන අවහරති පාරාජිකං. තත්ථ පාදරහං නාම පඤ්චගුඤ්ජාමතං සුවණණං. කතමෙ පඤ්චවිසති අවහාරා? නානාභණ්ඩ පඤ්චකං. එකභණ්ඩපඤ්චකං. සාහස්‍රිකපඤ්චකං. සුඛිඛිපසොගපඤ්චකං. ඵෙය්‍යාවහාරපඤ්චකනි පඤ්චකපඤ්චකවසෙන පඤ්චවිසති අවහාරා වුත්තා තත්ථ කතමං. නානාභණ්ඩපඤ්චකං? ආදියෙය්‍ය හරෙය්‍ය අවහරෙය්‍ය ඉටියාපථං. විකොපෙය්‍ය ධා නාමාවෙය්‍යාති ඉමෙ පඤ්ච; කථං. ආදියෙය්‍යාති? අඤ්ඤාසං ආවාසාදීනි ගහෙහුං අභිසුඤ්ජනාය්‍ය සබ්බකාය වට්ඨසොගෙසු දුක්ඛං. සාමිකය්‍ය විමතිං උපපාදෙති ඵුලලවයං. “නදදුමි”ති අත්තනො ධුර නිකෙඛපෙන ව “නමය්‍යං. හවිස්සතීති” සාමිකය්‍ය ධුරනිකෙඛපෙන ව පාරාජිකං. එකෙන පන ධුර නිකෙඛපෙ අකතෙ නගොති. අවිච්ඡිද්ධාං සපින වත්තො පාදගණ්ණකවත්තං * ඵෙය්‍යවිතෙතන අව හරෙය්‍ය පාරාජිකං; හරෙය්‍යාති අඤ්ඤාසං පරි ක්කාරං ගහෙති ගව්ජනෙතා ඵෙය්‍යවිතෙතන පරා මසෙය්‍ය දුක්ඛං. එඤ්ඤෙය්‍ය ඵුලලවයං. ධානාවා වෙය්‍ය පාරාජිකං. අවහරෙය්‍යාති අඤ්ඤාති අත්තනො සන්තිකෙ සපිනපරික්කාරං. සාමිකා දෙ කිති වුත්තෙ “නගණ්ණාමි”ති වදෙය්‍ය අදිනනාදන ය්‍ය සුඛිඛිගාගතනා දුක්ඛං. සාමිකය්‍ය විමතිං උපපාදෙය්‍ය ඵුලලවයං. “නෙවදදුමිති” අත්තනො ධුරනිකෙඛපෙන ව “නලහාමි”ති සාමිකය්‍ය ධුර නිකෙඛපෙන ව පාරාජිකං. එකෙන පන ධුරනිකෙඛ පෙ අකතෙ නගොති. ඉටියාපථං. විකොපෙය්‍යාති

* “පාදගණ්ණක මතං”

සහගණකාරිකෙන ගණනිකාමිනි ථේයාවිතෙන
න ඉරියාපථ විකෝපනපයොගෙ දුක්ඛං. ප
ඨමපදවාරං අතිකකමෙය්‍ය ඵලලව්වයං. දුක්ඛ
පදවාරං අතිකකමෙය්‍ය පාරාජිකං. ධානාවාවෙය්‍යා
නි අඤ්ඤාසං පරිකාරං ථේයාවිතෙන පරාම
සෙය්‍ය දුක්ඛං. එකපෙය්‍ය ඵලලව්වයං. ධානාවා
වෙය්‍ය පාරාජිකං. සවිඤ්ඤාණකා විඤ්ඤාණමියක
තතා ඉදං නානාගණකපඤ්ඤාකං නාම; කථං එක
ගණකපඤ්ඤාකං? ආදිසෙය්‍ය හරෙය්‍ය අවහරෙය්‍ය
ඉරියාපථං විකෝපෙය්‍ය ධානාවාවෙය්‍යාති ඉමෙසු
පඤ්ඤාසු විඤ්ඤාණවස්ත්‍රයමිංයෙව ගතීතෙ එකගණක
පඤ්ඤාකං නාම. කතමං සාහජික පඤ්ඤාකං? සාහ
ජිකො ආණ්ඩනිකො නිසසගිකො අභිසාධ
කො ධුරනිකෙවපොති ඉමෙ පඤ්ඤා; කථං සාහජි
කොති? පරහණකස්ස සහජාථේයාවිතෙන ගහ
ණං, ආණ්ඩනිකොති “අසුකස්ස හණං ථේතෙ
ත්වා ගණ්ඨාති”ති අඤ්ඤාස්ස ආණාපනං, නිසසගි
කොති සුඛකගහණධානතො * අඤ්ඤාස්ස හණං
අසුකයමිං ඨාතෙ ගතෙ සති ගණනියාමිති පරිකප්පි
තධිධානතො වා බ්බතිති පාතනං. අභිසාධකොති
අසුකස්ස හණං. අසුකයමිං ඨාතෙ ථේතෙත්වා ග
ණ්ඨාතිති අඤ්ඤාස්ස ආණාපිතෙ තෙන නසකෙක්ඛා
මිති වුතෙන “යද සකෙකාසි තද ගණ්ඨාති”ති ආ
ණාපෙති සො එකතෙන අවහරියස්ස ආණාපක
ස්ස ආණ්ඩනිකකණ්ණෙයෙව පාරාජිකං. ඉතරස්ස
ගතිතකකණ්ණෙ පාරාජිකං. අථ පරස්ස තෙලකුච්ඡිසා
පාදග්ගනකං තෙලං අවස්සමපිචනකාති උපාතනා
දීති ථේයාවිතෙන පඤ්ඤාසති හත්තො මුත්ත

* “අතතො ගහණං සයං ගහණධානතො වා”

මහනකුණේයෙව පාරාජිකං. ධුරන්තෙකිකපොති
 ආරාමාදීනි අසුසුඤ්ඤානට්ඨානෙනපි අතතනො සනති
 කෙ සපිතපරික්කාරං මයා “නගතින”නති මුසා ක
 ක්වා ගතිතට්ඨානෙනපි තාවකාලිකං ගතෙත්වා අදිනන
 ට්ඨානෙනපි * නං විතතං භවෙස්ස නදදුමිති අතත
 නො ධුරන්තෙකිකපන ච න ලභාමිති සාමිකස්ස ධුර
 නිකෙකපෙන ච පාරාජිකං. එකෙන පන ධුරන්තෙකි
 පෙ අකමෙ තහොති. ඉදං සාගතීකපඤ්ඤානං භාම.

පුබ්බපසොගපඤ්ඤානං භාම, පුබ්බපසොගො
 සහපසොගො සංවිද්වහාරො සමෙකනිකමමනති
 මිහගකමමනති ඉමෙ පඤ්ඤා; කථං පුබ්බපසො
 ගොති? අසුකස්ස භණ්ඩං ථෙතොත්වා ගණනාතීති
 ආණ්ණපෙති ආණ්ණපතො අවස්සං ගණනිස්සති ආණ්ණ
 පකස්ස ආණ්ණතිකුණේ පාරාජිකං. ආණ්ණපතස්ස ප
 න ගතිතකුණේ පාරාජිකං, අභ්භාසාධකපුබ්බප
 යොගවිනිව්ජයො ඉමිනා නයෙන දට්ඨාබ්බො; ආණ්ණ
 පිතස්ස ගහණතො පුබ්බෙකපෙති ආණ්ණපකස්ස පාරා
 ජිකතන සිද්ධිතො අභ්භාසාධකො භාම, පුබ්බපයො
 ගොපි භාම සහපසොගොති අඤ්ඤාසං ආරාම
 බ්බෙත්වාදිගුමිනං අභිරෙකගහණස්ස කරණපයො
 ගෙ සති අවසානපයොගෙන සහපාරාජිකං, තමපි
 උභිතනං ධුරන්තෙකිකපෙන ගොති, සංවිද්වහාරො
 ති අසුකස්ස භණ්ඩං ථෙතොත්වා ගණනාමාති අඤ්ඤා
 ති සද්ධිං සංවිද්වහාරො ගව්ඡනං එවං සංවිද්වහාරො
 ගව්ඡනානං එකො නං භණ්ඩං ධානාචාවෙති,
 සබ්බෙසමපි පාරාජිකං, සමෙකනිකමමනති පුබ්බ
 ණ්ණා පරණ්ණාදිකාලෙසු අසුකස්ස භණ්ඩං අසුකසමි.
 බණ්ණ ථෙතොත්වා ගණනාතීති වුත්තෙ සමෙ සමෙක

* ආදිතට්ඨානෙනපි”.

තං අවිජ්ජාසංඛාරා ඵෙතොති, ගණනායා සංඛිකත
කාරකස්ස සංඛිකතකරණකම්මෙණ පාරාජිකං, ගාභ
කස්ස ගතිතකම්මෙණ පාරාජිකං, නිමිත්තකම්මෙණ
අකම්මිතිඛණ්ඩානුකම්මපනාදිං කතො අසුකස්ස ග
ණනං ඵෙතොති, ගණනාහිති වුත්තො විස නිමිත්ත
සංඤ්ඤං කරොති, කතනිමිත්තසංඤ්ඤං අවිජ්ජාසං
ඛාරා ගණනායා නිමිත්තකාරකස්ස නිමිත්තකම්මෙණ
පාරාජිකං, ගාභකස්ස ගතිතකම්මෙණ පාරාජිකං.
ඉදං සුඛිකපසොගපඤ්චකං නාම; කතමං ඵෙය්‍යා
වගාරපඤ්චකං? ඵෙය්‍යාවගාරො පඤ්ඤාවගාරො
පඤ්ඤාපඤ්චකො පඤ්චිකතාවගාරො කුසාවගා
රොති ඉමෙ පඤ්ච; කථං ඵෙය්‍යාවගාරොති? උච්ච
ගගඛණ්ණාදිනාමා තුලාකුට්ඨානකුට්ඨිකඤ්ච න කිරි
යාය වා කුට්ඨකභාපනාදි පරිවහනනෙන වා වඤ්ඤ
තො ගණනායා පාරාජිකං, පඤ්ඤාවගාරොති, ගා
මකානකාදයො විස පරායනතං බලකකාරෙන ග
ණනායා වාගගෙහිබ්බං බලිගාමභොජක රාජගවා
දයො විසව අධිකං වා ගණනායා පාරාජිකං, පඤ්
ඤාපඤ්චකොති, ඵෙය්‍යානාය අනෙතා ගඛණං පච්ච
සෙතො සචෙ වඤ්චං භවිස්සති ගණනිස්සාමී, සචෙ සු
ත්තං නගණනිස්සාමීති, පරිකප්පතො පසිබ්බකං ග
ණනායා, නයමිං වඤ්චං ගොති, ඤානාවාචෙය්‍ය පාරා
ජිකං, සචෙ සුත්තං ගොති රකති, සුත්තභාවං ජා
තිත්වායං ලද්ධං තං ගගෙහිබ්බනාහි ගගෙතො සචෙ ග
ච්ඡති පඨමපදවාරෙ ථුලලවච්චයං, ථුතිපදවාරෙ පාරා
ජිකං. භූමියං ධිපෙතො සුත්තභාවං ජාතිත්වාපි ග
ණනායා ධානාවාවනෙ පාරාජිකං, සුත්තභාවස්ස
අජානනකම්මෙණ චොරොසි චොරොසිති අනුබ්බි
නෙනසු ඡබ්බිකො පලායති නත්ති පාරාජිකං, ගඛ

පඤ්ඤාගෙ දුක්ඛං, ඡ්ඛිද්ධිභංගොධං සාමිකා දිස්වා ග
 ථෙහෙය්‍යං සාධු, අඤ්ඤා දිස්වා ගථෙහෙය්‍යං භණ්ඩදෙ
 ය්‍යං, සචෙ අඤ්ඤාපි නගණ්ඨානි සාමිනොපි ධුරන්
 කෙඛපං අකඛා ගතා ගොනාති. පුන සො ආගතඛා
 ථෙය්‍ය විභෙදනා ධානාචාචෙති පාරාජිකං, “පඤ
 චෙතං මයාගතිතං මමදානි සනතක” නති සකසඤ්ඤා
 යවා පංසුකුලසඤ්ඤායවා ගතිතෙ අනාපනති. භණ්ඩ
 දෙය්‍යං පන ගොති, ධුරන්කෙඛපං කඛා ඡ්ඛිද්ධිභං
 ගොධං ගථෙහෙය්‍යං භණ්ඩදෙය්‍යං චෙච ගොති, කසමා?
 අතතනො පඤ්ඤාගෙන නගෙතො ඡ්ඛිද්ධිතතතා. භණ්ඩ
 දෙය්‍යං නාම තදෙච භංගං වා දුතලිකං. භංග
 භණ්ඩක මුලං වා දුතලිකං. අයං භණ්ඩපරිකපෙසා
 නාම; එතො අඤ්ඤාසං පරිකපාරං. ගෙතො අසු
 කංචානං ගතකඛණෙ සචෙ පසස්ති දදුමි නො
 චෙ ගණ්ඨාමිති පරිකපෙසා, ගච්ඡන්තො අපසස්
 තො පරිකපටිතංචානං අතිකකථෙය්‍යං පාරාජිකං,
 අයං භිකාසපරිකපෙසා නාම, ඉමිනා නයෙන චෙ
 භණ්ඩා කාසපරිකපා දට්ඨිකා; සච්චන්තා
 චිතාගොති, අඤ්ඤාති ඡ්ඛිද්ධිමුද්දිකාදීති දිස්වා
 තෙති අධුරන්කෙඛපං භණ්ඩං ථෙය්‍ය විභෙදනා සු
 කඛපණ්ණාදීති පටිච්ඡාදෙය්‍යං දුක්ඛං, එකපෙය්‍ය
 දුලලච්චයං, ධානාචාචෙය්‍යං පාරාජිකං, පංසුකුල
 සඤ්ඤායවා සකසඤ්ඤායවා ධානාචාචෙය්‍යං අනා
 පනති, භණ්ඩං දෙය්‍යං පන ගොති, අතතපඤ්ඤා
 ගෙතො ධුරන්කෙඛපං කඛා ඡ්ඛිද්ධිභංගොධං ථෙය්‍ය
 විභෙදනා ගතිත නතී පාරාජිකං, දුක්ඛංචෙච,
 භණ්ඩදෙය්‍යං පන ගොති, සචෙ සාමිකා ඤාතා යා
 චෙය්‍යං අදිනෙන පාරාජිකං, කසමා? අතතනො

පරිසරයෙන් ජීවත්වන්නා. මුද්දිකාදීනි ජලේඛනා
පුත යාවෙකු, අපසාසිකා, ධුරන්තරිකා, අකුකා
ගතා ගොතනි. භික්ෂු ඵෙය්‍යවිතර්තන තසමිං සෙ
ව යානෙ නිදහිතෙ උපරිතාගං අමො කකා යානා
වාවෙය්‍ය පාරාජිකං. කුසාමහාමොති කුසපණ්ණං
යිපෙකා විවරහාජනකකිණේ අතතනො ඛග්‍රවහසේ
කොට්ඨාසං පරිවතෙනකා පරස්ස පාරාජිකපගො
නක කොට්ඨාසං ඵෙතෙනකා ගහිකු විච්ඡෙනො අතත
නො කොට්ඨාසෙ යිපිත කුසං ගහෙකා පරස්ස කො
ට්ඨාසෙ යිපිතකකිණේ නාපි පාරාජිකං. පරස්ස කො
ට්ඨාසෙ යිපිතකුසං ගහෙකා අතතනො කොට්ඨා
සෙ යිපිතකකිණේ හත්තො මුහුතමතෙතසෙව පා
රාජිකං. සලෙ පඨමතරං පරස්ස කුසං ගහෙතස්‍ය
තාව රකකිති. අතතනො කොට්ඨාසෙ යිපිතකකිණේ
පි අතතනො කොට්ඨාසතො කුසං ගහිතකකිණේ
රකකිති. පරස්ස කොට්ඨාසෙ යිපිතකකිණේ හත්තො
මුහුතමතෙතසෙව පාරාජිකං. ඉදං ඵෙය්‍යාවගාරපච
කං නාම.

පඤ්චවිසති අවගාහ නිවර්තනා.

සකසකුසුය ගහණේ අනාපනති. විසසාසගාගෙව
තාවකාලිකං කකා ගහණෙව නිරවර්තනගත පෙන
පිසුවාදීනං සන්තක ගහණෙව පංසුකුලසකුසුය
ගහණෙව උමමතතාකාදිභාවෙන ගහණෙව අනා
පනති. අඤ්ඤ මහස්ස සන්තකභාවොව තා ජාන
නඤ්ච පාරාජිකපගොණකව ඤ්ඤ ඵෙය්‍යවිතර්තන
ව යථා චුක්ත පඤ්චවිසති අවගාහෙසු අඤ්ඤතරෙ
න අවගරණකුසාහි ඉමානෙත්ථ පඤ්චවිසතා.

දුතිසපාග්‍යජික විනිවර්තන නිවර්තනා.

යෝ පන සිකු මනුස්සපාණං මාතුකුට්ඨියං පටි සත්ථගගණකාලතො පට්ඨාය තාපන මඤ්ඤාසෙස ජ්ජුතාදිපයොගෙන මාරෙති තස්ස පාරාජිකං. පසුතකාලතො පට්ඨාය ඝාභාභිකො නිස්සංගිකො ආණ්ඩනිකො ථාවතෙ විජ්ජාමංසො ඉද්ධිමසොති එතෙසු ජසු පයොගෙසු එකෙන පයොගෙන මාරෙති පාරාජිකං. තත්ථ කතමො ඝාභාභිකපසොකො? කායෙන වා කායතො අමුඤ්චිතො කායපටිබ්බෙධන අසිඤ්ඤානා වා පහරිතො මනුස්සපාණං ජීවිතා වො රොපෙති පාරාජිකං; කතමො නිස්සංගිකො පයො නො? කායතො මුඤ්චිතො නිස්සංගිකෙන සතතිඋසු ආදිනා ජීවිතා වොරොපෙති පාරාජිකං, යං උද්දිස්ස පහරති තස්සෙව මරණෙන පාරාජිකං, අසෙසෙසං මරණෙ නත්ති පාරාජිකං. යො කොචි මරතුති අසු ද්දිස්ස පහරති තෙනෙව පහාරෙණ යස්ස කස්සචි මරණෙන පාරාජිකං. උභයන්තොපි තස්මිං පහරි තකකිණෙ වා මරතු පට්ඨාවා තෙනෙව පහාරෙණ පහරිතකකිණෙයෙව පාරාජිකං, කතමො ආණ්ඩනි කපපසොතො?

වජ්ඣ කාලො ව ඕකාසො ආවුධං ඉරියාපථො කිරියාවිසෙසොති ඉමෙ ඡ ආණ්ඩනි නියාමකා.

තත්ථ වජ්ඣති පුග්ගලො, අසුකං පුග්ගලං මාරෙ තිති ආණ්ඩෙනා සචෙ තමෙව මාරෙය්ස ආණ්ඩක ස්ස ආණ්ඩනිකකිණෙ පාරාජිකං. මාරකස්ස මාරිත කුඤ්ඤෙ පාරාජිකං. අථ අසෙසෙ මාරෙය්ස ආණ්ඩ කො මුඤ්චති. මාරකස්සෙව පාරාජිකං. “ඉමං මා රෙඬි”ති ආණ්ඩෙනා පන ආණ්ඩකස්ස දුක්ඛං. ත තො අසෙසෙ මාරෙය්ස ආණ්ඩකස්ස නත්ති දුක්ඛං.

ආණ්ඩුකරණයට පාරාජිකං; කාලොති පුබ්බණ්ඩාදි
කාලො අප්ප පුබ්බණ්ඩමාරෙහිති ආණ්ඩුකරණ නං
නසම් පුබ්බණ්ඩ මාරෙය් උභින්නං පාරාජිකං.
තෙන චුත්තකාලං අභිකක්ඛිතා අඤ්ඤාසම් කාලෙ
මාරෙය් ආණ්ඩකස්ස නත්ති පාරාජිකං. දිවසමාසසං
වච්ඡරෙසුපි එසෙවනයො; ඔකාසාදිසු විනිව්ඡයො ඉ
මිනානසෙන වෙදිතබ්බො. තත්තිකතමො ඵාචරො?
අඤ්ඤාතිමෙන * උපකරණෙන මාරණං තංගි මාරෙ
තු කාමස්ස ඔපාතබ්ණෙනං විසයොජ්ජනං බග්ගාදිඋප
නික්ඛිපනං රූපසඤ්ඤිඋපපාද්‍යපන මරණවණ්ණකථ
න මරණ්ණපායද්‍යානි එවමාදි අනෙකප්පකාරං භො
ති; තත්ති අසුභො නාම මරතුති උද්දිස්ස ඔපාතං බ
ණ්ණෙය් සබ්බබ්ණනප්පයොගෙ දුක්ඛං. භොතසම්
පතිතො දුක්ඛං ලහති ථුලලව්වයං. මරෙය් පාරාජි
කං. අඤ්ඤා මරෙය් අනාපත්ති, යො කොපි එත
සම් පතිතො මරතුති අනුද්දිස්ස ඔපාතං බණ්ණෙය්
අඤ්ඤාතරොවා නසම් පතිතො මරෙය් පාරාජිකං;
යකබ්බෙපන පියාවෙ උද්දිස්ස බණ්ණෙය් සබ්බබ්ණ
නප්පයොගෙ දුක්ඛං. තෙන නසම් පතිතො දුක්ඛං
ලහනති දුක්ඛං, මාරෙය් ථුලලව්වයං. තිරව්ජාන
ගතෙ උද්දිස්ස බණ්ණෙය් සබ්බබ්ණනප්පයොගෙ දු
ක්ඛං. තෙන නසම් පතිතො දුක්ඛං ලහනති දුක්ඛං,
මරෙය් පාවිතතියං, විසයොජ්ජනාදිසුපි විනිව්ඡයො
ඔපාතබ්ණෙන චුත්තකාලෙතෙව වෙදිතබ්බො, කත
මො විජ්ජාමයො? මාරෙතුං මනුෂ්‍යප්පනං සබ්බප්
ප්පනප්පයොගෙ දුක්ඛං. අඤ්ඤා දුක්ඛං ලහති ථු
ලලව්වයං. මරෙය් පාරාජිකං, කතමො ඉද්ධිමයො?
ඉද්ධිප්පයොගකසම් විපාකිති අඤ්ඤා මාරෙතුකා

* “අසඤ්ඤාදිමෙන”.

මෙක දායකකාවන මුඛොලොකනාදිප්පයොගෙ දුක්ඛං. දුක්ඛං ලභෙය්‍ය ඵ්ලලව්වයං, මරෙය්‍ය පාරාජිකං;

සාහසිකාදි ජප්පයොග විනිවිජයො නිට්ඨිනො අසඤ්චිච මාරෙනාය්‍ය අජානනාය්‍ය අමරණාධිප්පායය්‍ය උච්චතනකාදිනඤ්ච අනාපානි. මනුස්සපාණං මනුස්සපාණසඤ්ඤි වධකවිතතං උපකක්ඛො තෙන මරණන්ති ඉමානි පඤ්ච මනුස්සවිග්ගහෙ අඛ්‍යාති.

නීතිස පාඨක විනිවිජයෝ

නිට්ඨිනො.

අතනනො සත්තානෙ අවිජ්ජමානං පඨමජ්ඣානං මම අත්තිතිවා සමාපජ්ජාමිවා සමාපජ්ජං වා සමාපජ්ජස්සාමිති වා අඤ්ඤාසං මනුස්සසත්තානං බහුමානාධිප්පායෙනපරියාය මුඤ්චිකා උජ්ජකා ආරොවෙති සම්පෙ සිතං පුග්ගලං ඤ්ඤපෙස්සාමිති සමාපජ්ජන්ති සං උද්දිස්ස ආරොවිතෙ සො නං බණ්ඤ්ඤච ජානාති පාරාජිකං. නො චෙ ඵ්ලලව්වයං. විරෙන වා ජානාති ඵ්ලලව්වයං. † අමනුස්සානං උජ්ජකං ආරොවෙති උද්දිස්ස ආරොවිතෙ අමනුස්සො නං බණ්ඤ්ඤච ජානාති ඵ්ලලව්වයං. නො චෙ ජානාති විරෙන වා ජානාති දුක්ඛං. දුක්ඛජ්ඣානාදිලොකි ය ලොකුහ්‍තරභුතානං උපතරිමනුස්සධම්මානං ආරොවිතෙපි ඵසෙවනයො. පරියායෙන ආරොවිතෙ භුමානං සෙකාසනෙ වසන්නො භික්ඛු පඨමජ්ඣානං සමාපන්නොති ආදිනා වුත්තෙ සො පුග්ගලො නං බණ්ඤ්ඤච ජානාති ඵ්ලලව්වයං. නො චෙ

† “දුක්ඛං” නතිවාපාඨො.

ජාතාති විරෙණ වා ජාතාති දුකකටං. අබ්බාසනන
ආරොච්ඡනායා අනුලොපනාධිපායයා උච්චතන
කාදිනඤ්ච අනාපනති.

මහාසාමනියා විනිශ්චයො
නිට්ඨංතා.

ඉති ආදිතො උපසම්පන්නො සිංහලාසනයෙහි
සිංහලාසනයෙහි පාරාජික
විනිශ්චයො නිට්ඨංතා.

සෙනාසනෙ අතිශයන්තාලෙ සුකකමොචනවෙ
තනාය අස්සාදානිකමාගිර සංඝඤ්ඤාණ කාවිඤ්ඤාණ
කෙසු අඤ්ඤාතරවජ්ජමති අත්තනො නිමිත්තං සය
මෙව සමෙත්වා ආඤ්ඤාති ස්වාපෙත්වා සුකක
මොචිතෙ සංඝාදිසෙසො. මොචනවෙතනාය උප
කකමෙනපි අමුත්තෙ සති ඵලලව්වයං. මොචනවෙ
තනාරතිතස්ස මුච්චමානකකිණේ වා මුත්තකකිණේ
වා සාදියන්තස්ස නන්ධිසංඝාදිසෙසො. මෙථුනරාගෙ
න මත්තසිත්තියා පහරණාලිඛනනාදිමති කතෙ සු
කකං මුච්චති නන්ධි සංඝාදිසෙසො. පහරණාදිපප
යොගෙ දුකකටං. කායසංසග්ගාරාගෙන ඉන්ධියා
සරීර සමබාහනාදිමති * කතෙ සුත්තං මුච්චති නන්ධි
සංඝාදිසෙසො. පහරණාදිපපව්වයා ආපජ්ජනාප
නති උපරි කායසංසග්ගාඋත්තිට්ඨානෙයෙව කථෙ
සාමි කණ්ඩුවනස්සාදෙන නිමිත්තං කණ්ඩුවනෙ
සුකකං මුච්චති නන්ධි සංඝාදිසෙසො. ඉන්ධිනිමිත්තනාදි

* “සමෙත්වාදිමති”.

14 සුක්කච්ඡිදි සංඝාදිසෙස මිහිවජ්ජො

දසසතකනිණේ සුක්කං මුච්චති නැති සංඝාදිසෙසො. රාගවිභේදන නිමිත්තාදිදසසනපච්චයා දුක්ඛං. ඉතියා සංඝං පටිවජ්ජනනට්ඨානෙන නිසීදනසංගතෙන නිමිත්තදසසනකනිණේ සුක්කං මුච්චති නැති සංඝාදිසෙසො. නිසීදනපච්චයා පාවිත්තියං. ඉතියා දුඤ්ඤාචාරාය වුද්ධෙත සුක්කං මුච්චති නැති සංඝාදිසෙසො. දුඤ්ඤාචාරා පච්චයා ආපජ්ජනපතති උපරි දුඤ්ඤාපතතිට්ඨානෙන කථෙසාමිති සද්ධනකානං මමසද්ධනාති සද්ධනස පහරිතකනිණේ සුක්කං මුච්චති නැති සංඝාදිසෙසො. පහරණ පච්චයා දුක්ඛං. ඉතියා උපනිත පුළුපණ්ණාදිමපි රාගවිභේදන පරිමජ්ජනෙ සුක්කං මුච්චති නැති සංඝාදිසෙසො. රාගවිභේදන පරිමජ්ජනපච්චයා දුක්ඛං. අනුපකාශනාසං අමොචනාධිපපායසං පුට්ඨං පසංඝායසං උමමනනාදිනසද්ධි මුද්ධෙනි අනාපතති.

සුක්කච්ඡිදි සංඝාදිසෙස මිහිවජ්ජො ගිට්ඨිකො.

කාසසංඝාතරාගෙන මනුස්සිනියා ඉතියසද්ධිය පුසනාධිපපායෙන කාසෙන කාසං ලොලෙන ලොමංවා පහරෙය්‍ය සංඝාදිසෙසො, අමනුස්සිනියා ඉතියසද්ධිය අනතනො කාසෙන නසසා කාසපට්ඨිද්ධි අනතනො කාසපට්ඨිද්ධින වා නසසා කාසෙ පහරෙය්‍ය ඵලලච්චයං. අමනුස්සිනියා මනුස්සිනියසද්ධිය වා පණ්ඩිතපුරිස හිරවජ්ජන සද්ධිය වා ඉතිය අනිතීති විමනියා වා කාසෙන කාසං පහරෙය්‍ය ඵලලච්චයං, කාසෙන පන කාසපට්ඨිද්ධි වා නසසා කාසපට්ඨිද්ධින කාසෙවා පහරෙය්‍ය

දුක්ඛං. අත්තනො කායපට්ඨදොධන ඉඤ්ඤා කා
ය පට්ඨදොධා නිස්සග්ගියෙ වා අත්තනො නිස්ස
ග්ගියෙන තස්සා කායෙවා කායපට්ඨදොධා නිස්ස
ග්ගියෙවා පහරෙය්‍ය දුක්ඛං, යකඛපෙතපණ්ඩක
පුරිසතිරිච්ඡානෙසුපි කායෙනවා කායපට්ඨදොධන
වා නිස්සග්ගියෙනවා පහරෙය්‍ය දුක්ඛං. ඉඤ්ඤා
චුසනකඛමණ් කායං අවාලොකා අසාදියන්තස්ස
ඉඤ්ඤා චුසනුපකකාමකාලෙ සන්තප්පෙතො පලා
පෙසාමිති පහරන්තස්ස අසඤ්චිච්ච අසනියා චුස
න්තස්ස අසාදියන්තස්ස උමමන්තකාදීනඤ්ච අනා
පගති, පසුත කාලතො පට්ඨාය මනුස්සිත්ති මනුස්සි
ත්තිසඤ්ඤා කායසංසග්ගරාගො තෙන රාගෙන
උපකාමො භස්සොගාදි සමාපජ්ජන්තති ඉමානෙ
ත්ත පඤ්ඤානිති.

කායසංසග්ග සංඛ්‍යාදිසෙස විනිවජ්ජසා
නිසිනො.

දුට්ඨලොවාමාස්සාදරාගෙන සුභාසිතදුක්ඛාසිතජා
නනසමන්තාය ඉඤ්ඤා ඉඤ්ඤාදිභාය චච්චමග්ග
පස්සාවමග්ග මෙථුනධම්මං ආරබ්භ “සිංගරිණිසි”
“සමගිනනාසි” “උභතොබ්‍යඤ්ඤානකාසි”ති දුට්ඨල
වාමං භාසෙය්‍ය නාය නභිනිණේ විජානතෙ සංඛ්‍යාදි
සෙසො. අජානිතෙ වා පට්ඨා ජානිතෙවා උල්ලථි
යං. ඉමසමිං සිංගරාපදෙ චච්චමග්ග පස්සාවමග්ග නි
මිත්තසුත්තා නිමිත්තරහිතා සුගති දුග්ගතිභි ආදි
නා චච්චමග්ග පස්සාවමග්ග සුත්තච්චතෙන ගුණා
ගුණභාසනෙ සංඛ්‍යාදිසෙසො. “මෙථුනධම්මං නද
දුසි න ලහාමි”ති චුත්තකාලෙවා “තච මාතෘපිතු
තඤ්ච විතෙත පසන්තෙ මෙථුනධම්මං ලහාමි”ති

වුත්තකාලොවා එවමාදිනා මෙදුන ධම්මසුත්තවච්ඡ
 නෙන වුත්තෙ සංඛ්‍යාදිසෙසො. අනෙකාසනෙසු
 පන “සිබ්බිකි” “සමතිනනාසි” උභතො බ්‍යඤ්ඤ
 නකාසි”ති තිසු වචනෙසු අඤ්ඤාතරසුත්තවච්ඡ නෙන
 දුච්ඡලලවාමාසාදරාගෙන අනෙකාසෙය්‍ය සංඛ්‍යාදි
 සෙසො. එකං දුච්ඡලලවාමං ඛත්තනා ඉඤ්ඤානං භා
 සෙය්‍ය ඉඤ්ඤානෙය්‍ය සංඛ්‍යාදිසෙසො. එකිංසා
 ඉඤ්ඤා ඛත්තනි දුච්ඡලලවාමාති භාසෙය්‍ය වාමාගනනා
 ය සංඛ්‍යාදිසෙසො. මනුසස්සිති ඉඤ්ඤා අනිඤ්ඤා විමතියා
 වා යකඛපෙන පණ්ඩකපුරිස නිරවජානාදිසඤ්ඤාය
 වා වච්චමග්ගාදිසු ඡපපදෙසු අඤ්ඤාතරපදෙන දුච්ඡ
 ලලවාමං භාසෙය්‍ය සාතඛිනෙ ජානෙය්‍ය දුච්ඡලවච
 යං, අජානිතෙ වා පචජා ජානිතෙ වා දුක්ඛං. ය
 කඛපෙන පණ්ඩකෙසු යකඛපෙන පණ්ඩකසඤ්ඤාය
 වච්චමග්ගාදි ආරබ්‍භ දුච්ඡලලවාමං භාසෙය්‍ය තෙති
 තඛිනෙ ජානිතෙ දුච්ඡලවචයං. අජානිතෙ වා පචජා
 ජානිතෙ වා දුක්ඛං. එවං යකඛාදිසු විපරිතසඤ්ඤාය
 දුච්ඡලලවාමං භාසෙය්‍ය තෙති ජානිතෙ වා අජානිතෙ
 වා දුක්ඛං. මනුසස්සිති වච්චමග්ග පසංචමග්ගෙ
 යපෙති අධිකඛකං උඛතජාත්‍ර මනුසලඤ්ඤා ආදි
 ස්ස දුච්ඡලලවාමාසාදරාගෙන ගුණාගුණතො දුච්ඡල
 ලවාමං භාසෙය්‍ය තාය තඛිනෙ ජානිතෙ දුච්ඡලවච
 යං. අජානිතෙ වා පචජා ජානිතෙ වා දුක්ඛං. පණ්ඩ
 කායපි දුක්ඛං. අධිකඛකං අධොජාත්‍රමනුසලං
 කායපටිබ්බාදො ආදිස්ස ගුණාගුණතො දුච්ඡලලවා
 මං භාසෙය්‍ය තාය තඛිනෙ ජානිතෙ වා අජානිතෙ
 වා දුක්ඛං. ඔවාදදුනකාලොවා ධම්මකථනකාලොවා
 දුච්ඡලලවාමං භාසනාස්ස උච්චතකාදිනඤ්ඤා අනා
 පතති, මනුසස්සිති මනුසස්සිතිසඤ්ඤාදිනා දුච්ඡලලවා

විශායාදරාගො තෙන රාගෙන දුටුල්ලවාචනාසනං
තඤ්ඤානේ විජානනනති ඉමානෙනථ පඤ්චඛගාති.

**දුටුල්ලවාචා සංකාදිසෙස විනිව්ජයො
නිසිනො.**

මෙථුනරාගෙන මනුසසිත්තියා ඉන්ද්‍රියඤ්ඤාය අත්ත
නො මෙථුනධම්මකාමෙන පාරිවරියාය වණ්ණං භා
සෙය්‍ය සා තඤ්ඤානේ ජානාති සංකාදිසෙසො, අජාති
තෙවා පච්ඡා ජාතිතෙවා ථුල්ලවට්ඨං. යකඛපෙතප
ණ්ඩකෙසු යකඛපෙතපණ්ඩකසඤ්ඤාය අත්තනො
මෙථුන ධම්මකාම පාරිවරියාය වණ්ණං භාසෙය්‍ය
තෙහි තඤ්ඤානේ ජාතිතෙ ථුල්ලවට්ඨං. අජාති
තෙවා පච්ඡා ජාතිතෙවා දුක්ඛං. ඉමෙසු යකඛා
දිසු විපරිතසඤ්ඤාය මෙථුන ධම්මකාමපාරිවරියාය
වණ්ණං භාසෙය්‍ය තෙහි ජාතිතෙවා අජාතිතෙවා
දුක්ඛං. අඤ්ඤානක අපවාරිතට්ඨානෙ පන ට්ඨ
රාදිවච්ඡකාමෙන පාරිවරියාය වණ්ණං භාසෙය්‍ය
ඉමිනා සිකාබාපදෙන අනාපනති. අඤ්ඤානක විඤ්ඤ
නති සිකාබාපදෙන ආපනති. උමමතතානාදිනඤ්ඤා අ
නාපනති. මනුසසිත්තියා මනුසසිත්තියඤ්ඤානා අනුතතාම
පාරිවරියාය රාගො තෙන රාගෙන වණ්ණං භාස
නං තඤ්ඤානේ විජානනනති ඉමානෙනථ පඤ්ච
ඛගාති.

**අත්තකාම පාරිවරිය සංකාදිසෙස විනිව්ජයො
නිසිනො.**

ඤ්ඤානි අඤ්ඤානිභූතාය ඉන්ද්‍රියවා ඤ්ඤානි අඤ්ඤානිභූ
තෙන පුරිසෙනවා කිලෙස පටිබ්බථවසෙන පෙසිත
සාසනං පටිගගගෙනවා පුරිසසසවා ඉන්ද්‍රියවා තෙසං

වා එකනෙතන කප්පිතමානානං මාතාපිතු ආදීනං
ආරොචනං වා ආරොචාපනං වා කන්ධා පච්චා හරි
ත්වා පුන ආරොචනං වා ආරොචාපනං වා කරොති
ඉමිනා අභිගතතයෙන සංඝාදිසංඝො. අභිගතන
යං නාම පෙසිත සාසනස්ස පටිග්ගහණං; පෙසිත
ධ්මානවිමසනං; පච්චාහරිත්වා ආරොචනනාති ඉ
මාති තිස්සි අභිගාති; චිති අබ්බෙති ඵුලලච්චයං. එ
කෙන අබ්බෙත දුක්ඛං. යකඛපෙත පණ්ඩකෙසු
පන තිසි අබ්බෙති ඵුලලච්චයං. චිති අබ්බෙතිව
එකෙනවා දුක්ඛං. කලහං කන්ධා සාලයෙන
පිප්පවාසානං ඉන්ද්‍රියරිසානං සමග්ගභාවෙ කතෙ
අනාපනති.

බොධිස්ස ච චෙතියස්ස ච සංඝස්ස ච ගිලානතිකු
ස්ස ච කිචෙවන සාසනං ගහෙත්වා ගට්ඨනාස්ස උමි
භාසාදීනස්ස ආනාපනති, ඉන්ද්‍රියරිසානං මනුස්ස
ජාතිකතා නාලං චචතීයනං පටිග්ගහණං විමසනං
භරිත්වා පච්චා ආරොචනනාති ඉමානෙත්ථ පඤ්ච
මාති.

සංඥාදිප්පාදිසංඝසං විනිව්ඡයො නිසීදනො.

අමුලකසංඝාදිසංඝෙ චතුර්විසතිපාරාජිකා දට්ඨ
බ්බන්ති; කතමාති චතුර්විසති පාරාජිකාති? මෙථුන
ධමමපාරාජිකාදීති චතතාරි පාරාජිකාති සාධාරණා
නිච උඛ්ඨජාත්‍ර මණ්ඩලපාරාජිකං වජ්ජපට්ඨජාදක
පාරාජිකං උකඛ්ඨජාත්‍රවජ්ජකපාරාජිකං අට්ඨවජ්ජ
ක පාරාජිකං සෙනවත්ථනිවාසන පාරාජිකාති ඉ
මාති පඤ්ච හිකුත්ති පාරාජිකාතිච මාතුසාතකො
පිතුසාතකො අරගනනකාතකො සංඝසංඝදකො
ලොකිකුප්පාදකො පණ්ඩකො උභතො බ්‍රහ්මදන

කො ථෙය්‍යසංවාසකො තිස්සපක්කනනකො හිඤ්ඤානී දුස්සකො තිරව්ජානගතොති ඉමානි එකාදස අභ බ්බපාරාජිකානිව මුදුපිට්ඨකො ලම්බි පරස්ස අභිග ජාතං මුඛෙන ගණ්හකො පරස්ස අභිගජාතෙ අභිනි සීදකොති ඉමානි චක්කාරි අනුලොම පාරාජිකානි වාහි ඉමානි චතුර්විසති පාරාජිකානි නාම.

කථං? චක්කාරිසාධාරණ පාරාජිකානි වුත්තානෙන ව; යා පන හිඤ්ඤානී කායසංසග්ගරාගෙන පටිබ්බද්ධි භ්‍යා හුත්වා අතතතො අධිකඛිකං උබ්බජානුමණ්ඩලං කායසංසග්ගරාගෙන පටිබ්බද්ධිතෙනන පුරිසකායෙන පහරණාදිජුසනං වා සාදිසෙය්‍ය පාරාජිකං සයං කායෙන තං පුරිසං පහරෙය්‍ය පාරාජිකංති ඉදං උ බ්බජානුමණ්ඩල පාරාජිකං නාම.

යා පන හිඤ්ඤානී සාසනෙ යිත්වා පාරාජිකාපනතා ය අඤ්ඤාය හිඤ්ඤානීයා සයං පාරාජිකාපනතිං ජාන නාති ඡාදෙත්වා අඤ්ඤාස්සා නකථෙස්සාමිති ධුරංතිකම් පෙය්‍ය පාරාජිකනාති ඉදං වජ්ජපටිව්ජාදක පාරාජිකං නාම.

යා පන හිඤ්ඤානී කායසංසග්ගරාගෙන පටිබ්බද්ධි විහ්‍යා හුත්වා කායසංසග්ගරාගෙන පටිබ්බද්ධිභ්‍යාස්ස පුරිසස්ස හත්ථාදිගගණංවා සාදිසෙය්‍ය විචරකණණාදි ගගණං වා සාදිසෙය්‍ය රාගවිහ්‍යා හුත්වා තස්ස සමි පෙ වා නිට්ඨෙය්‍ය සමිපෙ යිත්වාවා භාසෙය්‍ය තෙන වා වුත්තංඨානං පටිසෙය්‍ය අතතතො විචරං වා තස්ස සන්තිකං පාපෙය්‍ය ඉමෙසු අට්ඨස්ස වහුස්ස පරි පුණ්ණමතෙනස්ස පාරාජිකං නාම, ඉදං අට්ඨවස්සුක පාරාජිකං නාම.

යා පන හිඤ්ඤානී ගිහිලිංඛග රුචිං උපපාදෙත්වා සෙහංචනීං නිවාසෙය්‍ය පාරාජිකං, ඉදං සෙහවස්ස හිවාසන පාරාජිකං නාම.

මාතුසාතාදිපු පන මාතුසාතකො නාම සයං
 චන්ද්‍රසො හුතා චන්ද්‍රසාතතං මාතරං හනති අසං
 මාතුසාතකො නාම. පිතුසාතක අරහගා
 සාතකෙසුච ඵසෙවනසො, සංඝභෙදකොනාම
 සයං උපසම්පනෙනා හුතා සමග්ගසං සංඝසං
 භෙදනං කරොති අයං සංඝභෙදකො නාම.
 ලොභිතූප්පාදකො නාම කුඛොහුතා වධක ටි
 තෙතන බුධසරීරතො ලොභිතං උප්පාදෙති, පණ්ඩ
 කො නාම අනිත් අපුරිසභූතො නයං සකොච නිබ්බ
 තතිතබ්බිජො උපකකම පණ්ඩකොච. උභතො බ්‍ය
 ඤ්ජනකො නාම ඉන්ද්‍රිපුරිසානං නිමිත්තවය සම
 නතාගතො, ථෙය්‍යසංවාසකො නාම භික්ඛුනි අදි
 තනං කාසාවං ගුණවසෙන ගහෙතා පඤ්ඤාතො
 උද්ධතසේනකො ච ආචරියෙහි පඤ්ඤාතො සාම
 ණෙරො පටිග්ගහණාදි භික්ඛු කිල්වකරණවසෙන සං
 වාසභේනකොච උභයකිල්වකරණවසෙන උභය
 සේනකොචාති නිවිධො හොති, නිත්තිස පක්කානා
 කො නාම භික්ඛු නාමෙ යතා නිත්තිසානං ලද්ධං
 ගහෙතා තෙසං වෙසගාගකො, හික්ඛුනි දුසකො
 නාම පිලවනනිස භික්ඛුනියා නිසුමගෙසු ඵකසමි.
 වා මගෙග මෙට්ඨනධම්මං සෙවිතො; නිරවර්ණානගතො
 නාම නාගපුපණණාදි තිරවර්ණානගතොති. ඉමෙසු
 ඵකාදසු අභබ්බසුගහලෙසු පණ්ඩකඋභතො බ්‍ය
 ඤ්ජනකතිරවර්ණානගතො නිණණං අගෙතුක වපු
 විපනනසකා පඤ්ඤාප්පාමත්තම්පි නත්ති, මගොපි
 වාරිතො සගොපන අවාරිතො. සෙසානං අට්ඨ
 තනං අත්තතො කිරියාස විපනනත්තා පඤ්ඤා
 මත්තම්පි නත්ති. තෙසු නිණණං ථෙය්‍යසංවාසක
 නිත්තිසපක්කානක භික්ඛුනිදුසකානං මගො වාරි

තො සභො පන අවාරිතො ඉතරෙසං පසුනන්ත
උභයං වාරිතං. නසමා ඉමෙ එකාදස සුගඤ්ඤා අභ
බ්බ පාරාජිකා නාම හොනති,

මුදුපිටිකො නාම රාගපිළිතො හුචා අත්ත
නො අභිගජාතං මුඛෙන ගණ්ඨස්ස වා අත්තනො
වච්චමග්ගවා පච්චෙසෙස්ස පාරාජිකං. ඉදං මුදුපි
ටික පාඨාජිකං නාම. ලමබ්බපාරාජිකො නාම
රාගපිළිතො හුචා අත්තනො වච්චමග්ගපච්චෙසෙ
ස්ස පාරාජිකං ඉදං ලමබ්බපාඨාජිකං නාම.

යො පන භික්ඛු නිද්දයන්තස්ස වා අසුඤ්ඤා
අනිද්දයන්තස්ස වා මතස්ස වා අභිගජාතං අත්ත
නො මුඛෙන ගණ්ඨස්ස පාරාජිකං. ඉදං පරස්ස
අභිගජාතං මුඛෙන ගණ්ඨපාඨාජිකං නාම. යො
පන භික්ඛු රාගපිළිතො හුචා නිද්දයන්තස්ස වා
අසුඤ්ඤා අනිද්දයන්තස්ස වා කමෙඤ්ඤාහුතෙ
අභිගජාතෙ අත්තනො වච්චමග්ගෙන නිසීදෙස්ස
පාරාජිකං, “ඉදං පරස්ස අභිගජාතෙ නිසීදනපාඨ
ජිකං නාම”ති එවං චතුර්විසති පාරාජිකානි වෙදි
තබ්බානි;

උපසම්පනෙනා පන භික්ඛු දිට්ඨසුත පරි
සංකිත රහිතභික්ඛු සාසනතො වාචෙතුකාමතා
විතෙතන වාදසග්ගානන්තරෙ ස්වභාවිකා වු
ත්තෙසු භික්ඛුනි පාරාජිකවර්ණනෙසු එකුත
විසති පාරාජිකෙසු අසුඤ්ඤාතරෙත ස්වං වා වොදෙ
ස්ස අසුඤ්ඤා වා වොදපෙස්ස තෙන තඤ්ඤා
තෙ සංකාදිසෙසො. තත්ථ දිට්ඨං නාම අත්තනො
මංසවක්ඛුතා වා දිබ්බවක්ඛුතා වා දිට්ඨං. සුතං
නාම අත්තනො පසතිසොතෙන වා දිබ්බසොතෙන
වා සුතං; පරිසංකිතං නාම දිට්ඨසුතමුතවසෙන
නිවිධං හොති, කථං? ඉතියා සග්ග පරිච්ඡින්නාට්ඨා
නෙ නිසින්නං භික්ඛු, දිට්ඨවා පරිච්ඡින්නාට්ඨාන

තො නිකමනනං දිසවාටා අයං පාරාජිකාපනෙනා
නි පරිසඛකිතො හොති, පටිවජ්ඣනාට්ඨාපෙන ඉඤ්ජා
සහ භික්ඛුනො භණ්ණ සද්දං සුඛා තස්මිං අඤ්ඤා
යං අඤ්ඤාට්ඨි අජානිති, අයං පාරාජිකාපනෙනා
නි පරිසඛකිතො හොති; භික්ඛුනො විවරෙ වා වස-
නට්ඨාපෙන වා මාලාදිගං සාධිතා අයං ඉඤ්ජා
සහ පාරාජිකාපනෙනානි පරිසඛකිතො හොති එවං
දිට්ඨසුතමුතවසෙන නිව්ධා; පරිසඛකිතරහිතං භි-
ක්ඛුං පාරාජිකවත්ථුං ආපනනං වා අනාපනනං වා
සාසනතො වාචනාධිපපායෙන සමිපෙ යනා
පාරාජිකවත්ථුනා සයං වා වොදෙය්‍ය අඤ්ඤාන
වා වොදපෙය්‍ය තෙන තඛ්ඛිණෙ ඤ්ඤෙන සඛ්ඤාදිසෙ-
සො. සඛ්ඤාදිසෙසෙන වොදෙය්‍ය පාවිතරියං.
මුලලව්වය පාවිතරිය පාවිදෙසණ්ණිස දුක්ඛාට්ඨි
සිතෙහි වොදෙය්‍ය දුක්ඛාට්ඨෙව. යථා වුත්ත පාරා-
ජිකාදිති සත්තාපතතිකමිකෙහි අකෙකාසනායං
වොදෙය්‍ය පාවිතරියං. දිට්ඨසුත පරිසඛකිතස්ස ච
උමමත්තකාදිනස්ස ආනාපතති, අනාපනා වොදිත
භික්ඛුනො උපසම්පනෙනාහි වොහාරහාඉවා අපරි-
සුද්ධෙ පි විසුච්ඡිකාදිනා දිට්ඨාදිමුලරහිතෙන පාරා-
ජිකවත්ථුනා වොදනා සාසනතො වාචනාධිපපායෙ-
න සමමුඛාවොදනා තස්ස තඛ්ඛිණෙ විජානනනාහි
ඉමානෙත්ථ පඤ්චඩ්ඛානි.

අමුලකාසකාදිපස විනිව්ජයෝ

නිසිනො.

උපසම්පනන භික්ඛුං සාසනතො වාචෙතුකාචනා
පිනෙතන පාරාජිකාපනෙනා. * අඤ්ඤං ඛතරියං
දිසවා “කිං ඛතරියොසි පාරාජිකාපනෙනා සි”ති

* “පාරාජිකාපනෙනා” —

එවං බහුතය ලෙසෙන සමිදෙ සිත්තා පාරාජිකවත්තු
නා සයං වා වොදෙය්‍ය අඤ්ඤාන මා වොදපෙය්‍ය
තෙන තඤ්ඤාන ඤාතෙ සඤ්ඤාදිසෙසො, ලෙසො ච
නාම ජාතිනාමගොභගලිඛිතාපනති පතතච්චරුප
ඤ්ඤායාවරිය සෙනානවසෙන දසච්ඤා හොති,
ඉමෙසු දසසු ලෙසෙසු අඤ්ඤාතරවසෙන වොදෙය්‍ය
සඤ්ඤාදිසෙසොති.

අපදානාග්‍රිස සංකාදිසස විනිව්‍ර්තො
නිසිනො.

සබ්බාදිසෙසං ආපඤ්ඤා මයා සබ්බාදිසෙසො
ආපනෙතාහි සුඤ්ඤා වා ජානනො ආයං භික්ඛු ස
බ්බ නවකොති වා එසො අද්භාතං ආවරි
ත්ථපජ්ඣායොති වා සුතකොති වා අනන්තරායො
එව අනාරොචෙතා පටිච්ඡාදනවිතරාන අරුණං
උට්ඨාපෙය්‍ය ආපනති පටිච්ඡන්තා නාම ගොති,
පටිච්ඡාදනපච්චයා දුක්ඛාදිසංගතොති, සචෙ පන ම
යා ඉමසමිං කත ඥෙසෙ සබ්බාදිසෙසො, ආපනෙතා
වාහි චෙමතිකො වා අසුඤ්ඤාපනතිසංඝස්ස වා හුතා
ආරොචෙතබ්බස්ස සභාගභික්ඛුනො අලංඛිතාවෙන
වා අනන්තරායෙන වා නාරොචෙය්‍ය පටිච්ඡන්තා නා
ම නගොති, නිකම්භනකාලකො පට්ඨාය පක්ඛන්ත
වස්ථනෙ නිට්ඨන්ති චුත්තායනා සබ්බාදිසෙසස්ස පටි
කමමං කතොනො වතෙන අනිට්ඨිතෙ යෙව ඵෙර
ය්‍ය නපපච්චයා සග්ගමොක්ඛානං නිවාරණං නස්සී,
නිකම්භනා වත්තස්ස ච උපොසථ පවාරණානං නිවාර
ණමපි නස්සීති.

සත්‍යානුබන්ධාදිශ්‍යස විනිවිජ්‍යය
නිසිසො.

යො පන නිකුත් අනුකූලතාවයින් පිටරං දසාගප
රමං අතිකතාමෙය්‍ය නිසංගතියං, එත්‍ය පන අධිධාන
නං දුට්ඨං, කායවාචාධිධානවසෙනාති; තත්‍ය කා
යාධිධානා නාම පොරාණ සංකාරිං. “ඉමං සංකාරි
මිං පච්චුඛරාමි”ති වාචාය පච්චුඛරිත්වා නවසංකාරි
රිං ගජේන ගගෙත්වා “ඉමං සංකාරිමිං අධිධාමි”ති
විනිවේෂන ආභොගං කත්වා කායචිකාරං කරොනෙත
න අධිධානබ්බං. එසෙව නයො උත්තරාසංග
අනතරවාසකෙසුපි; නාමමත්තමෙවති ඵසෙයො,
අසං නායසනාධිධානනමො;

වාචාධිධානෙ පන සචෙ විවරං වාදසගත්
බ්බංගායෙරෙ යොති “ඉමං සංකාරිමිං අධිධාමි”ති
විනිවේෂදං කත්වා අධිධානබ්බං. සචෙ වාදසගත්
යො ඛෙතිනො යොති. එහං සංකාරිමිං අධිධාමි”ති
විනිවේෂදං කත්වා අධිධානබ්බං. උත්තරාසංග
අනතරවාසකෙසුපි එසෙව නයොති, අසං වාචා
ධිධානනමො.

පරිකාරවොලුභාවෙන අධිභිනිතවත්තං. ගතො
ත්වා කතවිවරමපි විවරනාමෙන අධිධානං
ඉවෙජ්‍ය්‍ය පුන පච්චුඛරිත්වා පමාණසුභතං විව
රං. “ඉමං සංකාරිමිං අධිධාමි”ති ආදිනා
අධිධානබ්බං, එත්‍ය ච පමාණං නාම සංකාරි උත්ත
රාසංගතං. ගෙට්ඨිමපරිවෙජ්‍යදෙන දීඝතො මුට්ඨි
පඤ්චකං, නිරියං මුට්ඨිහතිකං. උක්කභිපරිවෙජ්‍යදෙ
න පන සමමාසමුඛවිවරනො උදනං වට්ටති. අ
නතරවාසකවිවරසංග පන දීඝතො මුට්ඨිපඤ්චකං.
නිරියං චිත්තියං. චිත්තියමපි වට්ටති. සචෙ යථා
වුත්තාපපමාණතො අතිරෙකං වා උදනං වා යොති,
පරිකාරවොලුභාවෙන අධිධානබ්බං, පරිකාර

මොළඬුව කායෙන අධිසානකාලෙ ගන්තොති ගතො
 ත්වා ජසකං වාලොකො සචෙ එකං හොති “ඉමං ටිවරං
 පරික්කාරමොලං අධිසාමි”ති විනේනන ආහො
 ගං කත්වා අධිසානබ්බං, සචෙ බහු හොන්ති “ඉමානි
 ටිවරානි පරික්කාර මොලානි අධිසාමි”ති විනේන
 න ආහොගං කත්වා අධිසානබ්බං, වාචාධිසානකා
 ලෙ පන සචෙ වාදසහන්තිහන්තරෙ ගන්තොති එ
 කං ටිවරං හොති “ඉමං ටිවරං පරික්කාරමොලං
 අධිසාමි”ති වට්ඨිතෙදං කත්වා අධිසානබ්බං. සචෙ
 බහු හොන්ති “ඉමානි ටිවරානි පරික්කාරමො
 ලානි”ති අධිසානබ්බානි. සචෙ ගන්තොති
 බ්බං එකං ටිවරං හොති “එතං”ති ආදිනා අධිසා
 නබ්බං, සචෙ බහු හොන්ති “එතානි”ති ආදිනා
 වට්ඨිතෙදං කත්වා අධිසානබ්බානි ටිවරස්ස සුඛ
 පරිභොගන්තො සංඝාටිආදීනං නාම අවත්වා
 “ඉමං ටිවරං පරික්කාරමොලං අධිසාමි”ති අධිසා
 නුං වට්ඨති, කස්මිං? පරික්කාරමොලනාමෙන අධිසි
 තො ටිවරෙ තෙට්ඨිවරිකොපි බුත්තභග්ගසමාද්දනස්ස කත
 ත්තා නිට්ඨිවරිකො නාම හොති, සචෙ ටිවරං යථා
 චුත්තප්පමාණතො අනිරෙකං වා උතං වා හොති.
 මජ්ඣෙක ඡද්දති හොන්ති. ගන්තොති විසොගො
 හුත්වා අරුණං උසාපෙය්‍ය දෙසො නන්ති, ජාතිවසෙ
 න ඡ ටිවරානි; බොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං
 කම්බලං සාණං භග්ගන්ති, දුකුලං පනතුණ්ණං
 සොමාරපට්ඨං ටිත්තපට්ඨං ඉද්ධිජ්‍යං දෙවදිත්තන්ති
 ඉමානි පන ඡ අනුලොම ටිවරානි, වසිස්සිගන්තො
 දික්කො එකරත්තං විජාරතො විදුත්තිවත්ති

වා පහතථවිකං වා පරික්ඛායනාදිකං වා පරික්ඛාර
 වොලනාමෙන අධිධාරිතබ්බං. එකරතන විදුජ්ඣ
 තො උතං වජ්ඣනිකාදිකං වා බිම්බොගනං වා
 නිසිං වා කොඡ්ඡං වා පාටභිගිප්ථං වා පාචාරං වා
 සෙතාසන පච්චජරණං වා පාදපුෂ්පනාමාය යිපිත
 වජ්ඣාදිනි වා අනධිධාරිතෙ තෙව ද්වයො, අඤ්ඤාසං
 දුතෙන වා වික්ඛාසගායෙන වා ගිහිභාවෙන වා සි
 ක්කාපච්චායනෙන වා අවජ්ඣාදිකා ගහණෙන වා
 කාලකිරියාය වා ලිඛිතපරිවර්තනෙන වා පච්චුඤ්ඤ
 ණෙන වා නි, ඉමෙති අධිධාරිතා කාරණෙනි අධිධාරිතං
 විජ්ඣති, සංකප්පිතාදිතං නාමෙන අධිධාරිතං නිවිච
 රානං දීක්ඛතො විදුජ්ඣනානුතරෙ ච සංකප්පිතානුතරාස
 භිත විවරානං විජාරතො අධිධාරිතානුතරෙ ච
 අනුතරාසංකප්පිතා දීක්ඛතො අධිධාරිතානුතරෙ ච
 විජාරතො චතුරධාරිතානුතරෙ ච කණ්ඩාරිතානු
 න්ධපිට්ඨප්පමාණෙනාගනානුකම්පෙද්ද සති අධිකාරං
 විජ්ඣති, පමාණසුතතං ච පතතං හජේන ගගෙතො
 ඊසකං වාලොකි, “ඉමං පතතං අධිකාරි”ති ආහො
 ගං කතො අධිධාරිතබ්බං, ඉදං කායාධිධාරිතං නාම
 වාදසහජ්ඣනානුතරෙ යිපිතපතතං පන හජේන
 අගගෙතො “ඉමං පතතං අධිකාරි”ති චත්තිහෙදං ක
 තො අධිධාරිතබ්බං, දුරෙ සති “එතං පතතං”ති
 චත්ති අධිධාරිතබ්බං; ඉදං වාචාධිධාරිතං නාම.

අධිකාර විනිවිෂයෝ නිසිතො.

විකප්පනං නාම විකප්පනජානනකතිකල්පය සනති
 කෙ අනධිධාරිත විවරං. “ඉමං හුංකං විකප්පමි”ති
 විකප්පනබ්බං, එතනකෙ වුතෙන අනධිධාරිතො
 යිපෙත්තුං වට්ටති අනාපතති, සයං පන අපරිභොගං

වා කෙරෙහි අදහස් වා දෙයක් අධ්‍යයනය වා කෙරෙහි නවවන, පරිගණකයෙන් හිතවත් “මෙය සහතිකය පරිගණකය වා විකාසයෙන් වා සමාජයෙන් වා කෙරෙහි” හි එම පවුල්ගත කෙරෙහි පරිගණකයෙහි වටිනා, අපවුල්ගතයෙන් පරිගණකයෙහි කෙරෙහි පරිගණකය, විකාසයෙන් පන අපවුල්ගතයෙහි පරිගණකයෙහි කෙරෙහි වටිනා, සමාජයෙන් වා “ඉතිරි” හි වටිනා විකාසයෙන්, දුරෙහි “එම ඉතිරි” හි වටිනා විකාසයෙන්, පවුල්ගතයෙන් “මෙය සහතිකය පරිගණකය” හි ආදිය පවුල්ගතයෙන්, පන අපවුල්ගතයෙන්, “ඉතිරි පන” හි ගෙවී නිවැරදි කෙරෙහි විකාසය.

විකාසය නිවැරදි කිරීම නිසි නොවේ.

අනෙකුත් කිසිවක් විකාසයෙන් පවුල්ගතය වා කෙරෙහි විවරකාලය අවසාන එකාදියෙන් අකාලය. අනෙකුත් පන කිසිවක් වතුනිගතයෙන් වා කෙරෙහි සහ පන වා කෙරෙහි විවරකාලය අවසාන සහතිකය අකාලයෙහි ඉතිරි එකාදියෙන් සහතිකය වා කෙරෙහි උපකරණවලින් ලබාදියෙන් පවුල්ගතය දියෙන් ගෙවී දියෙන් අනෙකුත් එකාදියෙන් අරුතෙන් උපකරණයෙන් නිසි ගතයෙන්, කාලය සහතිකය වා ගතයෙන් වා පුනරුපය වා “ඉතිරි අකාලයෙන්” හි අකාලයෙන් වා දිනෙන් වා කුඩාපරිගතයෙන් ලබා වා අනෙකුත් කෙරෙහි ලබා වා පුනරුපය වා විවර දියෙන් අනෙකුත් නිසි ගතයෙන්, නිසි ගතයෙන් “ඉතිරි ගතයෙන් දියෙන් ගතයෙන් නිසි ගතයෙන් ඉතිරි ගතයෙන් වා නිසි ගතයෙන්” හි පුනරුපයෙන් හිතවත්

හෝ නිසාජනා ආපනති දෙසෙනබ්බා, සචෙ බහු
 හොනති “ඉමානි”හි වහනබ්බා, නවකතරො හොති
 ආවුසොති වහනබ්බා, එවං නිසාජන චිවරං සාම්
 කසෙය්ව දුතබ්බං “මමඤ්ඤි”හි සකසඤ්ඤාය න
 දදෙය්ව දුතබ්බං. දිනෙන ලෙසමපි තස්ස සත්තක
 සඤ්ඤාය ගණෙය්ව උභික්ඛං ධුරතිකෙට්ඨෙත
 හණ්ඨං අග්ගාපෙත්වා පාරාජිකාදි ආපනති කාරෙ
 තබ්බා, නිසානියච්චරං අනිසාජනා පරිභුජෙය්ව
 දුතබ්බං. අනෙතා දසාගෙ අඤ්ඤාසා නිසාජනෙ
 විසාසෙන ගතිතෙ නෙඨ දඬෙඨ අනච්ඡෙනෙ ක
 සිතෙ අනඛිට්ඨිතෙ විකප්පිතෙ උමමහතකාදිනඤ්ච
 අනාපනති.

සමෙකත ගිලානස්ස හිඤ්ඤානා තිව්චරෙති
 විප්පවාසං වසනාස්සපි කත් දෙසොති සමමු
 නියා අදිනනාය අනන්තෙ කසිතෙ එකාදසස් අකා
 ලමාසෙස්ස වා අන්තෙ කසිතෙ සත්තස්ස අකාලමාසෙ
 ස්ස වා තිව්චරානං එකව්චරමපි ගන්ථපාසතො විප්ප
 වාසෙත්වා එකාරුණමපි අභිකකමෙය්ව නිසාගති
 යං, එත් ගන්ථපාසො නාම අඬිතෙය්ව ගන්ථො නන්ත
 සමෙ එකස්ස පුත්තලස්ස සෙනාසනං සාතිපාකාරාදි
 හි පරික්ඛිත්තං හුත්වා එකුප්චාරං හොති එවරුපෙ
 සෙනාසනෙ තිව්චරෙ ය්වෙත්වා අනෙතා උපවාසෙ
 සෙනාසනෙ ඉච්ඡිතධර්මානෙ අරුණං උච්චාපෙත්වා ච
 ට්ඨති, සමෙ අපරික්ඛිත්තං හුත්වා නානුප්චාර සෙනා
 සනං හොති තිව්චරය්විතගබ්බෙ වා ගබ්භස්ස අඬි
 තෙය්ව ගන්ථපාසෙ වා වසිතබ්බං, සමෙ නානාතිඤ්ඤ
 නං නානාපරික්ඛිත්තං හුත්වා එකුප්චාර සෙනාසනං
 හොති, තිව්චරය්විත ගබ්බෙ වා ගබ්භස්ස අඬිතෙය්ව
 ගන්ථපාසෙ වා සබ්බසාධාරණවාරමුලෙ වා * තස්ස

* “සබ්බසාධාරණධානමුලෙවා”-

වාරයා ගත්පාසෙ වා වසිතබ්බං. අපරික්ඛින්න
භූතෙ පන නානුපවාරසෙනාසනගබ්බෙ වා ගබ්බ
ගත්පාසෙ වා වසිතබ්බං,

අසං ගාමනො බ්බි සෙනාසන විනිවජ්ජො.

සෙනාසන ගත්පාසකරණං මහාගාමං විනා වුල
ගාමනො බ්බි න ලබ්බති. අරුණ්ණග්ගවනකාලෙ
විවරං ගත්පාසෙ අකත්වා සයෙය්‍ය නිසස්ථිතො පුන
අධිට්ඨානං වට්ටති “ඉදං මෙ භගෙන විවරං රතනී
විප්පවුත්ථං. අඤ්ඤානු ගික්ඛුසමවුගිසා නිසස්ගි
සං ඉමාහං ආසස්මනො නිසස්මම්”ති නිසස්ථිතො
ආපත්ති දෙසෙතබ්බං.

මානිතො ව පිනිතො ව යාවපරමපරා සත්තව
කුලං යුත්තං කෙනචි ආකාරෙන අසමික්ඛාය අ
ඤ්ඤානිකාය උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්න භික්ඛු
නියා රජ්ජා එකවාරමපි කත පරිභොගං පොරාණ
විවරං ධොවා පෙය්‍යවා ආකොටෙය්‍යවා ආකොටා
පෙය්‍යවා නිසස්ගිසං පාඨිත්තියං, ධොවනාදිවයං
කාරාපෙය්‍ය නිසස්ගිසෙයන සහ දුක්ඛං. සයං
කරෙය්‍ය නිසස්ගිසෙයන සහ දුක්ඛං වයං, “ඉදං මෙ
භගෙන පුරුණවිවරං අඤ්ඤානිකාය ගික්ඛුගිසා
ධොවාසිතං. නිසස්ගිසං ඉමාහං ආසස්මනො
නිසස්මම්”ති නිසස්ථිතො ආපත්තිදෙසෙතබ්බං.

සුඛෙව වුත්තා ලක්ඛණාය අඤ්ඤානිකාය
භික්ඛුනියා ගත්තො හෙට්ඨමනෙත්තා අධිට්ඨාන
පභොගකං විවරං හරිනකි මහනමපි අදත්වා ග
ණෙත්තය්‍ය නිසස්ගිසං. අනුපසම්පන්නස්ස ගත්තේ
දත්වා රජ්ජා විවරං වා තාය බ්බි ඡඩ්ඪිත විවරං වා
පංසුකුලසඤ්ඤාය වා යං කිස්ඪි මුලං දත්වා වා පුන
දස්සාමිති ආභොගෙන වා විස්සාසෙන වා තාවකාලි
කාය වා ගණිත්තස්ස අනාපත්ති, “ඉදං මෙ භ
ගෙන විවරං අඤ්ඤානිකාය ගික්ඛුගිසා ගත්තො

**පටිගහනිනං. අසුඤ්ඤා පාදිවට්ඨකා නිසංගතිසං
ඉමාහං ආසංඝමනො නිසංඝාමි”**හි නිසංඝ්ථො ආ
පනති දෙසෙතබ්බා.

පඤ්ඤා සහධමුච්ඡිකෙ යි පෙත්වා අසුඤ්ඤානිකප්‍රා
රිතගහපතිකෙ අවර්තනානට්ඨවිවරො හුත්වා විසුඤ්ඤා
පෙය්‍ය නිසංගතිසං. නිව්ටරවර්ණණනකො පන
අනාගතවාසඤ්ඤානරාසභගමනං. විසුඤ්ඤාපෙත්වා ග
ණ්ණාති අනාපනති. “ඉදං මෙ භගොති විවරං අ
සුඤ්ඤානිකං ගහපතිකං අසුඤ්ඤාසමසා විසුඤ්ඤ
පිතං නිසංගතිසං ඉමාහං ආසංඝමනො නිසංඝා
මි”හි නිසංඝ්ථො ආපනති දෙසෙතබ්බා, සමසෙ වා
සුඤ්ඤානිකං වා විසුඤ්ඤාපෙත්වායං උමමග්ගාකාදින
සුඤ්ඤා අනාපනති.

ජාතරූපරජනමාසකානාපණ්ණසු අසුඤ්ඤාතරං
අනාගතං උද්දියං දියමානං. ගණ්ණසංඝා වා ගණ්ණා
පෙය්‍ය වා සමමුඛෙ වා පරමමුඛෙ වා යි පිතං. “ඉදං
භුක්තං දමමි”හි වුත්තවට්ඨනං. නවට්ඨනීති අපට්ඨකීපි
ත්වා විකේතන සාදිසෙය්‍ය සාදිතිත්වා වා ගණ්ණසංඝා
නිසංගතිසං, ගණ්ණිකං ඉවත්තොති “ඉදං නවට්ඨ
නි”හි පට්ඨකීපෙය්‍ය අනාපනති, අනිවර්තනායං පන
“ඉදං නවට්ඨනි”හි අපට්ඨකී පනතායං අනාප
නති. ජාතරූපාදිසු යං යං ගතිතං නං නං වජ්ජගණ
නාය නිසංගතිසං. දෙසනකාලෙ “අහං භගොති රා
පිසං පටිගහගෙසිං ඉදං මෙ භගොති නිසංගතිසං
ඉමාහං සංඝස්ස නිසංඝාමි”හි සංඝමනෙත්වා නිසං
ඝ්ථො හිඤ්ඤානතිකෙ ආපනති දෙසෙතබ්බා.

මුත්තං චෙත්සරිසං ටොතසංඝිං සංඝසිලා පචාලං
ලොභිතඝ්ණි මං මසාරලලචණි සත්තධම්මසු දසි
දස ගොමතිසං බෙදනාදිති ඉමාති දුක්ඛාවච්ඡනි
අනාගතං උද්දියං පතිගණ්ණසං දුක්ඛං. ඉමාති

දුක්ඛච්ඡේදනං ච පුබ්බෙවුත්ත ජාතරූපාදි නික්ඛන්ති
 යච්ඡේදනං ච අඤ්ඤාපුග්ගාලසංඝවේනියාදිනි අත්ථාය ප
 විගණෙනායා දුක්ඛං, ඉමානි චෙවද්දනි “වේනියස්ස
 නවකම්මස්සත්ථාය දෙමි” නි වුතෙන අපටිකම්පිත්වා
 චස්ස ඵලං වදෙති” නි ආරාමිකානං වත්තුං වට්ටති
 ඉමෙහි ගතිතනති සංසයිතබ්බා. ආරාමාදිසානෙ
 ඡබ්බිතං “සාමිකානං දස්සාමි” නි උග්ගහෙත්වා වා
 උග්ගහාපෙත්වා වා ස්වපන්නස්ස උම්මත්තකාදිනස්ස ච
 අනාපනති, නික්ඛන්ති තච්ඡුතා උප්පන්නාරුකක ඡා
 යාමතොපි * නං පටිග්ගතිතතිකත්ති නිසීදෙය් දු
 ක්ඛං, පුට්ඨේනරජතමාසක කභාපනාදි නික්ඛන්ති
 ය චද්දනා නික්ඛන්ති ය චද්දං වා දුක්ඛච්ඡේදනං වා ක
 ප්පියචද්දං වා වොහරෙය්, නික්ඛන්ති † ඵල
 තණ්ඩුලමාසමුග්ගතිල කප්පාසාදිකං කප්පියචද්දනා
 ච දුක්ඛච්ඡේදනා ච කප්පියචද්දනා ච නික්ඛන්ති
 චද්දං වොහරෙය් නික්ඛන්ති, දුක්ඛච්ඡේදනා
 කප්පියචද්දං වොහරෙය් දුක්ඛං කප්පිය
 චද්දනා දුක්ඛච්ඡේදනං වොහරෙය් දුක්ඛං. කප්පිය
 චද්දනා ච කප්පියචද්දං පටිවත්තනපච්චයා උපරිසි
 ක්කාපදෙන ආපනති, ඉමස්මිංහි සිකිමාපදෙ චතුරි
 ධනික්ඛන්ති යච්ඡුතා සත්ථිං දුක්ඛච්ඡේදනං වුත්තං ආප
 නති. දෙසෙතොනන “අභව්හගො නානප්පකාරකං
 රූපිකං චොහාරං සමාපත්තිං ඉදමෙම නික්ඛන්ති
 ඉමාහං සංඝස්ස නික්ඛන්ති” නි ඵලං සංඝස්ස ච නි
 ක්ඛන්ති හික්ඛන්ති කෙ ආපනති දෙසෙතබ්බා.
 සෙසවිනිච්ඡයො අනන්තරසිකිමාපදෙ වුත්තනස්ස
 නෙ ව දැට්ඨෙබ්බා.

* “උපරුකතිඡායාමතොපි”.

† “දුක්ඛං” —

පසුව සහධම්මිකෙය් යපෙය්වා මාතාපිතූනම්පි කප්පියවත්තං අත්තානො කප්පියවත්තූනා “ඉමං ගහෙය්වා ඉමං දෙහි”ති කයවිකකයං කථා ගණ්ඨයා නිසංගතියං “ඉමං ගහෙය්වා වා ඉමං භුජ්ථා වා ඉමං ඡිද්දන්තෙහි රජනාදිති කරොති”ති ආදිනා වත්තා ගහණද්‍යනසංඛාතා කයවිකකයං කප්පයා නිසංගතියං. “ඉමිනා ඉදං නාම වේතා පෙය්වා අමතාකං දෙහි”ති අසෙසෙත කයවිකකයං කාරාපෙතකසස වා “ඉමං ඡිද්දන්තෙහි අමතාකං දත්ථ ඉමිනා අමතාකං අප්ථො”ති වත්තා පරෙන දි නනවත්තං ගණ්ඨනනසස සයං අග්ගං අකථා අසෙසෙත කහගෙසත ගණ්ඨනනසස වා “ඉදං කිම ග්ගති”ති අග්ගං පුච්ඡන්තසස වා සහධම්මිකෙහි සංඝං කයවිකකයං කරොන්තසස වා උමමන්තකාදිනං ච අනාපනති. “අහමහනෙත නානසකාරකං කයවිකකයං සමාපත්ථ”ති අදිනා සංඝසස වා ගණ්ඨසස වා පුග්ගලසස වා නිසංඡිත්ථා ආපනති දෙසෙ තඤ්ඤා, අනාඨිතාචිකප්පිතං පමාණිකං පතතං ලඨ දිට්ඨතො පට්ඨාය ගණ්ඨො දසදිට්ඨං අතිකතම ඵකාදසමං අරුණං උට්ඨාපෙය්වා නිසංගතියං, ආපනතිං දෙසෙන්නෙන පන “අසං මෙ හනෙත පතො දසාහනිකතෙනො නිසංගතියො ඉමාහං සංඝසස නිසංඡිමි”ති ඒවං සංඝසස වා ගණ්ඨසස වා පුග්ගලසස වා නිසංඡිත්ථා ආපනති දෙසෙතඤ්ඤා.

එත්තං හි පමාණිකපතො නාම අනුපගත පොරාණකතණ්ඩුලානං සුකොට්ඨිත පරිසුඛානං වෙ මගධනාලියො ගහෙය්වා තෙහි අනුගණ්ඩුල ම කිලිතතමපිණ්ඩුතං කුඤ්ඤාලරාසිසදිසං කථා

භවතං පච්ඡා නිරවසෙසං පභොත පකඛි පිත්ථා, භවත
සස චතුර්භාගප්පමාණං හත්ථාරිසං මුග්ගප්පකුච
තදනුරූපං යාමි පරිසොසානාලොපපභොතකං ම
ච්ඡමං සාදිබ්බඤ්ජනං ම පකඛි පිත්ථා සථෙ සුත්තනන
වා භීරෙන වා පත්තාසස මුබ්බට්ඨිසා ඡිඤ්ජනාසස සු
ත්තාදිනො ගෙට්ඨිවතාවපි න චුත්ථි මුබ්බට්ඨිසා
ගෙට්ඨිමරාජියා පි නපාපුණාති අයං උත්තං උත්තං
ටෙයා නාම; සථෙ සුත්තාසස ගෙට්ඨිවතං චුත්ථි
සථෙ ගෙට්ඨිමරාජියෙමපි නිසීති උත්තං උත්තං නාම,
සථෙ සුත්තාදිනො උපරිභාගං අතිත්තම මුත්ථිකතං
තිට්ඨති උත්තං උත්තං නාම; සුපබ්බඤ්ජනෙති
සහ යථා වුද්ධා භවතො උපසිංගගෙති පභොත
පකඛි පිත්ථා සථෙ සුත්තාදිනා ඡිඤ්ජන ගෙට්ඨිවතා
මපි නචුත්ථි ගෙට්ඨිමරාජියා පි නපාපුණාති අයං
මජ්ඣිමනිකාටෙයා නාම. සථෙ සුත්තාදිගෙට්ඨිව
තං චුත්ථි පාපුණාති මජ්ඣිමෙ නාම. සථෙ උපරි
භාගං වා ගෙට්ඨිමරාජිං වා අතිත්තම මුත්ථිකතං නි
සීති මජ්ඣිමෙමකො නාම, මජ්ඣිමෙ වුද්ධා භවත
සුපබ්බඤ්ජනානං උපසිංගගෙති පභොත පකඛි
පිත්ථා පමාණෙ සුත්තාදිනා ඡිඤ්ජන ගෙට්ඨිවතාවපි
නචුත්ථි ගෙට්ඨිමරාජියා පි නපාපුණාති අයං ම
ඤ්ඤාටෙයා නාම සථෙ චුත්ථි පාපුණාති මඤ්ඤා
නාම. සථෙ අතිත්තම මුත්ථිකතං තිට්ඨති මඤ්ඤා
මකො නාම.

ඉමෙසු නවසු පභොතසු චෙ උත්තං උත්තං උත්තං
මකොමකපභොත යිපෙති, අවසෙසා සහනායකා
පමාණිකා, අබ්බිකානප්පභාණිකා ගොතති, එත්ථ ම
මහධනාලි නාම මජ්ඣිමසස පුරිසාස හත්ථාරි අට්ඨ

පසතිකා නාලි නාම * නම † ආරොපෙත්වා පචිත පසෙත ලභිංත ‡ දසදිවසං අනතිකනමිත්වා පොරාණපතනං පච්චුඤ්චරිත්වා නවපසෙතා අධිධානඤ්චො, පතනවසං අධිධානං නවධිති, පතනං සොභන වණණං කරිස්සාමිති පචිතුං නවධිති. පතනස්ස මුඛවට්ටිතො හෙධිං වඤ්චුලවතෙත යානෙ කඤ්ච සිත්තිකමණ්ණවතෙතන ඡිද්දෙන වා හෙධිං චිවර සිතවාපදෙ වුතෙතති අඤ්ඤස්ස දුනාදිති අධිධිති කාරණෙති වා පතනස්ස අධිධානං විජගති, ඛද්ධ සිලෙසාදිතා පතනස්ස ඡිද්දං පටිවජ්ජාදෙත්වා පුත අධිධානඤ්චො. අධිධානවිකපපනවිධි චිවරසිකො පදෙ වුතනනසෙතෙව වෙදිතඤ්චො, අධිධානං භොණකසඤ්චො උනපඤ්චබ්ඛිතපතෙතො හුත්වා අඤ්ඤතිකාපචාරිතසානෙ නමං පතනං වෙතා පෙය්‍ය නිස්සංගනිසං පාචිතතිසං.

එත්ථ උනපඤ්චබ්ඛිතපතෙතො නාම මුඛවට්ටිතො හෙධිං වඤ්චි අඤ්චුලෙන දසඤ්චුලතො උන හිනනපතෙතො. අනෙකානෙකධිධානෙ හිනෙන පත වඤ්චුලධිධානෙ එතෙන බ්ඛිතවසෙන ගගෙ තබ්බං. පඤ්චබ්ඛිතඤ්ච අතිරෙකපඤ්චබ්ඛිතඤ්ච පතනං ඛද්ධසිලෙසාදිතා චිරං කාතුං වා උදකගරණාදිතා දුපපරිනොගං කාතුං වා අඤ්ඤං පතනං වෙතාපෙතුං වා වට්ටති,

අසං මහතිකාපතන විනිවජ්ජසො.

* “පසතාවෙකානාලිනාම”

† “ඡවිආරොපෙත්වා”-

‡ “භුතෙතලභිත” ගති වාපායො.

අයෝජනෙන් පන පසුවාතිරේකගණ්ඩියුගෙන් පි ආමිසා නලගනති අසුසුං පතනං වේතාපෙතුං නවට්ඨති. සචේ එකජ්ඣුච්චි චට්ඨං කාතුං නස කෙකාති ආමිසා ලගනති. අසුසුං පතනං වේතා පෙතුං චට්ඨති උනපසුච්චිකිතපතො වා ආමිසා ලගනනපතො වා හුත්වා වේතාපිතපතො සඬ්ඝ මජ්ඣෙයෙව නිසස්සජ්ඣතබ්බො. එත්ති නිසස්සජ්ඣත කං භික්ඛුං ස්වපත්වා ගෙහිවතෙනන චතුසු පසුච්චු වා භික්ඛුසු අතතතො පරිභොගපතනං ගහෙත්වා මාලක මාරුග්ග හත්ථපාසං අච්ඡිතිත්වා නිසිනෙනසු තෙන භික්ඛුතා “අසං මෙ භගෙන පතො උන පසුච්චිකිතෙන පතෙන වේතාපිතො නිසස් ගිමසා ඉමාහං සඬ්ඝස්ස නිසස්සජ්ඣති”ති නිසස්සජ්ඣත බ්බො, අථ වෘතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන ඡන්ද දෙසමොගභසාගතිං අගච්ඡන්තො ගතිතාගතිත ජා නනකො භික්ඛු සම්මන්තිතබ්බො.

“සුණාතු මෙ භගෙන සඬ්ඝා සදි සඬ්ඝස්ස පතන කලං සඬ්ඝා ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං පතනගාභාප කං සම්මතෙනස” එසා සුතති. “සුණාතු මෙ භ ගෙන සඬ්ඝා සදි සඬ්ඝස්ස පතන කලං සඬ්ඝා ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං පතනගාභාපකං සම්මතනති සස්සාසසමතො ඛමති ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුතො පතන ගාභාපකස්ස සම්මති සො තුණ්හස්ස සස්ස නික්ඛමති සො භාසෙස්ස සම්මතො සඬ්ඝෙන ඉ ත්ථනනාමො භික්ඛු පතනගාභාපකො ඛමති සඬ්ඝ ස්ස තස්මා තුණ්හි එවමෙනං ධාරයාමි”ති සම්ම නතිතබ්බො, එත්ති ච ඉත්ථනනාමොති තස්ස භික්ඛු තො නාමං කත්වා යොජෙතබ්බං, එවං සම්මතෙන හි ක්ඛුතා සඬ්ඝස්ස නිසස්සජ්ඣතපතනං ගහෙත්වා සඬ්ඝ

සේරයා පතනගුණං වතා ගාභාපෙතබ්බො. ගති
තෙ තස්ස පතොති අගතිතෙ වා සො යෙව පතොතා
ගතොතා දුතියසේරයා පතනගුණං වතා ගාභාපෙ
තබ්බො. එවං සබ්බෙසංවිපි ගාභාපෙතා පරියොසාන
ලඛිතොතො “අසං ගො හික්ඛු පතොතා යාව හෙද
නාස ඛාරෙතබ්බොති” නිසංසර්ගික හික්ඛුතො දුත
බ්බො, සචෙ වාලකවාරුලේභා හික්ඛුසංඝේඝා ලාමක
පතනං දුතො “වතග්ගපතනං ගතතිස්සාමි”ති ආභො
ගං කතා ගණෙතය්‍ය නැමිං වා අනුකම්පාය නග
ණෙතය්‍ය දුක්ඛං. අපිට්ඨොය අගණෙතනායා න
ත්ති දෙසො පතනනිසංසර්ගිකඛු සචෙ සංඝොතො
ලඛිතොතො අපරිභොගං වා කරෙය්‍ය අධ්‍යායන වා
සංපෙය්‍ය අඤ්ඤායා වා දෙදෙය්‍ය දුක්ඛං. පරිච
කොතො පන දෙදෙය්‍ය නත්ති දෙසො.

පරිභුජිතබ්බොති යාති සප්පිනවනිතතෙලමධු
එතති තාති පටිග්ගහෙතො සත්තාගං අතික්ක
මෙය්‍ය නිසංසර්ගිකං පාමිනිකං. තත් පරිභුජි
තබ්බොති නාම යාති උග්ගහපටිග්ගහිතාති හොනාපි
තාති සප්පිනවනිතාදීති; එත් එ යං පටිග්ගහෙතො
ච වත්ථු අපටිග්ගහිතභාවං ජානිත්වාපි සඤ්චිච්ච උක්ඛි
පෙය්‍ය පරාමසෙය්‍ය ඉදං උග්ගහණං නාම; තං භුමියං
සංපෙතො වා අධ්‍යාපෙතො වා දුත පටිග්ගහාභාපෙය්‍ය
ඉදං උග්ගහපටිග්ගහිතං නාමාති එවං උග්ගහපටිග්ගහි
තාති සප්පිආදීති පටිග්ගහෙතො සත්තාගං අතික්ක
මනායා නිසංසර්ගිකං, පරිභුජිතුං පන නවට්ඨ
ති, සරිරමක්කණොදි බාහිරපරිභොගං කාතුං චට්ඨති,
තත් සප්පි නවනිතාති නාම යෙසං ගවාදීනං මංසං
කප්පති තෙසං සප්පිනවනිතාති නිසංසර්ගිකවත්ථුති

හොනැති. යෙසං පන ගජ්ඣදස්සාදීනං මංසං නක පපභි තෙසං සපපි නවතීතානි දුක්ඛට්ඨානි, තෙලං නාම තිලතෙලං මධුකතෙලං එරණ්ඩකතෙලං සාය පතෙලං වසාතෙලනභි ඉමානි නිස්සග්ගියවත්තනි, අව්වසාදතෙලානි දුක්ඛට්ඨානි, තත්ථ භි වසාතෙලනභි යපෙත්වා මනුස්සවසං අකුසලං සබ්බවසං ගහෙ තබ්බං, මධු නාම මධුකරගුණභි මධුවකඛිකාභි ව බුද්ධක මකඛිකාභි ච ගමර මකඛිකාභි ච කත මධුක මෙව නිස්සග්ගියවත්තී; සෙසමධු පන දුක්ඛට්ඨානි, එණිතං නාම උච්ඡ්රසං උපාදය පකකාපකකං අවත්තකං උච්ඡ්රිකනි එණිතං නාම, තමෙව නිස්සග්ගිය වත්ත, සීතොදක පන මධුකපුඨං පකඛිපිත්වා අම ද්දිත්වා පරිස්සාවිත එණිතං දුක්ඛට්ඨානි. සපපිආදීනි සද්ධාග කාලිකවත්තනි පටිග්ගනිත දිවසතො පට්ඨාය ගතණත්වා සත්තාගං අතිකකමම අට්ඨමං අරුණං උට්ඨාපෙය්‍ය නිස්සග්ගියං; පාවිතතියං; තෙන භික්ඛුනා “ඉදමෙම භගවාන භෙසජ්ජං සත්තාගානිකකවානා නිස්සග්ගියං ඉමාගං ආකමන්තා නිස්සජාමි”ති පුග්ගලස්සාපි නිස්සජිත්වා ආපාති දෙසෙත බ්බං.

නිස්සජිත භෙසජ්ජං තස්ස භික්ඛුනො බාහිර පරිභොගමහනමපි කාතුං නවට්ඨති පදීපාදිමන්තාය වං අනුපසම්පනනානං වා ද, තුං වට්ඨති, සත්තාගඛණ්ණතරෙ උපසම්පනනස්ස දිනෙනස්සති සත්තාගනිකකමෙපි අනාපතති. පරිභොගං පන උභිතනමපි නවට්ඨති, සරීරමකඛනාදිපරිභොගො වට්ඨති අනුපසම්පනනස්සපි සුද්ධවිනේයන විස්සජිත්වා පුන උද්ධං යාව සත්තාගමපි වට්ඨති යාව

දබ්ඵවස්ත්‍රනිලානි පුරෙ හතොත පටිග්ගතො සං ප
 විතානි නවනිත සප්පි මණ්ඩිත තෙලානි තදත්‍ර පුර
 හතනං නිරාමිසමපි වට්ටනි පච්ඡා හතනමපන න
 වට්ටනි අනුපසම්පනෙනාන පවිතානි ව තදත්‍ර පුර
 හතනං සාමිසමපි වට්ටනි; පච්ඡා හතනං නිරාමි
 සමපි වට්ටනි. සත්තාගතිකකමපි අනාපනතී. තා
 නි යාවකාලිකවත්තු භූතානි බීරාදීනි පච්ඡා හතන
 පටිග්ගතොතොත නවනිතාදීනි නිරාමිසමපි නවට්ට
 නති. අනුපසම්පනෙනාන යාවජීවිකවත්තුනි සිබ්බි
 වෙරාදීනි ව පකඛිපිතො තන එණිතානි * නිරාමි
 සමපි සත්තාගං පරි චුර්තුං වට්ටනති, ලස්සණමරිමාදී
 නි පන යාවජීවිකවත්තුනි මිසෙසොතොත පලිබ්බ පානා
 දීනි පච්ඡාහතනමපි වට්ටනති. බීරාදීසු අජාබීරා
 යානි යාවකාලිකවත්තුනි පකඛිපිතො තෙලමති පච්
 තෙ සත්තාගං නවට්ටනි. තෙලං පන වට්ටනි හ
 සප්පි යාගුසු අව්ච්ඡුකරවසාතෙලාදිසු යං කිසිදු තෙ
 ලං පකඛිපිතො පවිතොසු පි පාතුං වට්ටනි, බීරදබින
 වනිතසප්පියු යං කිසිදු අකප්පියං නාම නතී පටි
 ග්ගතිත නවනිතෙසු සුබ්බමානි දබ්ඵලික තක්කබිඤ්ඤ
 නිව භික්ඛාමාරවතෙනාන ලෙඛසු සප්පිනවනිත
 මුඛුතෙලෙසු තණ්ඩුලසිථානි ව අනෙභාඤාදිකානි
 තාසම අනිමිති ඔතාපෙතො තණ්ඩුලසිථානි උච්චිණ්
 ඩො පුරෙ හතන පච්ඡාහතනසු නිරාමිසං භුර්තුං ව
 ට්ටනි, සාසප මුලික ඵරණබිකාදීනි යාවජීවිකවත්තුනි
 තෙලථොස පටිග්ගතොතොත සත්තාගතිකකමපි නිසං
 ගතියං නාහොති. සත්තාගකාලිකයාවජීවිකවත්තුනි
 පච්ඡාහතන ලඛ පච්චිසෙති සභිං සති සච්චියො
 පච්චිසියො පු නිසංගතියං නාහොති. දුක්ඛං පන

හොඳි, සප්ත ආදීති විසුං ධර්මයා සත්තාගතිකාදි
ව්‍යාජනනාය නිසංගතිං පාටිකතිං හොඳි,
එකසම් භාජන ධර්මයා සත්තාගතිකාදි එක
නිසංගතිං. සත්තාගතිකාදිකා යාප්ප්මිකාදි අති
ප්‍රාග්ධන ලබ පව්වසෙහි සඬිං පව්වසෙ පව්වසෙ
කිකිනා පරිභුජ්තුං වට්ටති. සතිපිති පව්වසෙ අප්‍රාප්ත
වෙකිකිනා භුජ්තුං අසති පව්වසෙ පව්වසෙකිකිනා
භුජ්තුං වා නවට්ටති, දුතිය දිවසතො පටිඨාස පු
රෙහනං වා නිරාමිසං කති, භුඤ්ජනෙපි එතසව
නසො. පුරෙහනෙහ පටිගහනිනාති ව චතොරික
ලිකාති ව්‍යාදු පුරෙහනං අසති පව්වසෙ ම
සසායා වා අමිසසායා වා භුජ්තුං වට්ටති.
ප්‍රාග්ධන පන පානං සති පිපාසාය පාතුං වට්ට
තිසකිකරං වා පන පානං වා අපකකං වා අසති පි
පාසප්වසෙ නපාතුං වට්ටති. “භිලානසං ගුලං
අභිලානසං ගුලාදක”නාදි වුත්තානා බාහිරපරි
හොං නිසාය පටිගහනිතං සත්තාගතිකාදිකං ස
ත්තාගතිකාදිකාදි අනාපනති, සති පව්වසෙ පරි
භුජ්තුං වට්ටති තංහි සමෙ පඨමං අපටිගහනිතං
හොඳි. පටිගහනමා භුඤ්ජනමිං. භුඤ්ජන දිව
සතො පටිඨාස සත්තාගං අතිකමිනා පුන නිසං
ජ්ජනමිං.

මෙය කාවච්චාදි කර්තෘ හිතවුන් සාම. අධි
 වෘත්ත ප්‍රශ්න නික. විවර. දුටු පවුල තෙත කා
 ර්තෘන අනාදිය මාතෘ “මම විවර. ගණිතය”
 නි සකසා ඇති ගණිතය වඩාත් වඩාත් නිසි
 ගණිත. පාඨන. අනුකූල “ගණිත” නි ආණ
 පනත වාමාන. ප්‍රකාශ, ගණිත. ගණිත
 ආණ. ප්‍රකාශ ගණිත. ගණිත. ගණිත. ගණිත.

ගතියං, හික්ඛුස්ස නිව්වරතො අඤ්ඤං පරිකාරං
වා සකසඤ්ඤාය ගණනතායා වා ගණනාපෙනායා
වා දුක්ඛං. තෙන හික්ඛුතා “ඉදමෙම භගන
විවරං හික්ඛුස්ස සාමං දධො අදිජ්ජනං නිසං
ගතියං ඉමාහං ආසස්මහො නිසංජම්”ති පුග්ගල
ස්ස නිසංජ්ඣො ආපතති දෙසෙතබ්බො.

විසංසෙත ගණනතායා වා අකොපෙන යා
විචා ගණනතායා වා කොපාකොපෙන දිනනං ග
ණනතායා වා අනාපතති, වජ්ජිචා දිනනං පන අ
වජ්ජිචා ගණනතො ගණනායා කං කාරෙතබ්බො.

පඨමපචාරණමාසස්ස පඤ්චමිතො පට්ඨාය ග
මික ගණ ගබ්භිණි අභිණ්ඨප්පලධානං පුග්ගලානං
අඤ්ඤතරෙන වස්සාවාසිකං දස්සාමිති එවං ආරො
චෙචා දිනනං අවෙචකවිවරං එවං අනත්තෙ කසී
තෙ වස්සානස්ස යාව පච්ඡිමො මාසො අත්තෙ කසී
තෙ යාව පඤ්චමාසාව නික්ඛිපිතබ්බං, තතො චෙ
ට්ඨතරි. නික්ඛිපෙය්‍ය නිසංගතියං පාවිතරියං, තෙන
හික්ඛුතා “ඉදමෙම භගන විවරං පචාරණකාලා
නිතරකං නික්ඛිනං නිසංගතියං ඉමාහං ආසස්ම
හො නිසංජම්”ති නිසංජ්ඣො ආපතති දෙසෙතබ්බො.

“සඛ්ඤස්සදෙමා”ති සඛ්ඤස්ස පරිණතං ලාභං
ජානතො “අමතාකං දෙථා”ති අතතො පරිණ
මෙය්‍ය නිසංගතියං, තෙන හික්ඛුතා “ඉදමෙම භ
ගන ජානං සංඝිකං ලාභං පරිණතං අතතො
පටිනම්භං නිසංගතියං ඉමාහං ආසස්මහො නිසං
ජම්”ති පුග්ගලස්ස නිසංජ්ඣො ආපතති දෙසෙත
බ්බො, අජාතිචා පරිනාමෙතායා අනාපතති.

ප්‍රදුෂ නිසංගතිය විනිවිජයො නිසීහො.

අසන්න: අහන්න වච්ඡා සම්පන්නත්වය හඟින්න
සහ තබාගෙන ජාතික පාවිච්ඡිය.

උපාධිමත්ව සිටීමට රෝමයට. මුසාහඟින්න
සහ පාරාජික, සාසනානො වාචනාධිපතියෙන් අමුල
කෙන පාරාජිකෙන් අනුධි. සනාත. මුසා හඟින්න
සහ සබ්බාදිසෙසො, අමුලකෙන සබ්බාදිසෙසෙන
අනුධි. සනාත. මුසා හඟින්න සහ පාවිච්ඡිය.

අමුලකාය ආචාරවිපතියා අනුධි. සනාත. මුසා
හඟින්න සහ දුක්ඛං, යො තෙ විහාරෙ වසති ආ
දිනා පරියායෙන උපාධිමත්ව සිටීමට රෝමයට.
මුසා හඟින්න සහ ජුලියං, අපරිච්ඡානාපෙත
සහ දුක්ඛං. ක්ලාංචිපතියෙන නාමගොතනාදිති
මුසා හඟින්න සහ දුක්ඛාසිතං ගොති. ඉතිනාහි මුසා
වාද පව්වයෙන පාරිදෙසනිය සපෙත්වා අවසෙසා
ජ ආපනතිකකිංචා ගොතති, අනුපවාසෙත්වා සහසා
හඟින්න සහ ඉදං හඟින්නාමිති අඤ්ඤං හඟින්න සහ
උමමනනාදිනඤ්ඤා අනාපනති.

හික්කු හික්කු සහ ජාතිනාමගොතන කම්මසිප්පා
බාධලිඛිතලෙසාපනති අනෙකාසනෙසු දසසු වච්ඡා
සු අඤ්ඤාගාරවච්ඡානා අනෙකාසනාධිපතියෙන උපු
කං අනෙකාසනයෙහි වාචය වාචය පාවිච්ඡිය.

එනම් ජදිසා ජාතිමතනා සහතිති ආදිනා පරියායෙ
න අනෙකාසනයෙහි වාචය වාචය දුක්ඛං, උපසම්ප
නා සහ වා ජාතිමතනා සනාත ආදිනා පරියායෙන
අනෙකාසනයෙහි වාචය වාචය දුක්ඛං. අනුපසම්ප

තනාසු පන උජුතං වා පරියාසෙන වා අනෙකා
 සෙසා වා වාස වා වාස දුක්ඛං, උපසම්පන්නාසු වා
 කිලාධිප්පායෙන උජුතං වා පරියාසෙන වා ජාති
 නාමාදිනා අනෙකාසෙසා වා වාස වා වාස දුක්ඛාසි
 තං. “වොරොසි. ගණ්ඨිමුද්දවතොසි”ති * ආදීනා
 පාළියා අනාගතෙසු අනෙකාසෙනෙසු අනුඤ්ඤාතරෙන
 අනෙකාසනාධිප්පායෙන උජුතං වා පරියාසෙන වා
 අනෙකාසෙසා වා වාස වා වාස දුක්ඛං. කි
 ලාධිප්පායෙන අනෙකාසිතෙ පන දුක්ඛාසිතං. එ
 ථ ව ජාතිනාමාදයො එවං දට්ඨංඛා, “වණ්ඨාලො
 සි”ති ව “බ්බතියොසි”ති ව ආදීනි හිත්‍රාකඨඨජාති
 “අට්ඨකණ්ණාසි” ඡප්පනණ්ණාසි”† ති ව “බුද්ධ
 රත්තිනාසි”ති ව හිත්‍රාකඨඨනාමං, “කෙසියගො
 තොසි”ති ව “ගොතම ගොතොසි”ති ව ආදීනි හි
 ත්‍රාකඨඨගොතනා, “වසිඨකි කමොසි”ති ව “වෙජ්
 කමොසි”ති‡ ව ආදීනි හිත්‍රාකඨඨකමමං. නලකාර
 සිප්පොසි”ති ව “ගණ්ඨසිප්පොසි”ති ව ආදීනි හිත්‍ර
 කඨඨසිප්පං. සප්පරාගො හිතාබ්බො මධුමෙතො
 හිත්‍රාකඨඨබ්බො “අනිදිසොසි”ති ව ආදීනි හිත්‍රාක
 ඨඨලිඛිතං. රාගද්වේශමානාදි සර්වකිලෙසා හිතා
 පාරාජිකාදයො සර්වසාධාරිණො හිතා, සොනාපතති
 සමාපතති ආදී ව සමාපතති උදාකට්ඨා, මඨො එළ
 කො සිගාලො ගඳුගො නිරවජ්ජනනතො නිරයකො
 සි තවස්සනති තඤ්ඤි, දුග්ගති පන අනිති ව වෙජ්ජන
 පටිබ්බං කත්වා අනෙකාසනං වා ඉත්තිපුරිස නිමිත්ත
 පටිබ්බං අනෙකාසනං ඉදං හිතානෙකාසනං නාම;

* “නට්ඨාමුද්දවතොසි” – “ගණ්ඨිමුද්දවතොසි” හිපි

† “ඡවකණ්ණාසි” –

[පාඨො.

‡ “වට්ඨකමොසි” –

“පණ්ඩිතොසී”හි “ව්‍යවහාරිකී ආදිනා උක්කට්ඨා
කොසනං නාම; අත්ථව්වානුසංසනං * පුබ්බකං
කත්වා කප්පනාසං උමමත්තකාදීනස්ස ආනාපතති.

ජාතයාදිහි දසති අකොසනංසවදානි අකොසනා
සං හික්කුතො සුඛො හික්කු අස්සස්ස හික්කුතො
භෙදාධිප්පායෙන වා පියකම්පනාය වා පෙසුස්සං
උපසංගරයස්ස පාචිතතිසං. අනුපසම්පනනාසං
උපසංගරයස්ස දුක්ඛං. අනුපසම්පනනාසං සුඛං
උපසම්පනනාසං වා අනුපසම්පනනාසං වා උපසංග
රයස්ස දුක්ඛං, පාපගර්භිතාය වදනාසං උමමත්ත
කාදීනස්ස ආනාපතති.

අනුපසම්පනනං අතතනො සන්තිකෙ තයො
සසීතිහි ආරුළුතාසුඛමං වාචනකාලෙ තෙන
සහ එකපදං වා සබ්බං වා තස්මිං පදෙ පඨමකි
රං වා අවසානකිරං වා එකතො වාචයස්ස පදෙ
පදෙ වා අකිංතෙ අකිංතෙ වා පාචිතතිසං, අනුපස
ම්පනනාසං සන්තිකෙ උදෙසං ගණ්ණානාසං ආනා
පතති, තෙන සහ සංක්ඛායනකාලෙ එකතො සංක්ඛා
යනාසං වා ආනාපතති, එකතො සුච්ඡන්තාසං වා
ආනාපතති. එකතො විස්සර්පනාසං වා ආනාපතති
සෙභ්බයස්ස පගුණං ගතං ගණ්ණානාසං ආනාපතති,
ඕසාරෙතාසං ව ඛලිතට්ඨානෙ “එවං ජානාමි”හි
වචනෙන එකතො ගණ්ණාසං උමමත්තකාදීන
ස්ස ආනාපතති.

ගෙට්ඨිමනොන ගොධානකුල කපොතාහි
වච්ඡාදිනි අනුපසම්පනෙනාහි සහසෙයස්ස පභො
නකෙ ගෙගෙ සසිත්වා හි අරුණං අතිකකම්මො

* “ධම්මානුපය්‍යනං” —.

වතුන්දිවයෙ අත්භිගතයෙ වසුරියෙ එකතො සස
ති වා පාවිහනියං,--එත් ති සතසෙය්‍යපගොණක
ගෙහා නාම අතෙකිගතියුතනං වා භූමිගතියුතනං
වා එකවාරිකං සබ්බවිජනනං සබ්බපරික්ඛිතං
සෙතාසනං, එත් ව සබ්බපරික්ඛිතනං නාම දියසි
ගුප්තබ්බෙධෙන වා භූමිගතියුතෙන වා පාකාරාදි
නා සමතතතො යුතනා, සබ්බවිජනනං සබ්බපරික්ඛි
තෙන පාවිහනියං, සබ්බවිජනන යෙහුය්‍ය පරික්ඛි
තෙන වා සබ්බවිජනන උපසිස්සපරික්ඛිතෙන වා සබ්බ
පරික්ඛිතන යෙහුය්‍යවිජනන වා සබ්බපරික්ඛිතන
උපසිස්සවිජනන වා උපසිස්සපරික්ඛිතන යෙහුය්‍යවිජ
නනවා යෙහුය්‍යවිජනන යෙහුය්‍යපරික්ඛිතෙන වා
යෙහුය්‍යවිජනන උපසිස්සපරික්ඛිතෙන වා පාවිහනි
යෙනි සහ පාවිහනියානි.

සබ්බවිජනන මූලපරික්ඛිතෙන වා දුක්ඛං, යෙහු
ය්‍යවිජනන මූලපරික්ඛිතෙන වා සබ්බපරික්ඛිතන මූල
විජනන වා යෙහුය්‍යපරික්ඛිතන මූලවිජනන වා
උපසිස්සවිජනන උපසිස්සපරික්ඛිතෙන වා දුක්ඛට්ඨානි
පඤ්ච දුක්ඛවානි, අනුපසම්පන්නස්ස වා අතතතො
උට්ඨංගිනො සයනපසොගගණනාය ආපහනී වෙදි
තබ්බා.

බහුනි ව අනුපසම්පන්නනි සහ සසිතෙ අනුප
සම්පන්නගණනාය වෙදිතබ්බා. චිත්ත රතනිත්ත එක
තො සසිතො තතියාය රතනියා අනුපසම්පන්නං වා
අත්තානං වා උට්ඨාපෙහි වා පඨමමරුණ්ණගමනකා
ලා නිසිදිනො අරුණං උට්ඨාපෙය්‍ය වතුන්දිවයෙ
නිපගනස්ස අනුපසම්පන්න නිසිතෙන නිපගනස්ස

නිපදන නිසිදනනයා උපසිසින්නා මුලපරිකම්
 හෙය් වා උපසිසින්නා මුලවන්නෙහි වා අසබ
 වන්නා අසබපරිකම්හෙය් වා නිපජ් නායා උම
 හනකාදී නඤ්ච අනාපතති.

අනතලසො තදත්‍ර ජාතාසපි මනුසසිසියා සහ
 සථාවුහත ලකඛණසමපනෙන ගෙහෙ * පුරිසෙ
 අත්ථිගතෙයෙව එකතො සයති සසිතකිණ්ණෙය
 ඵ පාචිතතියං, පණ්ඩිතෙන වා මෙට්ඨනව්‍යුහුතෙති
 මුඛගුසකපොතාදීති වා දියාමානකාය සකම්භිතා පෙ
 තියා වා සහ සසෙය්‍ය දුක්ඛං, ඉත්ථියා වා අනත
 තො වා උභිතිත්වා සයනපයොගගණනාය පාචිතති
 යං, ඛණ්ණ සයනතිසු ඉත්ථිගණනාය පාචිතතියං, මු
 ඛගුසිසිසාදිසු දුක්ඛව්‍යුහුසු පි එසෙවනසො; අනා
 පතති පන පුරිමසිකඛාපදෙ වුත්තනසෙතෙව වෙදි
 තබ්බා,

දුට්ඨිලලවාචං ජානනකච්ඤ්ඤානා පුරිසෙන
 විනා ඉත්ථියා උත්තරිං ඡ පඤ්ච පදවාචාති පාලිධමමං
 වා අභිකථා ධමමං වා දෙසෙය්‍ය වාචාය වාචාය පා
 චිතතියං; ඛණ්ණ ඉත්ථියු ඉත්ථිගණනාය පාචිතතියං;
 එත්ථ ඵ ඡ පදං නාම චතුපපදිකාය ගාථාය දියසිසි
 ගාථා ගොති, යකම් පෙති පණ්ඩිති මනුසසවෙසා
 ගත නාගිසිතං † දෙසෙන්නායා දුක්ඛං, ඡපද
 ති වාචාති වා තතො ඔරං දෙසෙන්නායා විඤ්ඤාපුරි
 සෙ සති උත්තරිං දෙසෙන්නායා සයං වා මාතුගා
 මයා වා උට්ඨාය පුත නිසිනෙන දෙසෙන්නායා “දිස
 නිකාසො භාම ගතො තිමිසියො”ති පුසෙ තබ්බං
 දිසතිකායං දෙසෙන්නායා අඤ්ඤායාත්ථාය වුච්චිතා

* “පොතාසනෙ”

† “තවකිසිතං”

නා මානුෂාමය පුනරුත්ථාපි දෙසෙනායා උමම කාදිනැටු අනාපතී,

පාරාජිකං අනාපතීපනනායා භික්ෂුනො අභි
 ණං සංඝාදිසෙසාපජනනො උපරි ආසනිසංචර
 යොස “ඉමානු භික්ෂුනො එතානා ආපතති එතන
 කා ආපතති එතනකෙසු කුලෙසු ආරොවෙදාබ්බා”ති
 සංඝා කතිකා කරොති, එවං කතිකා කරණචරති
 නො භික්ෂු අයං භික්ෂු අසුචි මොවෙතො සංඝාදිසෙ
 සං ආපනනාති ආදිනා වතුනා සංඝං ආපනතිං ස
 වෙතො අනුපසම්පනනායා ආරොවෙය්‍ය පාවිච්ඡායං
 අවසෙස ඡ ආපතතිකමනෙ වා සාමණේරස්ස පාණා
 නිපාතාදි චිතිකකම්මසංඝාතං පඤ්චමහාසාවජජං වා
 අවසෙසාපජවජජං වා ආරොවෙනායා දුක්ඛං.
 වතුමහං වා ආපතතිමහං වා ආරොවෙනායා
 භික්ෂුසමුත්ථපරිවෙජ්ඣං අනතිකකම්මො ආරොවෙ
 නායා උමමතනකාදිනැටු අනාපතී.

යො පන භික්ෂු අකප්පියපඨවිං බණ්ණං පභා
 රෙ පභාරෙ පාවිච්ඡායං, බණ්ණපෙය්‍ය වාචාය වාචාය
 පාවිච්ඡායං, සංඝං ආණ්ඩුපථො දිවසම්ථි බණ්ණනා
 ආණ්ඩුකායා එකමෙව පාවිච්ඡායං, එත්ථ භි කප්පියා
 කප්පියවසෙන දුච්ඛං පඨවි, තාසු අකප්පියපඨවි
 නාම භිච්ඛා, සුඤ්චිකායාසුඤ්චවසෙන, තත්ථ සුඤ්චි
 පඨවි නාම අද්ධංසුචිපංසුමතතිකා; මිඤ්ඤකපඨවි
 නාම පාසාණසකකිරකම්මරුමහවාලුකාසු අඤ්ඤ
 තරෙන තතියහාගසුතනා අද්ධංසු මතතිකා,
 පුඤ්ඤපඨවි නාම අතිරෙක වාතුමහං ඔවසො අද
 ථෙසා පංසුමතතිකාසුඤ්ඤා, දඬංවා දිහාගාධිකං

පාසාණාදිමිඤ්ඤා වා, අනාපහති ජනක හුමි කපපිය පඨවි නාම; යථා වුදනාසු අකපපිය හුමිසු බණ්ණො “ඉමං බණ්ණ” ඉමාය හුමියා මුලං බණ්ණ ඉමාය හුමියා ආවාටං කුපං පොකකිරණීං වාපිං බණ්ණා”ති එවමාදිනා වා “ඉමාය හුමියා ලොබං කරොති අග්නිං ජාලෙති බාණ්ණං කොට්ටති ඉමං හුමිං තපෙජ්ජි”ති එවමාදිනා වා පදෙසසාකාසං නියමෙත්වා ආණ්ණාපෙන්නස්ස ආණ්ණත්ති වාමාය වාමාය දුක්ඛං, තෙන බණ්ණිතෙ ප යොගෙ පයොගෙ පාවිතතියං. ඔකාසං අනියමෙත්වා “පොකකිරණීං බණ්ණ ආවාටං බණ්ණ කුපං බණ්ණ වාපිං බණ්ණා”ති එවමාදිනා වා “ඉමං ජානාති මහතිකං ගණ්ණං ඉමස්ස එමාසස්ස ආවාටං ජානාති කපපියං කරොති”ති එවමාදිනා වා ආණ්ණාපෙන්නස්ස අනාපහති, පඨවියා අසමබ්භාති සුක්ඛකද්දමාදිති ච බහලහුකාති අසංභාරිකද්දමාති ච විකොපෙන්නස්ස අනාපහති, මුසිකාදිබණ්ණිත ඔතතිකද්දො උපවිකාදිකද්දො චද්දො සිලාදිසු පතිතරජද්දො නවඋට්ඨිතවමිතිකද්දො ගණ්ණාදගුඵමතතිකද්දො අබ්බොකාසෙ සීතමතතික පාකාරද්දො එකවාරට්ඨි වසෙසාදකෙන තෙමෙත්වා වාතුමාසං අනතිකකමනෙන කපපියහුමි නාමිඤ්ඤාති; අතිකකනෙන පන අකපපියහුමි තෙසු වාතුමාසං අතිකකනෙනසුපි වසෙසාදකෙන ගෙට්ඨාඅතෙ මිතඨානං කපපියහුමි නාම; උපරි තෙමිතඨානං අකපපියහුමි නාම විතඨවජ්ජාදතෙ සෙනාසනෙ වාතුමාසං ඔවඨඨානං අකපපියහුමි එවං යථා, වුදනං අකපපියහුමි. විකොපෙත්වා නවට්ටති අබ්බොකාසෙපි සීතං ඉට්ඨපාකාරං විකොපෙත්වා වට්ටති. නන්ද පතිසීත එමාබාණ්ණ ආදයෙ

වාලෙඛා, භූමිං විකොපෙතං වා පසසාවධාරාය විකොපෙතං වා “අසමසානං සමං කරිස්සාමි”ති ලිඬ්ඛිතං වා සමමුජ්ජති ආදීති සංසෙතං වා කණ්ටකතිරාදයො ආකොපෙතං වා පථවසෙතං වා චෛත්තවණසානා දසෙසස්සාමිති විලිඬ්ඛිතං වා කණ්ටු කච්ඡුආදි ආබාධෙන ඡිණ්ණපපාතාදිසු අභග පච්චඛගාති සංසිතං වා හන්තධොවනාදො ය සංසිතා වා ඉක්කනභූතානා පලාසදුරුආදීනං උපරි අග්ගිං යපෙතං වා නට්ඨති, සුඛවිජ්ජකන පන ඵණාදි අවාලෙඛා උජ්ඣං උඛරිතං වා පාසාණදුරු ලෙඛා ලතාදීති අවධස්සනකල්පනාදීති පච්චෙතතං වා පස්සාවධාරාදීති පච්චෙතතං වා අලලනන්තරජං ගහෙතං වා තිණ්ණකකාදීති ගහෙතං, ගව්ජ්ජනන ගන්තං දස්සමානෙ භූමියං පාතෙතං වා අතික්කන භූතෙසු පාසාණකච්ඡාදිසු යපෙතං වා චට්ඨති අස ඤවිච්ච අසතිසා හිඤ්ඤාස්ස අජානනාස්ස අනා පතති.

භූතනාමසක්ඛාතාදීති රුක්ඛනව්ජ්ජනාදීති විකොපෙසස පාවිහරියං, තාතිති ජලභ ඵලභ වසෙන දුට්ඨා භොගාති, තත්ථ ජලභං සපණ්ණාපණ්ණකං තිලබ්ඡාදිකං සෙවාල ජාතිකං උදකෙ ඡේදනහි ඤානාදිකං කරොන්නාස්ස වා උදකතො උඛරණං කරොන්නාස්ස වා පාවිහරියං † උදකතො උඛරිතං විචාරි යං විකොපෙන්නාස්ස දුක්ඛං. අනුක්ඛිපිතා ගන්තෙත ඉයනාවිතො අපනෙත්වා නභායනාස්ස උදකෙන සග හන්තූවාදිතා උක්ඛිපිතා පුන උදකෙ පක්ඛිපන්නාස්ස වා අනාපතති, අඤ්ඤාති පන ඡේද

† “උදකතො උඛරණං කරොන්නාස්ස දුක්ඛං.”

තාදි විකෝපිත හරිතපෙව්වාලාදිං සයං විකෝපෙ
 න්නාසං දුක්ඛං, එලට්ඨාදි රුක්ඛගම්මලතාදීනි වා,
 ඡිද්දමානෙපි චක්ඛිමානකානං කදලිවක්ක අමොච
 කාදීනං බාණුං වා විකෝපෙනනාසං පාවිහරියං. අව
 ච්ඡිමානකානමපන තාලනාලිකරාදීනං බාණුං වි
 කෝපෙනනාසං දුක්ඛං, අඵලිතෙ හරිතෙ කදලින
 ල වෙලුති ඡාදයො විකෝපෙනනාසං පාවිහරියං, එ
 ලිතෙ හරිතෙ විකෝපෙනනාසං දුක්ඛං. මණ්ඩපාදි
 නමත්ථාය භූමියං බණ්ඩො යටිතඉඤ්ජාලාදිරු
 කෙති වා තෙසං මූලෙ වා පණ්ණන් නිගගතෙ විකෝ
 පෙනනාසං පාවිහරියං, ඡිද්දිමා පන වාසි යටිතෙ
 එතෙසං මූලෙ වා පණ්ණන් වා නිගගතෙපි විකෝ
 පෙනනාසං දුක්ඛං, පාකාරාදිසු මාත්පණ්ණාසු
 වෙන සෙව්මල විකෝපෙනනාසං පාවිහරියං. මතති
 පණ්ණන්රහිතං විකෝපෙනනාසං දුක්ඛං. සුක්ඛං
 සොධාපෙනනාසං පන නත්ති දොසො. සට්ඨාදිනං බති
 සෙව්මලං වා අභිච්ඡන්තකංවා විකෝපෙනනාසං දුක්ඛ
 ට්ඨං, අනොගා සිතෙ පන අබ්බොගාරිකතතා නත්ති
 දොසො. අලලරුක්ඛාදිතො මුඤ්චිමා සීතං වා සු
 ක්කිරුකෙති ලග්ගං වා නියාසංගණ්ණතාසං වා
 සුක්ඛකට්ඨානං හිද්දන්තාසං වා රුහණකමපි සුක්ඛ
 සංඤ්ජය හිද්දන්තාසං වා අකොපිත විවෙනන විකෝ
 පෙනනාසං වා නත්ති දොසො; එත්ථ විකෝපනං තාම
 ඡෙදනහිද්දන්තාසංගතනව විකුබ්බනාදිපණ්ණන් සාධා
 දිසු නබාදීනි ලෙඛං කතොන්තාසං වා පණ්ඩුපලාසප
 ඤ්ණපුප්ඵලාදීනි රුක්ඛසාධාදීනි වාලෙමා වණ්ට
 තො මුඤ්චාපෙනනාසං වා පාවිහරියං. ඔව්වනතා
 පන සාමණේරාදීනං සාධං නාමෙමා දාතුං වට්ඨති,

භුඤ්ඤාං පන නවට්ඨති, පරං උක්ඛිපිත්වා ගාතාපෙ
 තුං වා තතො ලබ්ඵලාදීන් බාදිතුං වා වට්ඨති. යුජ්ඣා
 දිසුපි ඉමිනා තසෙන වෙදිතංකං. රුක්ඛලනාකඤ්ඤා
 මූලානි ඡිද්ධිත්වා බණ්ණිත්වා “ආගරා”නි එවං අනියාමෙ
 ත්වා වතන්තුං වට්ඨති. “ඉමං රුක්ඛං ඡිද්ධා අග්ගිං දෙති”
 නි ආදිනා පන නියාමෙත්වා වතන්තුං නවට්ඨති. රාසිං
 කත්වා යපිත ඵලාඵලා වා ඡිද්ධිත්වා යපිතානි රුහණ
 රුක්ඛසාබාදිනි වා එකස්මිං භාගෙ කප්පියකතෙපි
 සබ්බානි කප්පියකතානි ගොනන්, දුරුමිස්සක උ
 ච්ඡ්ඤ්ඤාපං තබාදිති විලෙභෙත්වා කප්පියං කාතුං
 වට්ඨති. බ්‍රහ්මනවලලි පන කප්පියං කාතුං නවට්ඨ
 ති, ලසුණසිංහිවෙරගරිතකීආදීනි පණ්ණං පකඤ්ඤා
 පිත්වා පණ්ණං කප්පියං කාතුං නවට්ඨති, තෙසමපන
 උරරි ගරිතපණ්ණං යපෙත්වා තමෙව පණ්ණං කප්පි
 යං කාතුං වට්ඨති හතහතන මිස්සකමරිට්ඨතකාදි
 ඵලං හතහසිඤ්ඤාපි තිද්ධිත්වා කප්පියං කාතුං වට්ඨති,
 කපාලෙන එකාබ්බපක්ඛණ්ණිජස්සහතං කප්පිඤ්ඤාදිඵලං
 කපාලපි ඡිද්ධිත්වා කප්පියං කාතුං වට්ඨති, අසනි
 කෙ සති තකානබ්බං; පානසාග්‍රආදිසු පකඤ්ඤා
 මරිට්ඨාදිසිංහිවෙරාදිං ගහෙත්වා වා කප්පියං කා
 තුං වට්ඨති, “ඉමං ඡිද්ධස්සාමි”නි ආදිනා අජානිත්වා
 වා සහිසමමාගෙන වා ඡිද්ධතාදි කරොනනස්ස
 අනාපතති.

“සබ්බකං මඤ්ඤං වා පිඨං වා හිසිං වා කොච්ඡං
 වා”නි ඉමෙසු චතුසු එකපි වස්සානකාලෙ වා චතු
 මාසෙ වා යස්මිං රථෙ හිමවස්සං වස්සස්ස තස්මිං
 ගෙමනාවතුමාසෙ වා ඉමෙසු අට්ඨස්ස මාසෙසු

අබ්බොකාසය වා කපොතාදීනං ගිව්වොසංඝානභු
තෙසු රුක්කිණ්ණාදියු වා අජරිනි, තා පටිසා
මනං වා පටිසාමනාදිං වා අකකි, ස්වනපරිච්ඡ
දනො, වෙලෙඬවුපාතො යානෙ පඨමපාදෙ
අතික්කමිතො දුක්ඛං; දුතියපාදෙ පාවිත්තියං. යථා
වුත්තංඤ්ච වතුපරික්ඛාරං යපෙතො අවසංසංරික්කා
රෙ ගෙට්ඨමනෙතන පත්තාධාරකමපි යථාචුත්ත
භානෙ යපෙතො වෙලෙඬවුපාතං අතික්කමෙය්‍ය දු
ක්ඛං. එත්තං කොච්ඡං නාම, දබ්බතිණ්ණචුඤ්ඤාබ්බ
ජතිණ්ණාදීනං පාදපුඤ්ජනං විස වංකො බ්බෙතො උභ
යභාගෙපලකං කකි, නිසීදනත්ථාය කතං කොච්ඡං;
අත්තනො පරික්ඛාරං වා විස්සාසපුග්ගලස්ස පරික්කා
රං වා අබ්බොකාසාදියු අජරිනි, වා අජරාපෙතො
වා පටිසාමනාදිං අකකි, ගච්ඡන්තස්ස ව සුක්කාපෙතො
බ්බි යපෙතො පච්ඡා “පටිසාමිස්සාමි” ති ආහොගෙන
ගච්ඡන්තස්ස අඤ්ඤාතරෙන අන්තරායෙන ගච්ඡ
න්තස්ස ම අනාපනති.

බහු උපවිකා සබ්බිකවිභාගෙ භිසිං විලිඛිකං උත්ත
රාජරණං භුමමාජරණං තට්ඨිකං චමමඤ්ඤං නිසීද
නං පච්චාජරණං තිණ්ණජාරං පණ්ණසජාරනති
ඉමෙසු දසසු සෙය්‍යාසු අඤ්ඤාතරසෙය්‍යං අජරිනි
වා අජරාපෙතො වා අථ වා පටිසාමනාදිං අකකි
උපමාරසීමං පඨමපාදෙ අතික්කමිතො දුක්ඛං, දුතී
යෙ පාවිත්තියං, එත්තං ච භිසි නාම—ජිණ්ණපිලොතික
පණ්ණාදිං අමනනා පඤ්චිතො බ්බි විවරාදිං පටිච්ඡා
දෙනා කතං භිසි; විලිඛිකා නාම—විවරපිලොති
කාදිකං සිබ්බෙතො පරිකාමකතාය භූමියා වණ්ණා
නුරක්ඛණ්ණාය කතා; උත්තරාජරණං නාම—මඤ්ඤ

පිඨාදීනං උපරි අඤ්ඤානං පව්වජ්ජරණං; භවමඤ්ඤානං නාම-විලිඛිතාය සත්තංසා උපරි අසති සුඛභූතියං අඤ්ඤානං කට්ඨාරකාදි විකති; තට්ටිකා නාම-තාලපණණාදිත්ති කතතට්ටිකා; වමමඤ්ඤානං නාම-යං කිංකරි නිසිදනවමමං, සිහවමමාදීනං හි පරිභරණං අකප්පියං, සෙනාසන පරිභොගෙන පන අකප්පියං නාම නැති, පුග්ගලිකපරිභොගෙන ඵලක වලමභවමා නෙව වට්ටිති, ඵලකලොමාදිති කත නිසිදනවමමම වට්ටිති, පව්වජ්ජරණං නාම-මඤ්ඤානං පිඨකොප්පො දීඝපාවාරො, තිණසන්ධාරො නාම-තිණජ්ජරණං; පණ්ණසන්ධාරො නාම-පණ්ණජ්ජරණං උපහාරො නාම-පරිකම්පනාය පාකාරාදිමහාපරිකෙහිපො අපරිකම්පනාය භොජනසාලාදි, පව්වනන සෙනාසනතො වෙ ලෙඛිට්ඨපාතෙ උපවිකාදිරතින සෙනාසනෙ යිපෙතො ගවිජ්ජතො අනාපනති; පටිසාමනං පනෙත්ති සාමිපි, උපට්ඨානසාලාය වා මණ්ඩපෙ වා බහුනනං සන්තිපාතභූතරුකම්මලාදිසු වා අපටිසාමෙතො ගවිජ්ජතො දුක්ඛවාපනති, සෙසං අනන්තර සිකුට්ඨපදෙ වුද්ධනනසෙතො වෙදිතබ්බං.

දිස්වා වා සුත්වා වා ඉමංමිං උදකෙ පාණං අත්ති ති ජානනො තිණමනනික මාසපිඨාදිති සිඤ්චති වා පාණානං උපසාරකසංඝඤ්ඤාය වා නගාපනාදිපරිභොගං කරොති, පයොගෙ පයොගෙ පාවිහරියං; අඤ්ඤාති ආණාපෙතො සිඤ්චාපෙය්‍ය වා වාය වා වාය පාවිහරියං; අපාණකෙ පාණකසංඝඤ්ඤාය වා සපාණකෙ අපාණකසංඝඤ්ඤාය වා අත්ති වා මා වා හි වෙමති කසංඝඤ්ඤාය වා සිඤ්චති වා සිඤ්චාපෙති වා පරිභුඤ්ජතිවා දුක්ඛවාපනති, අකප්පියභාවං අජානනාය අනාපනති.

භූතනාථී පචාරිතො භික්ඛු අනභිජිත්තභොජ
නං භුක්ඡිතුං ගණිතය්‍ය දුක්ඛං, අප්‍රේක්ෂාගරෙය්‍ය
පාචිත්තියං, එත්ථ භි භොජනං නාම “ඔදනො කුම්මා
සො සත්තු මවෙජා මංසනාහි” එතෙසු පඤ්චස්‍ය භොජ
නෙසු අඤ්ඤාතරං භොජනං, තං සාසපමත්තංපි
පරිභුක්ඡති පාචිත්තියං, එත්ථ ච ඔදනො නාම-සාලි
වීහි යච කඹගු ගොඬුම කුදුස වරකානි සත්තධංඤ්ඤා
නි ච සාමාක නිවාරානි ච අනුලොමධංඤ්ඤානි ච
ගහෙත්වා පක්කගත්තඤ්ඤා ගජේ ඔකිරිතෙ * ප
ඤ්ඤායමානලෙඛා භොජ්ජාගු ච පචාරණජන
කං ඔදනො නාම; කුම්මාසො නාම, යවෙති කතො;
සත්තු නාම, සද්ධනධංඤ්ඤානි ච සානුලොමධංඤ්ඤානි
ච හස්සිත්වා කතො, අත්තමසො ඛරපාකගස්සිත්තානං
වීහිතං තණ්දුලං කොට්ටත්වා කතවුණ්ණමපි ත
ණ්දුලසත්තු නාම; මවෙජා නාම—උදයො ජාතමං
සං, මංසං නාම-එලෙ ජාතමංසං, ගතො උදකකං
ජිකඛිරාදිති පකඛිපිත්වා “යාගුං ගණ්ඨාහි”ති දිනෙන
පටිකඛිපති කිඤ්චාපි තනුකා භොති පචාරිතො
නාම, පක්කට්ඨිතෙසු උදකාදිසු භත්තඛිරාදීනි පකඛි
පිත්වා පචිත්වා දිනෙන පටිකඛිපති, සවෙ සනං භොති
පචාරිතො නාම; සවෙ න තනුකා භොති න පචාරි
තො, එත්ථ භි පඤ්චගඹෙගති සමනනාගතො පචාරි
තො නාම; තථා භි අසනං ඔදනාදිතං අඤ්ඤා
තරං පටිකඛිපිතංභොජනං තං ගහෙත්වා අසිං
තෙය්‍ය ගජ්ජාපාසෙ සිත්තො තස්ස භොජනස්ස කායෙ
න අභිසංගරණං අභිසංගට්ඨස්ස කායෙන වා වාමාය
වා භික්ඛු “ආම පටිකෙඛපො”ති එවං පඤ්චනනා

* “ඔතාරිත” නිපි පාඨය.

අභිගානං වසෙන පචාරිතො භොති, තත්‍රායං විනිව්ජයො.

සථ යාගුසා යාසපමහතමපි මව්ඡමංසබණ්ඩං වා නභාරු වා පකඛිත්තං භොති, පචාරණං ජ නෙති, ධ්වපෙත්වා චුභතධ්වසද්ධතං තණ්ඩුලේ අඤ්ඤාති වෙච්ඡණ්ඩුලාදිති වා කඤ්ඤුලථලාදිති වා පචිත භත්තද්ව චුගාදිති කතකුච්ඡමායො ඔ ආතපෙන සුකඛානං තණ්ඩුලං වා ලාජා වා තෙහි කතසත්තු භත්තං වා යථා චුභතපඤ්චගොජනෙසු අඤ්ඤත රෙන අසමිසං බ්‍යඤ්ජනං වා ථලාථලං වාහි ථව මාදිති පචාරණං ජනෙනහි, පඤ්චසු ගොජනෙසු අඤ්ඤතරෙන මිසසකරසං ආතරිත්වා රසං ගණ්හථාහි වදහි තං සුත්වා පටිකඛිපති පචාරණා නහෙති, තාදිසං රසභාතං ගණ්හථාහි වා මංසරසං ගණ්හථාහි වා ඉංගං ගණ්හථාහි වා වතෙන පන පටිකඛිපතො පචාරණා භොති, පචාරණජනකං කපටියගොජනං භුජනෙනා පචාරණජනකං කපටිය මංසං වා සීභාදි අකපටිය මංසං වා කුලද්‍රුසක වෙජ්ජකමම උතතරි මුද්‍රායං ධම්මාරොචන පටිග්ගතිත රුපියාදිති ච විඤ්ඤතභියා වා වසිසිතාදිතා වා නිබ්බගතා අකපටිය ගොජනඤ්ච පටිකඛිපති පචාරණා නභොති;

පභතමුඛගඤ්චසු යථා කථංචි ගොජනෙ සති තසමිං සාපෙකෙතො අඤ්ඤං පචාරණජනකං ගොජනං පටිකඛිපති පචාරණා භොති, තිරමපකෙතො පටිකඛිපති නභොති, පත්තාදිසු අවසිට්ඨගත්තං අඤ්ඤායං දුගුකාමතාය වා අඤ්ඤත්‍ර ගතො භුජතුකාමතාය වා අභිගවං. පටිකඛිපත්තස්සපි පචාරණා නභොති, තථ ච අභිසන්තයත්තත්ථායො නාම, ස

වෙ භික්ඛු නිසිනෙනා හොති ආසනස්ස පච්ඡින්න
තො සචෙ ධීතො පණ්ණිනා අනන්තො සචෙ නිප
නෙනා නිපනනස්ස පනනස්ස පාරිමන්තො පට්ඨාය
නිපනනස්ස වා නිසිනනස්ස වා ධීතස්ස වා දයකස්ස
යථෙච්ඡා පසාරිතං හත්ථං ආසනභිගස්ස ඔරිමනො
න පරිච්ඡිද්ධා අසිසිතෙය්‍යහත්ථො ගහෙතඤ්ඤා.
එත්ථ ව සචෙ නිපනනස්ස භික්ඛුනා උපසිසග්ගෙ
වා පාදමුලෙ වා යච්ඡා දෙනි, උට්ඨතිච්ඡා පාදං සමි
ඤ්ඤා පටිග්ගහෙතඤ්ඤං.

සචෙ පටිග්ගාහකො වා දයකො වා කොට්ඨක
රුකකකුපාදිස්ස යච්ඡා පටිග්ගණ්ණාති වා දෙනි වා
හෙට්ඨා ධීතස්ස සීගතො පට්ඨාය උපරි ධීතස්ස පටි
ග්ගණ්ණිකුං වා දකුං වා පසාරිතහත්ථං යථෙච්ඡා ආ
සනභිගතො පට්ඨාය අසිසිතෙය්‍යහත්ථොපායො නාම;
සචෙ අනන්තරනිසිනෙනා භික්ඛුනාපි පතෙත ධී
තං හත්ථං හත්ථන වා භාජනෙන වා අනභිගරිච්ඡා
“හත්ථං ගණ්ණාපා”ති වුතෙත පටිකම්පතො පචාර
ණා නාදි; අභිගරිච්ඡා වුතෙත පන පචාරණා හො
ති, භත්තපච්ඡිද්ධාදිති හත්ථපාසභුමියං යථෙච්ඡා එවං
වුතෙතාපි එසෙවනෙය්‍ය; සමිපෙ නිසිනනස්ස අඤ්ඤ
ස්ස භික්ඛුනො දිකනං පටිකම්පති නාදි පචාරණා;
යෙන ඉරියාපථෙන පචාරෙති තං ඉරියාපථං අපි
කොපෙච්ඡා භුඤ්ජිතඤ්ඤං, සචෙ විකොපෙති කප්පියං
යච්ඡා ලබ්භන්තං වා ගිලානානං උද්දියස්ස ආහත භ
ත්තං වා භුඤ්ජිතඤ්ඤං. කප්පියකරණං පන එවං
වෙදිතඤ්ඤං. පචාරිතො භික්ඛු ධම්මෙන උප
නනා කප්පියභොජනං පටිග්ගණ්ණාය්‍ය තෙන
භික්ඛුනා භුඤ්ජිතං ඉච්ඡිකෙතන තස්මිං භොජනෙ

විජ්ජමානං සිංඛිතවරකදලිඵලාදිං පඤ්චති සමණ
 කප්පෙති කප්පියං කාරාපෙච්චා තං භොජනං ගහ
 චා අප්පචාරිතස්ස භික්ඛුනො සන්තීයං ගන්තො ග
 ය්ථපාසෙ නිසීදිත්වා ඊසකං උක්ඛිපිත්වා පණාමිතො
 අනතමසො අනන්තර නිසින්නාස්ස පත්තතො එකං
 භක්ඛාසිත්ථං වා මංසතිරං වා භුන්තාපිනා තෙන
 අප්පචාරිතෙන භික්ඛුනා අලමෙතං සබ්බන්ති එක
 වාරං වජ්ඣෙදං කත්වා පත්තං අත්තතො හත්ථි සීතං
 සභොජනං භාජනං ඔනාරෙතබ්බං, සචෙ කප්පිය
 කාරකො භොති සොපි ආසනා අනුසිතිත්වා අඤ්ඤ
 න අප්පචාරිතෙන භික්ඛුනා අභිගමං පණාමිත්වා
 පිණ්ඩපාතං කප්පියං කාතුං ලග්ගි, සචෙ කප්පිය
 භොජනං අකප්පියභොජනමිස්සං භොති, භුඤ්ජිතුං
 නට්ටති, එවං කතකප්පියභොජනා කතකප්පිය
 භික්ඛුං යථෙච්චා අඤ්ඤාසං පචාරිතානම්භි භුඤ්ජි
 තුං වට්ටති, යාමකාලිකාදීනි නිව්ධකාලිකානි ආමි
 සෙන අසංසට්ඨානි කත්වා භුඤ්ජන්නාස්ස දුක්ඛං.
 ආමිසෙන සංසට්ඨානි භුඤ්ජන්නාස්ස පාමිත්තියං;
 සති පච්චයෙ පත මිසස්සා අසංසට්ඨානි කත්වා ක
 ප්පියා කාරෙත්වා භුජිතුං වට්ටති, පචාරිතභික්ඛු
 පචාරිතභාවං ජානන්තොපි තස්ස දොමනස්සප්පාද
 නත්ථං අකප්පි ධකතං ගිලානස්ස අනභිගමං භොජ
 නං භුඤ්ජාතීති උපට්ඨාපෙති උපට්ඨාපකස්ස දුක්ඛ
 වං, භුජිතෙ පාමිත්තියං. භුඤ්ජන්නාස්ස ආපාති අ
 නන්තරසික්ඛාපදෙ චුත්තනගෙතෙව වෙදිතබ්බං.
 යාමකාලිකාදීසු පචාරිතං භුඤ්ජන්නාස්ස දුක්ඛං.
 අභට්ටනාභිප්පායස්ස අජානන්නාස්ස ච අනාපාති.

විකාල යාවකාලිකං බාදනිකං වා භග්‍යජනිකං
වා භුජ්‍යං පටිගණනාසං දක්‍ෂකං, භුක්‍යනාසං
පාවිතනිකං.

කාලො අසී වා නන්ති වාහි භෙමනිකාසං ධ්‍යාමකා
ලිකාදිනි ආනාදානාසං පටිගණනාසං භුක්‍යනාසං
කාලො විකාලසංඝෝදිසං දක්‍ෂකං පවති, එත්ථ විකා
ලොනාම-මජ්ඣනිකාසං පටිගණනාසං භුක්‍යනාසං
මනං, පටිගණනාසං සන්නිධිකතං එකරතනිවිදි විනි
තාමිතං යාවකාලිකං වා යොගකාලිකං වා භුජ්‍යං
පටිගණනාසං දක්‍ෂකං පවති, ජානං වා අජානං
වා භුක්‍යනාසං පාවිතනිකං. සචෙ මනුස්සමංසං
මිස්සං හොති ඵලලච්ඡයං; පාවිතනිකයෙව, සචෙ අක
පටිගණනාසං මිස්සං හොති, දක්‍ෂකයෙව පාවිතනිකයෙව;
සන්නිධිකතං කපටියහොජනං පට්ඨානොපි කපටි
යං කාරොති * භුක්‍යනාසං පාවිතනිකං; සචෙ
මනුස්සමංසං මිස්සං හොති පාවිතනිකයෙව; ඵලලච්ඡ
යෙව; අවසෙසං කපටියමංසං මිස්සං හොති පා
විතනිකයෙව, දක්‍ෂකයෙව; සන්නිධිකතං කපටිය
හොජනං විකාලො භුක්‍යනාසං සන්නිධිපච්ඡයෙ
න ච විකාලපච්ඡයෙන ච පාවිතනිකයෙව; මනුස්ස
මංසාදිති මිස්සං හොති ඵලලච්ඡයං, දක්‍ෂකා
දිති සචිං පාවිතනිකයෙව; සන්නිධිකතං යොග
කාලිකං සනිපච්ඡයෙ සනිකාලො භුක්‍යනා
සං පාවිතනිකයෙව, විකාලො පි පාවිතනිකං,
අනනිරතනහොජනෙ පන අනාපනති, අසනි පච්ඡ
යෙ භුක්‍යනාසං දක්‍ෂකයෙව සචිං පාවිතනිකං,

සන්නිසිභුතං සත්තාගකලිකා යාවජ්චකාලිකං වා
 අසති පච්චයෙ කාලෙ වා විකාලෙ වා භුඤ්ජනාසස
 දුක්ඛං. ආමිසෙන මිසෙසාමා භුඤ්ජනාසස පාචි
 තතියෙන සසිං දුක්ඛං, ඉධ ආමිසං නාම, යාවකා
 ලිකා කාලෙ පටිගතනිතාති වහතාරි කාලිකාති ස
 වෙ සංසට්ඨාති ගොනති කාලෙ යෙව වට්ඨති, විකා
 ලෙ පටිගතනිතාති යාමකාලිකාදීති නීති සංසට්ඨාති
 තං දිවමස යාව අරුණ්ණානමනාපුබ්බං වට්ඨති, ස
 ත්තාගකාලිකමිසසං යාවජ්චකං පටිගතනිතදිවස
 නා යාවසත්තදිවසං වට්ඨති, ඉමාති සංසට්ඨාති
 වහතාරි කාලිකාති සවෙ අසමහිනනරසකාති ගො
 නති ධොවිතා භුජිතඛාතී; පරිසුඛං කතා විසුං
 විසුං ධරෙතා අත්තනො අත්තනො කාලානුරූපං
 භුජිතං වට්ඨති, තාලනාලිකෙරසකරාති සත්තාගං
 සන්නිසිං කතා න පරිභුඤ්ජනඛාතී, තාති කා
 ලෙ විතා විකාලෙ න වට්ඨනති, සවෙ විතයකිවෙව
 අපරිච්ඡෙයා අවසරෙතා හිකුබ්බ මධුරභාවෙන ඉදමපි
 සකරන්ති මඤ්ඤිතා අව්වාරෙතා පරිභුඤ්ජනී
 පාචිතතිසං; කයමා? කුරුඤ්ඤකමාසං යාවකාලික
 භාවෙන චුත්තතතා; යාවකාලිකං වා යාමකාලිකං
 වා අකපපියකුට්ඨං වා ධරෙතා තසමිං යෙව පචි
 තෙ අනෙතා චුත්ඤ්ඤ අනෙතාපකකඤ්ඤ සාමපකක
 ඤ්ඤ ගොති නවට්ඨති; සත්තාගකාලික යාවජ්චකාති
 පන අකපපියකුට්ඨං ධරෙතං වා ධරිතං වා වට්ඨති,
 අනෙතා චුත්ඤ්ඤ අනෙතාපකකසාමපකකං ව ගොති
 පටිගතගෙතා අකපපියකුට්ඨං වා ධරිතං සත්තාග
 කාලිකං වා යාවජ්චකං වා තදනු පටිගතනිවෙන යා
 මකාලිකෙන වා යාමකාලිකෙන වා මිසෙසාමා භු
 ඤ්ජනාසස කාලෙ දුක්ඛං; විකාලෙ පාචිතතිසං.

එහි කප්පියකුටි නාම, “උසාවනනනිකා ගො
නිසාදිකා ගතපතිකා සමුත්තිකුටි”හි ඉමා වතසෙසා
ව ගොජනීය සාලාදයො ව කප්පියකුටි නාම; අක
ප්පියකුටි නාම, සච්ඡයා වා පුග්ගලයා වා වසනගෙ
ගං සගසෙය්‍යප්පගොණකං සඤ්ඤාගතාලිකං වා
සාවජ්චිකං වා සංයං පච්ඡා අවසෙසකාලිකෙති †
මිසෙසකා භුක්ඛනී සාමපාකෙ දුක්ඛං; අනුපසංප
නනා සනතිකං වතුකාලිකං අකප්පියකුටියං ධම්
තව්ව භුක්ඛනී වට්ඨති, පඤ්ඤාගොජනා චිතා සා
දෙකං සංයොගො අගිලානො පඤ්ඤාගොජනා
චික්ඛාදෙවො භුක්ඛනී පාචිතියං, පඤ්ඤාගොජනා
හි නාම, මානිකාය ආගතං සප්පි නවතීනාදි නව
ච්චි, ඉමෙසු අඤ්ඤාගොජන නාමිකං සගතධ්‍යාන
මයං ගොජනං “භාගං දෙති බිරං දෙති”හි ආදිතා
නසෙන චික්ඛාදෙවො පාචිතියං, සුඛසප්පි ආදි
පඤ්ඤාගොජනා අගිලානො චික්ඛාදෙවො භුක්ඛ
නනාය මහානාමසිංහලාපදෙන පාචිතියං; සුඛ
පඤ්ඤාගොජනං අගිලානො චික්ඛාදෙවො භුක්ඛ
නනාය සෙබ්බාච්ඡෙනා දුක්ඛවාපගති, අඤ්ඤා
උදකදනාපොණා අඤ්ඤා වතගොජනා කාලිකෙ
අපට්ඨගෙහො භුක්ඛනී ගණනනාය දුක්ඛවා
පගති, ජානං වා අජානං වා අජෙකාගරහි පා
චිතියං;

දනනකං බාදනොපි සවෙ බෙලං ගිලති පා
චිතියං; එහි හි පට්ඨගතිනං නාම, හික්ඛාධිපතො
අඤ්ඤාන මනුසෙසන වා නිරප්පානෙන වා ගතපා
සෙ ධම්මා කායෙන වා පට්ඨගතින වා නික්ඛාගතිනෙන

† “අවසෙසකාලිකෙති” —

වා කප්පිඤ්චයුත්තිං දිනොන කායෙත වා කායපටිබ්බ
 ඛෙත වා අනාමසො මුලෙ පක්ඛියමානමපි ගණනා
 මිති ආගොගෙන වා පටිග්ගගණං, දුකොන දිනාන
 වජ්ඣං හික්ඛුස්ස හත්ථං වා පතනං වා ජුස්සිකා භූමියං
 පතිතමපි ගතෙවා භුඤ්ජිතුං වට්ඨති; කට්ඨජුතො ජු
 රෙවා පට්ඨං වා පතිතමපි ත්ථං වා උපතිතභාජනතො
 පතිතමං සාදිති පටිග්ගතිතානි නාම; සමිප්පිකා
 තො පටිග්ගතිතපතනං ජුස්සිකා අපනතො පතොන
 පතිතමපි තොන පටිග්ගතිතතො භුඤ්ජිතුං වට්ඨති,
 පිණ්ඩාය චරතාස්ස පතොන රජං වා රුක්ඛාදිති
 පණ්ණකච්චරාදිති වා පතනති තං අපනෙකා
 ජුත පටිග්ගගෙකා භුඤ්ජිතබ්බං; පටිග්ගතිත උච්ඡ්
 ආදිති ඡිඤ්ඤාකාලෙ සත්ථමලං ලග්ගති නවට්ඨති,
 සත්ථ පටිග්ගතිතෙ සත්ථමලං ලග්ගති වට්ඨති,
 රුක්ඛාදිති පරිසුඛොදකං වා අබ්බොකාසෙ මෙ
 ඡොදකං වා පතොන පතති වට්ඨති, මජ්ඣිමජ්ජරිසෙ
 න උක්ඛිපිතුං සන්කප්පණස්ස භාරං දහරසාම
 ඡණ්ණොදයො පරිවජ්ජට්ඨොනො හික්ඛුතො භූමි
 යා යපිතපසාරිතහත්ථං වා ආරොපෙනති එක දෙ
 සෙපි ජුසාපෙනා යපෙනති පටිග්ගතිතං නාම;
 සප්පිභාජනාදිති මඤ්ඤෙ ලග්ගෙකා යපෙනති ම
 ඤ්ඤෙ නිසිදිතුමපි නවට්ඨති, * පටිග්ගතිත තෙලභාජ
 නාදිති උපරි යපිතං අද්දඤං අපටිග්ගතිත තෙල
 භාජනාදිති අපනෙකා ගෙයා යපිතානි ගණන
 නති උපරි යපිතං ලග්ගතිතං නාම; තං ජුත පටි
 ග්ගාගාපෙනමපි නවට්ඨති, සත්ථ පන අපටිග්ගතිතං
 තං උපරි යපිතං පටිග්ගතිතභාජනං යපෙනි උක්ඛි
 පිකා ගතිතුං වට්ඨති, අනුපසම්පනාස්ස උද්දිස්ස

උපිතං. යාවකාලිකං වා හික්ඛන්තො ඛති සරීරමකක
නන්තං අපටිග්ගහෙත්වා උපිතං භුක්ඛන්තො ස්වප්නං
සති පටිග්ගහෙත්වා භුක්ඛන්තං වට්ටති; සචෙ පුබ්බ
පටිග්ගහිතං හොති, පුත පටිග්ගහන්තිවිමං නන්ති,
අනුපසම්පකතස්ස උද්දස්ස උපිතං පන පටිග්ගහිත
බ්බං; පසන්නාදකං අපටිග්ගහෙත්වා වට්ටති; කස
ලාදීහි || කිලිසොදකං පන පටිග්ගහිතබ්බං; සරෙ
ණුපුප්පාදි රසපහිතොදකං පටිග්ගහෙත්වා වට්ට
ති, තංව දුතියදිවසෙ පිටිතුං නවට්ටති, අසුච්චෙල
සිංහානිකසෙද්දීති සරීරමලාති සචෙ කාසෙන
ඵකාබ්බාති හුත්වා පහෙත වා මුබ්බෙ වා පහන්ති වට්ට
න්ති, සරීරතො මුක්ඛිත්වා පතිතෙ සති නවට්ටන්ති,
සචෙ භහ්නමලසදිසං සුයති යාවජ්චිකං හොති
චතුරතං යාවකාලිකාදීනං සරුපාති අට්ඨකථාය
වුත්තනසෙනෙව වෙදිතබ්බාති; තත්ථ හි අරුණුග්ගම
නතො පඨාය යාව මාක්ඛන්තිකකං ලොකං තාව උපෙ
ත්වා භුක්ඛන්තිතො යාවකාලිකං නාව; සබ්බසං
යාවකාලිකානං රසස්ස මධුකරසස්ස උපෙත්වා සෙ
සානං පණ්ණපුප්පාදිනං රසාති ව අමොදිඅට්ඨ
පාණාති ව අනුපසම්පකතන්ති සිතොදකෙ මද්දිත්වා
ආදිවට්ටපානාති කත්වා වා අකත්වා වා යාව රත්තියා
පට්ඨමයාමං නාව උපෙත්වා භුත්තබ්බතො යාවකාලි
කං නාම; සප්පිආදි පඤ්චගෙසජ්ජාති සත්තාහං නි
දස්සිත්වා පටිභුත්තබ්බතො සත්තාහකාලිකාති නාම;
ආහාරතං අපරන්තාති අවසෙසමුලාදීති යාවජ්චං.

|| “රෙණුවට්ටනාදිසු” —

නිදහිනා සතිපච්චයෙ පරිභුජිතබ්බතො යාවජ්චි
කානි නාම; අඤ්ඤානිත්ථියානං අනාමසො ජවා
මණ්ඩල ඛිංකියාමිති අඤ්ඤාත්‍ර උදකදනනපොණං
ව අවසෙසං යං කිඤ්චි ආමිසං ව ගන්තනාදෙනාසං
පයොගෙ පයොගෙ පාචිතනියං; උදකදනනපොණං
දෙනාසං අතිත්ථියෙ තිත්ථියසඤ්ඤියං වෙමතිකාසං
ව දුක්ඛං; අනුපසම්පනෙනා දුපෙනාසං භාජ
නෙ පකම්පිතා “ඉදං ගණහරා”ති ගණනාසං තෙ
සා ස්පිතභාජනෙ පකම්පනාසං බාහිරාලෙපං
දෙනාසං ව අනාපනති;

විනානං ඉත්තිපුරිසානා පහොනකෙ ගෙගෙ වෙ
මජ්ඣං අතිකාමිනා නිසීදෙය්‍ය පාචිනනියං; උ
හොසු නිකමනෙනාසු අනාපනති. ජ්වමානාමු
සසිත්ථියා සසිං චක්ඛුපටිච්ඡනනාසානෙ වා වාදසහ
ත්තො සොහරහොභුතෙ අබ්බාකාසසානෙ වා අ
ඤ්ඤාත්‍ර විඤ්ඤානා පුරිසෙන එකකොව නිසීදෙය්‍ය
වා නිපජ්ජෙය්‍ය වා පාචිතනියං; රහොඉච්ඡාය ගච්ඡ
නාසං විචරපාරුපණාදිපහොගෙ පයොගෙ දුක්ඛ
ං; සති විඤ්ඤාත්‍රිසෙ වා සීතාසං රහො අතිව්ජ
නාසං ව අනාපනති.

සුරාමෙරයං ජාතිනා පිටතො පයොගෙ පයො
ගෙ පාචිතනියං. අමජ්ජ මජ්ජසඤ්ඤියං වෙමති
කාසං ව දුක්ඛං; ආමලකරසාදිගෙගජ්ජති යොජ්
නං ලොඤ්ඤං විරකං වා අරිසං වා ගඤ්ඤං නා
සෙතුං ලසුණතෙලාදිති පකම්පිතා පචිතං මජ්ජ
ගඤ්ඤරහිතං වා පිටතො අනාපනති.

භික්ඛු ගසාගිප්පායො හුතා භික්ඛුං අභිගුලිප
තොදකෙන උපකච්ඡකාදිසු සට්ඨං පුස්සනමි

තෙන පයොගෙ පයොගෙ පාවිත්තියං; අනුපසම්ප
නෙන දුක්ඛං, න භස්සාධිපපායස්ස වා සති කරණී
යෙ වා අනාපනති.

උපරි ගොපථිකෙ උදකෙ භික්ඛු කීලාධිපපායො
නිමුණුති උමුණුණුති පයොගෙ පයොගෙ පාවිත්තී
යං; තදායං ඔතරන්තස්ස පදවාතර පදවාතර දු
ක්ඛං; අනන්තසො යාගුභාජනාදිසුපි කීලාධිපපා
යෙන මුඛනිමිත්තං ඔලොකෙනන්තස්ස දුක්ඛං, නහං
නාදි කරණීයෙ අනාපනති.

යො පන භික්ඛු උපසම්පනෙන න සිංහලාදි
දසෙස්සා ඔවාදෙ දිනෙන භික්ඛුස්ස වා සිංහලාදි
ස්ස වා අනාදරියං කරෙය්‍ය පාවිත්තියං, අනුපසම්ප
නෙන ඔවාදෙ දිනෙන දුක්ඛං, අපඤ්ඤායෙන්ත
අධිමත්ත ඔවදන්තස්සාපි දුක්ඛං, අනාදරං කරො
න්තස්ස අනාපනති.

යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස භයානකං රූපං වා
දසෙස්සා භයානකං කථං වා කථෙය්‍ය භයං වා
මා වා තස්ස පාවිත්තියං; අනුපසම්පනං භිංසා
පෙය්‍ය දුක්ඛං, අභිංසාපෙතුකාමස්ස අනාපනති.

අග්ගිතාපනෙන විනාථාසු විසිවෙතුකාමො අග්ගිං
ජාලෙය්‍ය පාවිත්තියං. අරණීසංඝායාපනතො පට්ඨා
ය සබ්බපයොගෙ දුක්ඛං; ජලිතං අලාතං පක්ඛි
පෙන්නස්ස දුක්ඛං, අජාලිතං ජාලාපෙන්නස්ස පාවි
ත්තියං, අඤ්ඤායාය වා පදීපාදිඅයාය වා ජාලාපෙ
න්නස්ස ක්කාපිතං අභිගාරං තාපෙන්නස්ස ච අනා
පනති.

නිව්වරාති නිලකද්දමකාලසාමෙසු අඤ්ඤාතරෙ
න මඤ්ඤානපිභිපපමාණං වා මයුරක්ඛිපමාණං වා

තනතුර කිසිදු මහතාට වා කපපවිඳු. අදාල
 පරිසරයන්හි පාලනය, කටයුතු පවිඳු. එව
 රටේ පරිසරයන්හි අනාගත.

කිකුළුනො පතනවිවරනිසිදුනසුචිසරකායබ
 කුණසු අසුනුනරං කිලාධිපායෙන අපනිබෙය්‍ය
 වා අපනිබාපෙය්‍ය වා පාචිතතියං, පතනාදීඅසුනු
 පරිකාරං වා අනුපසම්පන්නස්ස පරිකාරං වා. අප
 නිබෙය්‍ය වා අපනිබාපෙය්‍ය වා දුක්ඛං, දුනතිකම්
 නං පටිසාමෙත්තස්ස අනාපතතී.

නිරවුනානපාණං ජීවිතා වෛරොපෙය්‍ය පඤ්ඤා
ගෙ භයොගෙ දුක්ඛං, තෙන මතෙ පාවිතතිං,
අජානනායං අමරණාධිපපායස්ස ච අනාපනති.

පිටතපසෙයගෙන මරණ්‍යපාසෙන සහිතං උද්
කං ජාතං පරිභුක්ඛන්තසාං පයොගෙ පයොගෙ
පාවිත්තියං.

[illegible]

දෙනාගේ දුකකට, තෙත කනකට. සො ව විදු
සාහිනි පටි වර්ණනරහිතො අඤ්ඤාන නාමොවෙති
අනාපනති.

මනුස්සිකයා සභිං අසුකථානං ගව්ණාමාති සං
විධියා දුකකට; සංවිධිය ගව්ණයා අඤ්ඤා ගාම
සීමං පටිසනකාල පටිපද්ධතො දුකකට; දුතිය
පද්ධතො පාටිකයං, අගාමකො අරඤ්ඤා විධි ගා
මනෙති අපනති පටිවර්ණනරහිතො, අනාපනති සංවිදු
හිතාසා දුකකට, සභාසමයො සංවිදුහිතො ගව්ණන
සා අනාපනති.

හික්කුසා කුපිතො පභාරං දදෙසා සවෙපි
මරහි පාටිකයාමෙව, අනුපසම්පනාසා පහරෙ
යා දුකකට; උපසම්පනාසාපි කණ්ණාදිඡේදනෙ
දුකකටමෙව; කෙනපි පන විගෙයෙයාමානෙ මො
කනාධිපතායෙන පහරිතො ගව්ණනසා අනාපනති.

හික්කුසා කුපිතො ගණ්ණාදිකායං වා කායපටි
බ්බං වා දණ්ඩාදිපභාරණාකාරෙන උකම්පෙයා පා
ටිකයා; සවෙ විරජකිතො පභාරං ලබ්භති ගණ්ණාදි
යං කිංකු වා හිප්පති මරණං වා ගව්ණනි නපහරිතු
කාමනාසා දුකකටමෙව; අනුපසම්පනාසා කුපිතො
උකම්පනාසා දුකකට, මොකනාධිපතායෙන උකම්
පනාසා අනාපනති.

හික්කුතො දිසුප්පතිසමිතිමුලරහිතො ස
මිතිදිසෙසෙන අනුබ්බසයා තඤ්ඤා ඤානෙ පාටි
කයා, අඤ්ඤානෙ වා පටිප්පා ඤානෙ වා ලහුකාපනති
යා වා මිව්ණාදිහිතො වා අනුබ්බසෙන වා අනුප

සමපනනස්ස දුඛොද්ධි අනුධංගෙය්‍ය දුක්ඛං
ආපනෙනාති සංඤ්ඤිස්ස අනාපගති.

හික්ඛු හික්ඛුනො “උදනවිසතිවස්සොසි තුං
මඤ්ඤ”ති ආදීති සංඤ්චිච්ච භණ්ණෙනො කුක්ඛච්චං
උපපාදෙය්‍ය වාමාය වාමාය පාවිතතියං; අනුපසම්ප
නනස්ස උපපාදෙය්‍ය දුක්ඛං; හිතෙසිතාය අනා
පගති.

හික්ඛු කලගකරණවචනං කලහාධිපපායෙන සුණා
ති සමීපෙ ධම්මා සුණෙය්‍ය පාවිතතියං; ගමනකාලෙ
පදවාමර දුක්ඛං, අනුපසම්පනනානං වචනං සු
ණෙය්‍ය දුක්ඛං, අත්තනො පන නිසීදනඝානං
ආගනම්මා මනතයමානෙසු උක්ඛාසිම්මා ජානාපෙ
ගමිං; තථා අකම්මා සුණ්ණතාස්ස පාවිතතියං, අ
ත්තානං පරිමොචෙය්‍යාමිති සංඤ්ඤාය සුණ්ණතාස්ස
අනාපගති.

සංඝස්ස පරිණතං ලාභං ජානං අඤ්ඤස්ස පුග්ග
ලස්ස පරිණමෙය්‍ය පාවිතතියං, අඤ්ඤස්ස සංඝස්ස වා
ගණස්ස වා චෙතියස්ස වා පරිණමෙය්‍ය දුක්ඛං,
ගණස්ස පරිණතං ලාභං සංඝස්ස වා පුග්ගලස්ස වා
චෙතියස්ස වා අත්තනො වා පරිණමෙය්‍ය දුක්ඛං;
පුග්ගලස්ස පරිණතං ලාභං සංඝස්ස වා පුග්ගලස්ස
වා චෙතියස්ස වා අත්තනො වා පරිණමෙය්‍ය දු
ක්ඛං; චෙතියස්ස පරිණතං ලාභං සංඝගණ පුග්ගල
අඤ්ඤචෙතියානං වා අත්තනො වා පරිණමෙය්‍ය
දුක්ඛං; අනතමස්ස ඵයතිරවුත්තස්ස පරිණතං
ලාභං අඤ්ඤතිරවුත්තස්ස පරිණමෙය්‍ය දුක්ඛං;
කායචි අපරිණමෙකායා කායා දුතබ්බනති පුළුච්ඡෙන
අනුරූපපුග්ගලස්ස පරිණමෙනස්ස අනාපගති.

විකාල ජාතං වා වාදසහස්වතනතර සව
 ඡුපවාසර වා අනෙතා උපවාසර වා දස්සනුපවාසර
 වා සීතස්ස භික්ඛුනො අනාපුච්ඡා පරික්ඛින්නස්ස ගා
 මස්ස පරිනෙකං අපරික්ඛින්නස්ස ගාමස්ස පරිනෙක
 පාරහං ථෙ ලෙඩ්ඛිපාතෙ අනික්ඛමනනස්ස පඨමපද
 වාසර දුක්ඛං, දුක්ඛපදවාසර පාවිතභිසං; සචෙට්ඨි
 සංඝෙඛ භික්ඛු කෙනචි කමෙමන ගාමං පච්ඡිතුං
 ඉච්ඡන්ති අඤ්ඤාමඤ්ඤං ආපුච්ඡන්ති, ආපුච්ඡන්ති
 පටිසන්තො භික්ඛු ධුරං නික්ඛින්නා සථෙ අඤ්ඤං
 ගාමං අඤ්ඤං ගෙහං පච්ඡිතුං ඉච්ඡති, පුන ආපුච්ඡ
 නති, අසන්නගාථෙත අනාපුච්ඡන්ති, පටිසන්තො
 පන මග්ගනතර වා ගාමෙ වා භික්ඛු, දිස්වාපි පුච්ඡන්
 ති චං නචි, සථෙ ආචරිතං වා උපරික්ඛායං වා පස්ස
 ති ආපුච්ඡන්ති; කාලෙ විකාලසඤ්ඤානො ථෙමති
 කස්ස ච දුක්ඛං, අනතරාදිනා කෙනචි පච්චයෙන
 අනාපුච්ඡන්ති පටිසන්නස්ස අනාපතති.

එකමනා ලිඝ පාවිතභිස විනිච්ඡයො

නිසීනො.

ආරාම ආරාමවස්තුගරුහණෙඛ ච විහාර විහාර
 වස්තුගරුහණෙඛ ච මඤ්චපිඨභිසිඛිමොගනනති
 ඉමෙසු චතුසු ගරුහණෙඛසු ච ලොහකුමභි
 ලොහථාලකලොහවාරකලොහකවාහවාසි ඵරසු කු
 ඨාරිකුද්දලනිබාදනානිති ඉමෙසු නවසු ගරු
 හණෙඛසු ච, වලලිවෙථ ආදිය අට්ඨසු ගරුහණෙඛසු
 වා ති ඉමෙසු පඤ්චසු කොට්ඨාසෙසු අඤ්ඤතරං
 අහමෙච ඉස්සරොති ඉස්සරගාමෙත අඤ්ඤස්ස
 දදෙස්ස ඵලලච්චස්ස; ථෙය්විකෙතන පාදග්ගනකං

වා පාදාභිමුඛං වා අභ්‍යන්තරං වා දෘශ්‍යං සං
 වා ගණ්‍යං පාරාජිකං; කුසනිණි වන්ධං වා වාත
 වන්ධං වා පදරවන්ධං වා කේශමය කම්බලං වා වාල
 මයකම්බලං වා සුණ්ඛදිපිච්ඡම්ම මහාමුඛපක්ෂිතෙන
 න කතවන්ධං වා දිට්ඨිලද්ධිං අගභෙදා නිවාසෙය්‍ය
 වා පාරුපෙය්‍ය වා ථුලලව්වයං.

ඉමානි වන්ධානි නිවාසෙය්‍යා වා පාරුපිකා වා
 සාධුති නිත්‍යලද්ධිං ගණ්‍යය නිත්‍ය පක්ෂානාන
 පාරාජිකො භොති.

වච්චමග්ගපක්ෂාවමග්ග වා සාමන්තා චතු
 ලධානෙ වා සන්ධිකාදීනි අන්තමසො නවෙනපි
 ඡිද්දනථාලනාදිකරණෙ ථුලලව්වයං.

වච්චමග්ගපක්ෂාවමග්ගය්‍ය අන්තො තෙලාදීනි
 නන්ධකම්මං කරොන්තය්‍ය ථුලලව්වයං; අන්තො
 නිමිත්තං ඡිද්දෙය්‍ය ථුලලව්වයං.

මත්‍රය්‍යමංසං වා අට්ඨං වා ලොකිතං වා ලොමං
 වා භුඤ්ජෙය්‍ය ථුලලව්වයං.

කදලි ඵරකවාසෙති කතවන්ධානි නිවාසෙය්‍ය
 වා පාරුපෙය්‍ය වා දුක්ඛං; ඉමානි විවරානි වා පු
 ඛෙඛ වුහනකුසාදි විවරානි වා වොරාදිභයෙන න
 වෙඬු යාව විවරං ලහනි තාව ධාරෙතුං වට්ටනි, සඛ
 නිල පිත ලොකිත කාල මඤ්ජුසිකවිවරාදීනි නිවා
 සෙය්‍ය වා පාරුපෙය්‍ය වා දුක්ඛං, ධොමිකා ක
 පපිසරජනෙන පුත රජකා නිවාසෙතුං වට්ටනි,
 කපපිසරජනං ඛනිකෙ වුහනනායෙනෙව වෙදිත
 ඛිකං; කවජං වා ඛනිකය්‍ය වෙඨනං වා ධාරෙය්‍ය
 දුක්ඛං; සිපෙකා මත්‍රය්‍යමංසාදීනි අවසෙසඅක
 පපිසමංසාදීනි පරිභුඤ්ජෙය්‍ය දුක්ඛං; හිකමු

සඤ්ඤා උද්දායා මාරිතකප්පයමංසාදීතිපි දිට්ඨසුත
පරිසඤ්ඤානෙ සති පරිභුක්ඛිත්තං නවට්ඨති; උද්දායා
කතෙපි ව්‍යතෙනන උපාසකෙන පංසුකුලනති වු
තෙන වට්ඨති; කප්පයමංසමපි පුට්ඨනාව භුක්ඛිත්තං
වට්ඨති; අනන්තා එකතෙනන ඤාතෙපි පුට්ඨනා
භුක්ඛිත්තං වට්ඨති. තථාපි පුට්ඨනා භුක්ඛිත්තං වතනං.

නභානතිජේ වා පසාචයානෙ වා වච්චකුට්ඨං
වා ආගතපටිපාටිං අතිසකමනනස්ස දුක්ඛං; පුබ්බා
ශතෙන පුරතො ගච්ඡතාති ඔකාසෙ දිනෙන ගතතුං
වට්ඨති; නභානතිජේ නත්ති දොසො; පසාචයානා
දිසුපි පකතිකෙ ගෙගෙපි උක්කාසිත සඤ්ඤා අකතා
පට්ඨෙය්‍ය දුක්ඛං, පවුට්ඨස්ස නත්ති දොසො; පසා
චච්චකුට්ඨසු පාදකාය ඛති යතා නිවරං උච්චාරෙ
ය්‍ය දුක්ඛං; වච්චං පවතනයනො නිජුතෙය්‍ය
දුක්ඛං; රොගෙන පිළියමානො නිජුතෙය්‍ය නත්ති
දොසො; වච්චං කරොතො දන්තකට්ඨං බාදෙය්‍ය
දුක්ඛං; වච්චකුපෙ ලෙඛණසලාකං පාතෙය්‍ය දු
ක්ඛං; කරෙන අවලෙඛෙය්‍ය දුක්ඛං; පසාචදො
සො බෙලං පාතෙය්‍ය දුක්ඛං, වච්චකුට්ඨං අත
නාවා පරෙනවා කතවච්චං අධොවිත්තා නික්ඛමෙය්‍ය
දුක්ඛං, සඤ්ඤාවච්ච ඛති වච්චං කරෙය්‍ය දුක්ඛං, කච
වරං පසාචයාපි නසමමෙය්‍ය දුක්ඛං; වච්චකුට්
ඨං සිඤ්ඤා පට්ඨෙය්‍ය වා නික්ඛමෙය්‍ය වා දුක්ඛං; සඤ්ඤා
කතා ආවමෙය්‍ය දුක්ඛං; සචෙ පාසානාදිසු පහ
රිත්තා සඤ්ඤා පවතොති නත්ති දොසො; බුද්ධිතරෙන
අනුක්ඛිත්තං පාටිමාකං උද්දායෙය්‍ය දුක්ඛං;
අනන්තාය අසති සමඛිත්තෙ උද්දායෙය්‍ය දුක්ඛං.

එන් හි අනතරායො නාම, රාජනතරායො චෝ
 රනතරායො අනතරායො උදකනතරායො මනු
 ස්ස නතරායො අමනුස්සනතරායො ව්‍යාලනතරායො
 සිරිංසපනතරායො ජිවිතනතරායො බ්‍රහ්මවර්ෂනත
 රායොති ඉමෙදසනතරායා; බ්‍රහ්මතරං අනාපුච්ඡාධ
 මංභාසෙය්‍යං දුක්ඛං; ආපුච්ඡාධමං භාසනස්ස
 බ්‍රහ්මතරො ආගච්ඡෙය්‍ය පුන ආපුච්ඡනකිංචං න
 තී; එවං පඤ්ඤපුච්ඡෙන වා විස්සජ්ජෙන වා සැකි
 යෙන වා ධම්මකථාපෙන වා එසෙව නයො; බ්‍රහ්ම
 තරං අනාපුච්ඡා පදීපං ජාලෙය්‍ය වා නිබ්බාපෙය්‍ය
 වා වාතකවාටං වා අග්ගලං වා විවරෙය්‍ය වා එකෙ
 ය්‍ය වා දුක්ඛං; තඤ්ඤා හුච්ඡා වඤ්ඤෙය්‍ය වඤ්ඤා
 වා සාදිසෙය්‍ය ගච්ඡෙය්‍ය භුඤ්ඤෙය්‍ය දුක්ඛං; තීර
 ධ්මා නඤ්ඤා ව අනතරො උදකපරිකව්‍යං කරෙ
 ය්‍ය අඤ්ඤාස්ස වා සංඝං වා තරෙය්‍ය දුක්ඛං; රු
 කෙච්ඡා වා කුඤ්ඤා වා එතෙච්ඡා වා ලොඛා කච්ඡා සපිත
 ඵලකෙ වා අනතරො කායං සංසෙය්‍ය දුක්ඛං;
 ගඤ්ඤාභ්‍යේනවා සමුද්දායේනෙනවා කතමල්ලක
 න වා කායං සංසෙය්‍ය අඤ්ඤාමඤ්ඤාස්ස වා සංසෙය්‍ය
 දුක්ඛං; කතමල්ලකෙන පන ගිලානස්සෙව වට්ඨි,
 කපාලිටසික වන්ච්ඡිකෙති කායං සංසිතුං වට්ඨි,
 අගිලානො අනෙතාගාමස්ස සර්පාගනෙන ගච්ඡ
 ය්‍ය දුක්ඛං; සබ්බ නිලක පීතක ලොභිතක ඔදනක
 මඤ්ඤාධික කාලක සර්පාගනාදීන ව සතපදි ස
 ඤ්ඤානර්පාගනාදි මෙණ්ඩවිසානාදි බන්ධන
 විවිත්‍රර්පාගනාදි මොරපිඤ්ඤාන පරිසිබ්බිතුපා
 ගනාදි මජ්ඣාරකාකොලකසිභාදිවමෙති පරි
 සිබ්බිතුපාගනාදි පණ්ඩිතාදන මංසපිණ්ඩිතාදන
 පාද්ධිවිච්ඡාදනුපාගනාදි විවිද්ධ නිත්‍යධ්මාදි

ආකාරෙන කතුපාභනස්ස ධාරෙනං නවට්ඨති; යථා
 චුත්ත අකප්පිසුපාභනාදීනි ඡිත්තො වණ්ණං මනෙක්ඛ
 නො ධාරෙනං වට්ඨති; කට්ඨපාදකං ධාරෙය්‍ය දුක්ඛ
 ටං; එළකම්භනං වමං සුගතප්පිකපරිභොගෙන
 වට්ඨති; යථෙත්වා මනුස්සවමං අවසෙසවමං සෙ
 නාසනපරිභොගෙන වට්ඨති; කංසුපාභනමපි සෙනා
 සනපරිභොගෙන වට්ඨති; මනුස්සනිරවණානිඤ්ඤා
 නිමිත්තං සුරතො වා පච්ඡතො වා පටිච්ඡන්තං වා
 රාගවිතෙතන ඔලොකෙනනස්ස දුක්ඛටං; සචෙ වී
 රොධෙත්වා වා අභිමුඛෙ වා පස්සති නත්ති දෙසො;
 පිණ්ඩපාතදුශ්ඤාය ඉත්තිං වා සුරික්ඛං වා මුඛං
 ඔලොකෙනනස්ස දුක්ඛටං; සචෙ වීරොධෙත්වා වා
 අභිමුඛෙ වා පස්සති නත්ති දෙසො; පරස්ස භුක්ඛන
 පතනාදිකං උඤ්ඤානසක්ඛාදී හුත්වා ඔලොකෙනනස්ස
 දුක්ඛටං; සික්ඛණ් දුතදුපනාදි අබිප්පායෙන ඔ
 ලොකෙනනස්ස නත්ති දෙසො; ආදයයාගුආදියු මුඛ
 තිමිත්තං ඔලොකෙනනස්ස දුක්ඛටං; රොගවළිත්තා
 දි * දස්සනත්ථාය ඔලොකෙනනස්ස නත්ති දෙසො;
 උච්චාසයන මහාසයනෙසු නිසීදෙය්‍ය වා සයෙය්‍ය
 වා දුක්ඛටං; එත්ථ උච්චාසයනං නාම වසික්ඛිතත්ථ
 පපමාණානිකත්තං ආසජ්ඣං පලලඛෙකා, මහාසය
 නං නාම, ගොණකො කුත්තකා විත්තකං පටලි
 කාති එවමාදි, ආසජ්ඣං තුලිකා පලලඛෙකාති ඉමෙ
 තයො යථෙත්වා සෙසං සබ්බං ගිහිසත්තකභාවෙන
 නිසීදිත්තුං වා ධම්මාසනෙ වා භත්තගෙහ වා නිසීදිත්තුං
 වට්ඨති; භුමමඤ්ඤ පන සබ්බං වා වට්ඨති; මක
 ඊ රූපසුත්තං තුලිහිසිකං මඤ්චපිඨං ගිහිසත්තකං

නිසිදිනුං වට්ටනි; සතිතුං වාපි, උක්ඛිත්තකො
 උක්ඛිත්තානුවත්තකො අනුපසම්පනෙනා † නානා
 සංවාසකො මාතුනාමො එකාදස් අහබ්බා ව පරිවා
 සකො මානාසාරහො මූලාය පටික්ඛස්සනාරහො
 අබ්භානාරහොති ඉමෙ පඤ්ච ගරුඨ්ඨානිකා ව නව
 ඡදිතබ්බා; පණ්ඩිතෙන වා උභතො බ්‍රහ්මඤ්ජනෙන
 වා මාතුනාමෙන වා සහ දීක්ඛාසනෙ නිසීදෙය්‍ය
 දුක්ඛං; අදීක්ඛාසනෙසු පන මඤ්චපිඨාදිසු අසමා
 නාසතිකෙන සහ නිසීදෙය්‍ය දුක්ඛං; සමානාසති
 කෙන පන නත්ථි දෙසො; එත්ථ හි සමානාසති
 කො නාම, පඤ්චායො වා එකවස්සාතිරෙකො වා
 දිවස්සාතිරෙකො වා බ්‍රහ්මිකා වා, එත්ථ කො දහරො අ
 වසෙසතිවස්සාදි අතිරෙකො අසමානාසතිකො නා
 ම; අදීක්ඛාසනං අනතමසො තිණණං භික්ඛුනං පලල
 චෙකන නිසීදිනුං අපපගොනකං, පුප්ඵළාදීති කුල
 සංගහජාය ගිහිනං දෙදෙය්‍ය දුක්ඛං; ඉමිනා දිනන
 කාරණෙන උප්පන්නාපට්ඨං පඤ්චසගධම්මිකා
 නම්පි නවට්ටනි, මානාපිතරො ධූපෙතො සෙසජනා
 නං ආගනානං සෙව රතනත්තයපුජනජාය
 මානාපිතුනං පන ආහරිත්වාපි දුතුං දූපෙතුං වා
 වට්ටනි; කුලසංගහජාය පුප්ඵගප්ඨාදීති සයං අක
 පටිසභුමියං බණ්ඩා රොපෙය්‍ය වා රොපාපෙය්‍ය වා
 අකපටිසුදකං සිඤ්ඤෙය්‍ය වා සිඤ්චාපෙය්‍ය වා ඔව්
 තෙය්‍ය වා ඔව්නාපෙය්‍ය වා පාචිත්තියෙන සහ දු
 ක්ඛං; රතනත්තය පුජනජාය වා ඡායාදිඅජාය

වා සයං සිවෙය්‍ය වා සිව්‍යපෙය්‍යවා නන්
 දෙය්‍යා; වණෙටන වණ්‍යාදිනා පුප්ඵගන්තෙන
 දුක්ඛං, බොධිචෙත්තියෙසු පනතිං පරික්ඛිපිත්වා
 පුප්ඵං විසති ආදිපනතිං එකපුප්ඵෙන අනික්ඛමනන
 ස්ස දුක්ඛං; අසෙසුන භික්ඛුනා පන පරික්ඛිපිත්වා
 විසතෙ නන්ති දෙය්‍යා; එවං භගවතා වාරිතෙන
 එකවීසති අනෙසතෙන ලබපච්චයං සගධම්මිකා
 නවපි නවට්ඨති; එත්ථ හි එකවීසති අනෙසනං නා
 ම “වෙඵ්දනං පණ්ණපුප්ඵලදනනකට්ඨමුඛොදකසි
 නානවුණ්ණමභගිකදනං වාටුකමසතා මුග්ගසුපසතා
 ආර්ග්ගවකතා ජබ්බපෙසනියකම්මං වෙජ්ජකම්මං දු
 තකම්මං පගෙනකම්මං පිණ්ඩපතිපිණ්ඩදනං අනුප්ප
 දනං වජ්ඣුච්ඡිජ්ජා නක්ඛන්තච්ඡිජ්ජා අභිග්ච්ඡාමෙ”ති,
 තත්ථ හි වාටුකමසතා නාම—උපාසකෙ උග්ගමට්ඨා
 නෙ යිපෙත්වා සයං නිවට්ඨානෙ වුත්ති; ජබ්බපෙස
 නං නාම—ගෙගතො අසෙසුං ගෙගං පෙසනං
 දුතකම්මං නාම—සාසනං ගගෙත්වා පෙසනං, පභින
 කම්මං නාම—බෙත්තාදිකම්මං; පිණ්ඩපතිපිණ්ඩදනං
 නාම—ලාභාපෙක්ඛාය කුලානං පිණ්ඩානදනං;
 අනුප්පදනං නාම—ලාභාසාය ලඤ්ජදනං; නිස්සයා
 මුත්තො නිස්සයං අගෙගත්වා එකරත්තිමපි වසෙය්‍ය
 දුක්ඛං; එත්ථ සක්ඛම්මං චිවරං පාරුපිත්වා උකකු
 චිකං නිසිදිත්වා අසුජලිමපග්ගගෙත්වා “ආමජිසො මෙ
 භගෙන භොගි ආසස්මහනං නිස්සයා චචජාමි”ති
 නික්ඛන්තුං වත්වා නිස්සයො ගගෙනරෙඛා; සචෙ
 නිස්සය දයතො දගරො ගොති “ආවුසො”ති වත්ත

බෙබ්බා නිසංස දයකසංස පඤ්චගාකාරෙහි නිසංස පටිපටසංඝාණං ගොති; අඤ්ඤාත් ගනතුං බති සීමතො පක්කමනං ගිහිභාවො කාලකිරියා නිත්‍යපක්කනතතා පනාමනනහි; අනෙත වාසිකසංස පන උපජ්ඣාය දසංසනං පක්ඛිතිනා ඡගාකාරෙහි නිසංසයා පටිපටසංඝාති, අකාරණෙන පනාමනනානං ආචරි යුපජ්ඣායානං දුක්ඛං; පනාමිතෙ අකම්මනාසංස අනෙතවාසිකසංස දුක්ඛං; සමෙ ආචරියුපජ්ඣායා නම්මනහි තෙසං හි විහාරාධිපෙන මාසමතනං චරිතබ්බං; යපෙති, අනුඤ්ඤාතෙ සෙසානං ගිහිතං හෙසජ්ජං ආරොචෙති දුක්ඛං, තත් හි අනුඤ්ඤානානං පඤ්ච සහධම්මිකානඤ්ච මාතාපිතූනඤ්ච තෙසං උපට්ඨාකානඤ්ච භික්ඛුනිසංසායජිවිකං කප්පපනාසංස ච කප්පික කාරකානඤ්ච අනන්තනා සතතාකත වා භික්ඛුවාරචගෙතන වා හෙසජ්ජං කාතුං වා කාරාපෙතුං වා වට්ටති;

ජානෙනතා සාපතතිකො උපොසථපචාරණං කරොති දුක්ඛං; සංඝාදිසෙසං ආරොචෙති, ලුහුකාපතති දෙසෙති, කාතුං වට්ටති; පරිවහනනවාරං අපිදති, වා පාලකො අත්ති ආභොගං අකති, වා දිවාසයනාසංස දුක්ඛං; මුත්තාදි සබ්බරතනඤ්ච සාලි ආදි සබ්බධඤ්ඤාඤ්ච මාතුගාමරූපඤ්ච පොත්ති ලිකවිහනකමරූපඤ්ච අනන්තසො මාතුගාමකණණ පිලඤ්ඤානාලපණණාදිති ච ධනුජයාදි ආවුධඤ්ච හෙරිතුරියභණ්ඩඤ්ච රුකෙහි ඩිත්තලඤ්ච පුසනවිහෙතන පරාමසන්නාසංස දුක්ඛං; සමෙ රුකඛාදි පුසති නත්ති දෙසො; අනුපසම්පන්නානං

සාධා නමනනාසාපි නැති දෙසො; අතනනනා අනා
ය පන නවට්ටනි; ගනාදිකෙහි කෙසලපකරණෙන
සිසාදිවිසානනලෙන වා සුඛගෙනලෙන වා කෙස
ලිපෙනන දුකකට; උද්ධගනනසං සහදක
න ගනනන මඳිතු වට්ටනි, වෙ හිනබ් එනමකෙව
සට්ඨිආදීහි අනනරිකං අනනා සසිතුං නවට්ටනි;
එකගාපෙනපි හුඤ්ඤං නවට්ටනි; වසිසිති අභිතු
ලෙන අට්ඨතුලාසිකං චතුරතුලුතං දනනාකට්ඨං ඛා
දනනාසා දකකට; සවෙ මුඛං පරිසුඛං ගොති අ
බාදිතුං වට්ටන.

ගව්වති නවාදිතං දසානනාය ගව්වනාසා වා
සොපෙනනා සා වා සොපෙනනාසා වා දුකකට;
එන හි මසුරනව්වනමපි නවට්ටනාම; ධම්මසිසාක
හිතමපි හිතං නාම; උදකසඳුකරණමපි වාදිතං නා
ම; රතනනනාසාසා පූජං කරොමාති මුඛෙන සාමුති
මා කරොමාති වා වනතුං නවට්ටනි; බුද්ධා පන
පූජාරහොති වා පූජා කාතබ්බාති වා වනතුං වට්ට
නි; අතනනනා සිතට්ඨානෙන පසානනාසා අනාපනති.
සඤ්චරණට්ඨානෙන වා හරිතෙන වා මුහුආදිංවා කව්වරං
වා උච්චිට්ඨාදකං වා ඡෙදිකනනාසා දුකකට; ඡෙදිකා
පෙනනාසා වාමාස වාමාස දුකකට; සඤ්චරණට්ඨා
නෙන පන බති ඔලොකෙනවා ඡෙදිකනනාසා අනාප
නති; ස්විතනිරභිකුරබෙනෙන වා සසාරුගනබෙ
නෙන වා ඡෙදිකනනාසා දුකකට; තෙසං කොණෙ
වා ඡෙදිකනනනෙන වා පනනමනෙන වා * කප්පිස
භූමිසං වා ඡෙදිකනනාසා අනාපනති.

වච්ඡුප්පාධිකකෙසෙ වා වච්ඡුප්පාධිකෙසෙ වා
ධිකකෙසෙ වා මාසාධිකනනෙ වා බිනිතාසාස

නිකමනනලොමෙ වා අවජිඤ්ඤානසං දුක්ඛං; අගිලා
නො කමෙත් වා නිමිත්තන වා ලොමං හරෙය්‍ය දුක්ඛ
වං; සසසසරෙ හි අනාපත්ති; සාරූපං පන නැපි.

නමමට්ඨකරණයාගාරපනෙ දුක්ඛං; මලාදි
ජිඛිනෙ පන අනාපත්ති.

සඛිකපරිකමකනභූමියං සොදකපාදෙන වා
සත්‍යපාහණෙන වා අනකමනනසං දුක්ඛං; පාදං
පුඤ්ඤා වා පාදවලඤ්ඤා පන අපරිකමකනෙ
වා අකකම්භුං වට්ටති.

සඛිකං මඤ්චං වා පිඨං වා විචිත්‍රකවාටථමා
දිනි වා අවසෙසඵලකං වා සරීරෙන පුසනනසං
ලොමනණනාය දුක්ඛං; විවරාදි පටිච්ඡාදනෙ පන
අනාපත්ති.

සඛිකපියා පලලභිකං කමා වා අත්ථරිකා වා
නිසිදනනසං ගණ්ඨකං අමුඤ්චිකා සයනනසං ව
දුක්ඛං; සඛිකපියා පන ඵකසමිඤ්ඤිත සඛිකපියා
නිසිදිකුං වා සසිකුං වා වට්ටති.

ආසනං අනත්ථරිකා භූමියං නිසිදනනසං
දුක්ඛං.

නායබ්බනරතීතෙන ගාමං පටිසනනසං දු
ක්ඛං; සවෙ අසනියා ගතො අනනා ගාමෙපි සරී
තට්ඨානෙ රජ්ජලතාදීහි වා බන්ධනබ්බා; නාමිං අස
නි අනනා ගාමතො නිකමිකා පරියෙසිකා බන්ධ
නා ගාමො පටිසිතබ්බා; “පට්ඨිකා සුකරනනං”ති
වෙකායබ්බනාති; තෙසු පකඨි විකාරකතාපි මව්ඡ
කණ්ඨකාකාරවජ්ජරිපණ්ණවාසිනා පි පට්ඨිකා නා
ම; ධනුකොසකසදිසසණ්ඨානං සුකරනනං නාම:

විචාරවිකල්ප ඵලසාරාංශයෙහි නොසිටින අනු
 ලෝමිකානු, දෙසිසුභක මුරජ මග්ගිණි කලාවකානු
 නවවිකල්ප; නොසිටින දෙසිසුභක නාම-ලක්ෂණ පසු
 සද්ධිපාසකයුගත; මුරජ නාම-මුරජ රජුකෙ එක
 නොසිටින ඵලසාරාංශයෙහි නොසිටින; මග්ගිණි නාම-
 පාමසිභක නොසිටින කතා, කලාවකානු නාම-මුරජ
 රජුකෙ; මුරජ ධර්මයෙහි කීර්තිකා කාය
 මනුෂ්‍යයා මනුෂ්‍යයා, නොසිටින කායමනුෂ්‍යයා ජී
 රනතීති වුගතයා සද්ධිමය; දසා ජීර්ණය" නි වුග
 යා ආරෝපිතයා "අනුජානාමි හික්මවෙ මුරජ
 මග්ගිණිනි" අනුසාරයා, නොසිටින මුරජ අධි
 කාරය මුරජ මග්ගිණිනි ඉදං දසාසු යෙව අනු
 සාරයා, පාමසිභකයෙහි විකල්පය උපරි නවවි
 කල්ප වුගත, ඉදං ගතෙයා උගතයා අනුගතයා මුරජ
 පාමසිභකයා නොසිටින කතා රාවණදනතානි නාම
 නාම සිංහකානු, නොසිටින කතා වුගත, කතානි
 වෙ? පාමසිභකයා නොසිටින පන එක නවවිකල්ප වුගත
 යා, දසාසු නවවිකල්ප පාමසිභකයා වෙහි විකල්ප
 නාම උපරි නවවිකල්ප වුගතයා, තදයුගත, කිං
 කාරණයෙහි වෙ? තසා දසාසු ව පටිකාස ව අනු
 නොසිටින නොසිටින නොසිටින වෙ? විධි නාම හො
 හි, විධි නාම වරක සිංහක නවවිකල්ප, නොසිටින කි
 සද්ධි විගුණයුගත නාම හවති, නොසිටින මුරජ
 විධිකානු කසමා වුගතයා වෙ? විගුණයුගතයා නො
 යොජිතයා, නොසිටින මුරජ, විධිකානු වි
 කල්පයෙහි නොසිටින කතා ඉදං රනකදනතවිධි
 නාම, නොසිටින කතා වෙ? උගතයා පන අනුගතයා
 දසාමුඛයා පිරිහායා විගුණ නොසිටින වුගතයා
 වුගතයා දසාමුඛයෙහි පිරිහායා විගුණයුගත

ලාභතං, කථා වුත්තං චිගුණසුත්තට්ඨානෙන තතො
 පිරතාය වා අනුලොමතාය වා ආචරියා වරකසීසං
 භණ්ණං, තස්මා චිගුණසුත්තට්ඨානෙන යොජ්නවර
 කසීසකං විධිං භාම භොති, චිගුණසුත්තමෙව භොති,
 පට්ටනාති ජරනාති වුද්ධාධිකාරෙ පාසකපරිස
 නෙන පිරතාචරියාය “අනුජානාමි ගිඤ්ඤවේදි” නති
 විධිමනුඤ්ඤතං, උට්ඨාචවේදි ධාරණේ, “න ගි
 ඤ්ඤවේ උට්ඨාචව, විධිං ධාරනාබ්බා සො ධාරෙ
 සා අපනති (කභට්ඨසාති)” ඉතිනා සොචණ්ණරජක
 මය විධිනාති පටිකම්පිකා “අනුජානාමි ගිඤ්ඤවේ
 විධිං අට්ඨමසං දහනමසං විසාණමසං මෙථමසං
 ජග්ගමසං කාඨමසං මොගමසං ඵලකමසං සබ්බ
 නාගිමසං සුනානමසනාති” එකාදස කප්පිසවිධිනාති
 අනුඤ්ඤතාති, තෙසු ඉදං පාසනො යොජ්සමානං
 රකකසදනාං සුත්තමයං විධිං නාම, තස්මා විට්ඨ
 ඛ්‍යාතමිඤ්ඤමපි පට්ටති, අනිච්ඡාතතො කාලදෙස කි
 ච්චකතකාරානං, නාතපතතො ච චිගුණසුත්තවිධි,
 නං නානාකරණං වෙදිතබ්බං, කථං චිගුණසුත්තං
 සුබ්බකාලිකං පටිකියාය එව කොට්ටනබ්බතො
 විධිං, අපර කාලිකං ජණ්ණපාසනෙ අනුඤ්ඤ
 තතො, ඉදං කාලනාතතං පඨමං, චිගුණසුත්තං
 කොට්ටනා පුත කතිපස සුත්තෙති කොට්ටනතො
 චිගුණං සුත්තං පටිකියාය අනො විධිං බිහිත්
 ඤ්ඤතබ්බං, ඉදං දෙසනාතතං, චිගුණසුත්තං නාම
 දසාමුඛස්ස පිරහාචකරණකිච්චමාචකති; පිරහාච
 කරණකිච්චමිදනාති ඉදං කිච්චනාතතං, චිගුණ
 සුත්තං කොට්ටනමනෙති කාතබ්බවිධිනා සබ්බං
 කාතබ්බනාති ඉදං කතතුනාතතං, එවං චිගුණ

* කොට්ටසසුත්තෙන

සුභතවිචේදස්ස නානාකරණං වෙදිතබ්බං, යසමා යථා
 චුත්තවිචේදස්ස වා රාවණදන්තං නාම භොති; තස්මා
 විට්ඨං අනෙතා පට්ටිකාය ව දසාය ව නභවතීති
 වචනෙ දෙසො නැව්, යදිදං විට්ඨං භවෙය්‍ය මුරජං
 මඤ්චිණ්ණනි ඉදං දසාසු යෙව අනුසුඤ්ඤනනි එත්
 එවකාරෙන විචේද පාමසිගසණ්ඨානං වට්ටති නනු
 ති? නනු වට්ටති? තථාපි එත් එවකාරො කාය
 ඛණ්ඩනභූතාය පට්ටිකාය එවං පාමසිගසණ්ඨානං නි
 වාරෙනි, න විචේද දසාසු එවාහිමිසො අභිකම්පාය
 කායඛණ්ඩනස්ස පුබ්බතතාව විට්ඨස්ස ව උත්තරතතා
 ව තස්මා සිංහලාපද රුද්‍රහස්සමං එවං වෙදිතබ්බං,
 “හෙන ඛො පන සමෙසෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු උච්චා
 වචාති කායඛණ්ඩනාති ධාරෙනති කලාබ්‍රිකං දෙඩ්ඛු
 භකං මුරජං මඤ්චිණ්ණනි, මත්‍රස්සා උඤ්චායනති
 භනවතො එතමත්. ආරොචෙසු, “න ගිංඛවෙ උ
 ච්චාච්චාහි කායඛණ්ඩනාති ධාරෙනබ්බාති කලා
 බ්‍රිකං දෙඩ්ඛුභකං මුරජං මඤ්චිණ්ණනි සො ධාරෙ
 ස්ස ආපානි දුක්ඛාපස්ස, අනුජනාමි ගිංඛවෙ දුච්චෙ
 කායඛණ්ඩනාති පට්ටිකං සුකරනනනි, ඉදං එකං
 සිංහලාපදං, අථ පච්ඡා කායඛණ්ඩනස්ස දසා ජීරනති
 ති, —අනුජනාමි ගිංඛවෙ මුරජං මඤ්චිණ්ණනි,
 එකා සිංහලාපදං, තදනනාරා කායඛණ්ඩනස්ස අ
 නෙතා ජීරතීති—අනුජනාමි ගිංඛවෙ සොභන
 කං කුංචකනනි † ඉදං එකං සිංහලාපදං, තතො
 පරං කායඛණ්ඩනස්ස පචනනෙතා ජීරතීති—අනු
 ජනාමි ගිංඛවෙ විට්ඨනනි එකං සිංහලාපදං, එ
 වං භවතො පාළියං ආරුද්‍රහතො “අනුජනාමි ගි
 ඛවෙ මුරජං මඤ්චිණ්ණනි එතස්සා පාළියා අභි

† ගුණකනනි වා පාඨො.

කථාය දසාසු එවාහි එත් එවාකාරෙන අවුත්තපට්ඨි
කායොගතො විසොභානං ගුණකනති ඉදං එ
කං සිත්තාපදං, පරාමස්සනො විට්ඨි පාමඛගුණයා
නං නපට්ඨිකම්පියති වුත්තපට්ඨිකායොගතො කායබ්
බ්බනෙ යෙව පට්ඨිකම්පියති, තථාහි අනිච්චතො අනුප
සංසි නො නිච්චතො දුක්ඛතො අනුපසංසි නො
සුඛතො ඉවාදි පාළියං අනිච්චතො එව අනුප
සංසි නො නිච්චතො නිච්චභාවො යෙව පට්ඨිකම්පි
යොහි කත්වා දසසිතො නො සුඛභාවො තප්ප
ට්ඨිකම්පතො භාවා තප්පභාවි න කායබ්බනෙ,
ති වුත්තපට්ඨිකම්පො කායබ්බනෙ යෙව පට්ඨිකම්
පති නව්ඨෙති චෙදිතබ්බං, කායබ්බනෙ අට්ඨිකම්ප
ලරුපාදි විත්තකම්පාති අකප්පියානුලොමතො න
වට්ඨති, උභොසු අනන්තරාදි රජ්ජකානිව පට්ඨිකම්ප
නිව විට්ඨි පාමඛගුණයානි ච කප්පියානුලොම
තාය වට්ඨතීති චෙදිතබ්බාති.

කායබ්බන විනිව්ජ්ඣා.

උච්චාරං කත්වා විජ්ජමානෙ ජලෙ උදකකිච්චං
නසාධෙන්නස්ස දුක්ඛං, උදකට්ඨානෙ විජ්ජමා
නෙ කුච්ඡාදිහි ආභරිතාපි පට්ඨිකම්පනට්ඨානෙ
උදකකිච්චං කාතුං වට්ඨති, අඤ්ඤාසම් භාජනෙ අ
සති පරිභොගපහොතනාපි උදකකිච්චං කත්තබ්බ
මෙව, පට්ඨිකම්පනට්ඨානෙ වා භාජනෙ වා අසති අ
ඤ්ඤා ඵාසුකට්ඨානෙ උදකකිච්චං කට්ඨිකම්පිති
ආභොගං කත්වා ගතතුමපි වට්ඨති, අකතොදකකිච්ච
න භික්ඛාචාරවෙලාය උපකට්ඨාය භික්ඛාය වරිතුමපි

භුක්තීන් වැඩිම. දෙසෙසුන් නිවැරදි, අනප්පය
 භාව. ජාතිකයා එව. ඉදං කමොති ඉදං භුක්තීන්
 ආදිනා පසුබසනාධිමතියෙක අනප්පයෙව පසොපෙතනා
 යස දුක්ඛාවං, සභාගාපතනං දෙසෙනායස ඒ ආරො
 චෙනායස ඒ පටිග්ගණනායස ඒ දුක්ඛාවං, විනි
 භිකූන් විකාලගොපනං පටිග්ගණනං ගොපනාදි
 නා ආපනනාවජ්ජසභාගාපතනී, එත්ථ සභාගාපතනී
 නාම-වජ්ජසභාගං විනා සභාගාපතනී දෙසෙත්ථ ඒ
 වටති, වජ්ජ සභාගාපතනීපි දෙසිතා සුද්ධසිතාව,
 අඤ්ඤං පන දෙසනපච්චයා දෙසකො පටිග්ගණ
 නපච්චයා පටිග්ගණකො ඒ දුක්ඛාවං ආපජ්ජති,
 තං අඤ්ඤමඤ්ඤං දෙසෙත්ථ වටති, ඉමසමිං සෙ
 නාසනෙ වසනා අතෙහ ඛමාපෙථාති ආදිනා
 වුත්තෙහ සුඛවිත්තෙහ පටිසුත්තියා විසංවාදෙන
 යස දුක්ඛාවං, විබුද්ධියාමි ආහාරං නගණ්ඨියාමි
 ඉව්වාදිං පටිච්ච විසංවාදෙ නත්ථි දෙසො, අනාරාඪං
 විනා අමාරබ්බිකාන සෙනාසනෙ වසං උප
 ගමන්තායස දුක්ඛාවං, ආසාදනිකුණ්ණමායා අනාර
 පාටිපදදිවසෙ වසං අනුපගතෙනාපි භික්ෂුවායස
 නාපි තතො අපරාය පුණ්ණමායා අනාරපාටිපද
 දිවසෙ වසං උපගතනාමි, ගිලානානං පසුබසන
 ධම්මිකානං මාතාපිතුනං වා අත්ථාය ගෙසජ්ජපරිසෙ
 සනාදිකිලෙවන වා නෙසං පටතනී ජානනත්ථාය වා
 පභිතෙ අපභිතෙ වා සත්ථාගකරණීයෙන ගතත්ථ ඒ
 වටති, ගිලාන මාතාපිතු උපසාපක අඤ්ඤානිකා
 නඤ්ච භික්ෂු නිස්සාය විනාමෙ වසනාතං ගිලානා

නැවු අනාය හෙස ජිවිතසුඤ්ජනාදිනා පතිනෙ
සත්තාගකරණීයෙන ගනනංඛං, අවසෙසඤ්ජනනෙ
ති දුතං දෙම ධම්මං සුණාමාහි පසොජනමුද්දියා
පතිනෙ සත්තාගකරණීයෙන ගනතුං වට්ටහි, ඤ්ජන
ක අඤ්ඤානකෙති අපනනනා ව භික්ඛුනඤ්ච සෙනා
සනං පටිච්ච චබ්ගලං පටිච්ච වා දුතං දුතුං ධම්මං
සොතුං ඉච්ඡාමාහි පතිනෙ ගනතුං වට්ටහි, අනනනනා
වා භික්ඛුනං සෙනාසනවෙහියපටිබ්බසකකරණී
යෙනපි ගනතුං වට්ටහි, අවසෙසකරණීයං සකිකකර
ණීයනාහි නසලලසකිතබ්බං, භික්ඛුනං විනයක මච්
ඡං වා තෙසං ඔවාදදුනන්ධං වා අනභිරතීකුක්ඛකුච්ච
දිට්ඨිවිතනාදනන්ධං වා ගනතුං වට්ටහි, වස්සුපගත
දිවසෙ අරුණං අනුට්ඨතිච්චා ගනතුං න වට්ටහි, ස
ත්තාගකරණීයෙන ගනනා ආගතස්ස අරුණං අනු
ට්ඨපච්චා තදගෙව ගමනමපි න වට්ටහි, ඉමස්මිං සි
කිංපදවලඤ්ජනවිනිවර්ජය චස්ස දෙසං ආනා
රොපෙච්චා අට්ඨකථාය පාඨොපදෙසමොලොකෙ
ච්චා විනයධරෙති සංසදෙච්චා යුත්තතරං ගතගත
බ්බං, යෙසං කෙසඤ්ච ඤ්ජනකඅඤ්ඤානකසන්දස්ස
නන්ධාය වා විචරධොචන උදෙස පරිපුච්ඡාදි කිච්චි
න වා සත්තාගකරණීයෙන ගනතුං වට්ටහි, ආච
රිසුපජ්ඣායෙ පස්සිතුං වා තෙසං විචරධොචනාදි
කිච්චිත වා ගනතුං වට්ටහි, සමෙ සත්තාගකරණී
යෙන ගනනා ආගච්ඡන්තං උපජ්ඣායො අප්ප වා
ගච්ඡාහි නිවාරෙහි, සත්තාගානිකාවෙපි අනා
පතහි, මාතුගාමරාජමාරබ්බුතඤ්ජනකෙසු අඤ්ඤ
තරෙන බෙත්තවජ්ඣගිරඤ්ඤ සුචණ්ණාදිනා යෙන

කෙනෙහි පලොභිකතෙක වා නිසි. පසසිකා විතතං
නාම ලහුපරිවතනං දුන්නිවාරියනාදි දුබ්බිකාදි අ
නන්තරායෙන වා ගනතුං වට්ටහි, වස්සවෙජ්ජෙද අනා
පතති, ගනාමා අපේජවාගමිස්සාමිති අදුරට්ඨානං
ගනාමා ආගව්ජ්ජො අනන්තරාමයො අරුණෙ උට්ඨි
තෙ අනාපතති වස්සවෙජ්ජෙදපි නග්ගාති, අස්සයුජ
මාසස්ස පුරිකනවමිතො පට්ඨාය සති කරුණිසෙ ස
ත්තාගතිවෙචන ගනතුං වට්ටහි, පුන අනාගමනෙපි
දෙසො නපී, ගස්මා “වුත්තං නවමිතො පට්ඨාය ග
නතුං වට්ටහි”ති, සත්තාගතිකරුණිසෙන ගව්ජ්ජෙනන
අනන්තා උපවාරසීමායං මෙව “සත්තාගතිතො තෙර
ආගමිස්සාමි”ති ආගොගං කාමා ගනතුං වට්ටහි, එත්ථ
උපවාරසීමාතිකකමණං තෙරසපාඨි යනිය වණ්ණ
නාය වුත්තමෙව, ආගොගං අකාමා උපවාරසීමාති
කකමෙව ජිනනවස්සො යෙව ගොති.

අනන්තරායෙ අසති බ්‍යාමතො උදධං රුක්ඛ
මහිරුගනනස්ස දුක්ඛං; දුරු හිජ්ජනාදිනා
කිංචලන පොරිසද්දව උපද්දවෙ සති යථා
කාමද්දව අහිරුහිතුං වට්ටහි, පරිස්සාවනං විනා
අනන්තමසො මිගාචුතං මග්ගං ගව්ජ්ජොපි දුක්ඛං,
පරිස්සාවනාභාවෙ වා යාචිමා අලද්දෙ වා විවරක
ණ්ණෙන පි පරිස්සාවෙමා පිච්ඡාමිති ආගොගං
කාමා ගනතුං වට්ටහි, විවරෙන පරිස්සාවෙමා පාතු
කාමෙන විවරං පටිග්ගගෙනෙඛමෙව, අධානමග්ග
පටිපනනස්ස අපරිස්සාවනකස්ස යාචිතකෙන පරි
ස්සාවනං දුත්ඛං අදෙනනස්ස දුක්ඛං, අනන්තො
මරණාධිප්පායෙන අනන්තං වධෙනස්ස ව වධා
පෙනනස්ස ව දුක්ඛං, විත්තකරුපපොභිකරුපා
දිං කරොනනස්ස දුක්ඛං; ජානකට්ඨිකථාධම්මපද
වත්ථුසු බුධිරුපාදිති පන කාරාපෙනුං වට්ටහි, යත්ථ

භුඤ්ජනං තිං මයං වසෙති පච්ඡාචිකාංති වුට්ඨා
පෙනතස්ස දුක්ඛං; ආත්මසාමාන්යං සමාගතානාං
මහලලකානාං භික්ෂුනං ආසනා වුට්ඨානාකාරාදීනා
උපචාරං අදමා නිසීදන්තස්ස දුක්ඛං, මමාසනෙ
නිසීදතිති වා තෙති අනුඤ්ඤානෙ නිසීදන්තස්ස දො
සො නන්ති, පුමස්සත්ත ප්‍රාටිඛිකිකවාදිසු නිසීදන්ත
ස්ස නිපජ්ජන්තස්ස ච අභිලානස්ස දුක්ඛං; ගිලා
නස්සපන අනාපජනි; ඡො නාම බ්‍රුමො? සිලා බ්‍රුමො
වා විශාකාබ්‍රුමොවා ඤො නාම ඛලොමො? ගොඛලොමො
අජඛලොමො ඡො නාම සමබ්බො? මහසමබ්බො වා අජ
සමබ්බො වා ති ආදීනා දවාය භණ්ණන්තස්ස දුක්ඛං;
ත්විරාදීනා පරෙසං පරිසං උපලාපෙසන්තස්ස දුක්ඛං;
දුස්සීලෙසු වසන්තස්ස භික්ෂුනං තතො නීතරණ
ඤායො“ නගාපනඤාය ගතො පඤ්ඤාතිමුග්ගා විශා”
ති ආදීනා ඔවාද මණ්ණ කරොති දොසො නන්ති; ත්ව
රං උඤ්ඤිමොඋරුආදී භික්ෂුතීනං දොසොන්තස්ස දු
ක්ඛං, පරංචිතිසකඤ්ඤිලොකායතඤ්ඤි උග්ගණ
න්තස්ස ච වාචෙනතස්ස ච දුක්ඛං, ඵලිතං ගණ
න්තස්ස ච ගණ්ණාපෙනතස්ස ච දුක්ඛං, මහලලක
භාවජානනඤ්ඤං පන සංචෙතෙන ගගෙතො ඔලො
කෙනාං වට්ටති, තමබ්බලොග වට්ට ලොගරජනාදී
නා කතෙ ආධාරකෙ පනතං ස්පෙත්වා භුඤ්ජනස්ස
දුක්ඛං, ආසිත්තකුපධානමිති ච පෙලාති ච
පඤ්ඤිලොභාදිකස්ස තස්ස නාමං, පච්ඡිකුට්ඨිකාරා
දීනං උපරි ස්පෙත්වා භුඤ්ජනං පන වට්ටති, අභිට්ඨා
නුපගතපත්තං ගන්තං ගගෙතො කවාටං පනාමේ
න්තස්ස ච ඵකෙනතස්ස ච දුක්ඛං, අංසෙන වා
අංසකුටෙන වා බ්‍රහ්ම වා පත්තං ලංගොති වාරං

පණ්ණාසකපාඨයෙහි, සොදකං පතනං අනාතාපෙත්වා යපෙනාසං ආතපෙ අභිද්ධෙනාසං ච දුක්ඛං, ථොතං ඔත්තාපෙත්වා පටිසාදෙත්වා පන වට්ඨති, කිංඤ්ච අනුචරිත්වා වා සරජාය වා ඡව්දසානසකකිරාය වා භූමියං යපෙනාසං දුක්ඛං; පරිකම්මකතභූමියා වා විරජසන්තභූමියා වා සුමුඛවාලකාය වා යපෙන වට්ඨති; මඤ්චපිඨෙ යපනම්පි නවට්ඨති මඤ්චඅචරණාදීහි සහ බන්ධනා යපෙන ඤ්ච මඤ්චපිඨඅවනිතං බන්ධනා ඔලමෙත්වා ඤ්ච වට්ඨති, අභිභූතෙනාසං කතමඤ්චපිඨෙ යපෙන වට්ඨති, අභිභූත පන යපෙන නවට්ඨති; පතනං හත්තෙත ගතෙත්වා වා අංසකුටගණකස්ස අංසවට්ඨකෙ පකම්පිත්වා වා අභිභූත යපෙන වට්ඨති; හත්තෙත අනුපච්ඡෙත්වා පිට්ඨිපාදෙ යපෙනාසං දුක්ඛං, හත්තපුරමපි අංසකුටාදිස්ස ලග්ගිතමපි පතනං ඡතෙන යපෙනාසං දුක්ඛං, විහත්තප්පමාණෙනාසං භික්ෂාය වා මිඛිකාය විනා වලයං පතනං යපෙනාසං දුක්ඛං, විරතනප්පමාණඤ්ච මිඛිකාය විරං කන්ධා යපෙන, උඤ්චමිඛිකාය ආධාරකෙ යපෙන ඤ්ච වට්ඨති; වෙදිකායපි එසෙවනායො.

ඡබ්බිගබ්බඵලට්ඨිකානි පතෙන පකම්පෙනාසං දුක්ඛං, පුන භුඤ්ජිත්වාකාමනාය වා අඤ්ඤස්ස දත්තාමනායවා යපෙන වට්ඨති; පතනං පරිග්ගහං කන්ධා හත්තං විවිජනාසං දුක්ඛං, පතනං තෙමෙත්වා හත්තෙත උපරි උදකසෙවනෙ දෙසො නන්ති; උච්චි වෙයාදකං පතෙන නිගරනාසං දුක්ඛං අඤ්ඤත්වා

අනෙකුත් නිවැරදි කොට තිබේ, දුර්දාතලොභම
 යානි පහතානි පරිභාෂිතානාං දුක්ඛං, කාලො
 හ ඵලොභො භික්ෂුකාචාලනො විනා සෙසචාල
 කපරිභොගො දුක්ඛං, එලිකා චකං සලොභවය චා
 ලකාදිභාජනාදිනං ප්‍රගලිකානො ච නවට්ඨනී, ස
 ඛිකානි ගිහිකානාං සංඝං පරිභාෂිතාං වට්ඨනී,
 චක්ඛුසොති පිණ්ඩානං ගහනො ආහතසුට්ඨානි
 රජනභාජනානි පරාමසිත්තාං නවට්ඨනී,† මාත්‍රාම
 හස්තලිහනලදකෙන හස්තං ධොවිතබ්බතා සු
 වණ්ණරජනභාජනානි අප්‍රසිද්ධා හස්තධොවනාදී
 නි කාත්තං වට්ඨනී; උපසංකපාසානි සකිදෙව හු
 යො ඡ්ඤානං වට්ඨනී, බ්‍රිහතෙ විරං ජීවානි වදන
 යා දුක්ඛං, අතනා බ්‍රිහත පරෙති විරං ජීවානි
 වුතන අතනාපි විරං ජීවානි වනතුං නවට්ඨනී,
 අනාදරියෙන සිත්තාපදකරණීයවතිකාමනායා
 දුක්ඛං, එසං අනාදරියං නාම—උග්ගතෙන නිරු
 සාහතා, තස්ස සිත්තාකරණීයමෙව වෙදිතබ්බං; ස
 මනනතො පරිවණ්ඩලං අනන්ධා නිවාසෙනායා දු
 ක්ඛං, ජාත්‍රමණ්ඩලනො ගෙයා වසිති අභිගුලෙ
 න අධිබ්ගුලප්පමාණං ඕනාමරත්තා වාමපසො දසා
 මුලං සන්ධිපඨා කණ්ණමනොලමෙකිනා පරිවඩ
 ලං පාරුපිතුං වට්ඨනී, පරිමණ්ඩලං නිවාසෙනායා
 විරජ්ජිතා අපරිවණ්ඩලෙපි දෙසොනන්ති, විවරං
 අපරිවණ්ඩලං පාරුපෙනායා දුක්ඛං, හන්ති
 ධොලවිනි සංඝායා විය උග්ගා කණ්ණං සමං ක
 නා වාමං සතුට්ඨිවරං සන්ධිපඨා එකෙන අනො
 ලමෙකිනා පරිවණ්ඩලං පාරුපිතුං වට්ඨනී, න සුපටි
 ච්ඡෙනෙන අනතරසමෙ ගව්ඡනායා නිසිදනායා

† “ගාජනෙ පරිභාෂිතාං වට්ඨනී.”

විදුකකට, එක් අතරකරු තම-ගමො වා විතරො වා මනුෂ්‍යයෙකි භූමි මසනටයානං, මනනමාන අධිකරායං, ගමො වා ගොතු විතරො වා මනුෂ්‍යානං පරිවසනටයානං ගමොගානං නිවාරං පාරුපිනා කායබ්බතං බ්බිනා වට්ටයි, තසො චිවරා නිවාරෙහි කායබ්බතං බ්බිනා අනාරකරෙ නිසිදිතුං වට්ටති; ගලවාට්ඨිබ්බිනිපිඤ්ඤංසෙ පටිච්ඡාදෙහි නිසින්නා සෙවෙත් සුචරිච්ඡන්නා නාම. තත් අසංකප්පම අසනිත අජානනායා භිලානායා වාසුපතනායා ආපදසු ප්‍රමමනනායා බ්‍රහ්මචරිකායා වෙදනට්ඨායා ආදිකමකායානි ඉමෙ දස අනාපනතිපාරා; කෙච් “අසංකප්පමාදිනි සිංහපදෙන ආපනති, සමසෙ සුතකාතං පචාරිත” නති ඉමසා අධිකරායං ගො මයං ගෙහං පමාපෙති විදිති නායා ගෙහං ගතවා යථාසුඛං නිසිදිතබ්බං නිපජ්ජතබ්බං, ගො පන යා මයං ගෙහෙ අසීනං පමාපෙති විදිති යා තත් කප්පසංතං විසුඤ්ඤානබ්බං, ගෙහෙ පන නිසිදිතුං වා නිපජ්ජතුං වා න ලබ්භති කුරුඤ්ඤං වුත්ථං මසංකප්පමා ඉමසමි පාපඨ යථාසුඛං නිසිදිතබ්බං නිපජ්ජතබ්බං නිවාරනා ගණං අපට්ඨිකවිනා යථාසුඛං නිසිදිතං නිපජ්ජනං තත් නිවාරං පාරුපිනා නිසිදෙනෙදෙසො නිවාරි විදනති, යජ්ජෙවං ගෙහෙන පමාපෙති අවසෙසපට්ඨසන අපචාරිතට්ඨානෙ න කිසදි ගෙහතබ්බනති වුත්තතා තසමි නිසිදිත නිපජ්ජනං විනා චිවරාදි අවසෙසපට්ඨසං පටිග්ගෙහතබ්බං ගෙවසස, තං යථාගොතු යථාසුඛං නිසිදිතබ්බං නිපජ්ජතබ්බනති වුත්තතා පන ගණං වුත්තතමෙව වුත්තතෙති වදෙය්‍යං මෙ තදයුත්තං, කයමා?

“අනුජානාමි ගිහිකමෙව යථාසුඛං මුග්ගං පටිගුඤ්ජි
 තු” නති එළු යථාසුඛං පරිභොගස්ස අනුඤ්ඤාතභතා,
 අපටිගෙයිනමුග්ගපටිභොගෙ ච තස්ස විකාලපටි
 භොගෙ ච පමාරිතුස්ස අනතිරිකතපරිභොගෙ ච
 දෙසො නළුති ආපඥේය්‍ය තං නසු ජ්ජි, කස්මා?
 “අනුජානාමි ගිහිකමෙව යථාසුඛං ගාලං * පටිගු
 ඤ්ජිතුනති” එළු ච උපපරිකම්බනං, පමාරිත මෙ
 ගෙ යථාසුඛං නිසිදිතබ්බං නිපජ්ජිතබ්බනති චුතත
 චචතසාමඤ්ඤාත ගණ්ඨි මොචෙතබ්බො, යථාසුඛං
 පරිභොගස්ස අනුඤ්ඤාතභතා යථාසුඛං නිපජ්ජි ත
 බ්බනති චුතතසාමඤ්ඤාත ගණ්ඨි නමොචෙතබ්බො
 නි ගණ්ඨනස්ස පටිකම්බනආසනඅකපටියනිසිආදි
 සුත්තපජ්ජනනිසිද්ධාදීති වට්ටනති ආපඥේය්‍ය
 තමපි අසුතතං; වාසුපගතස්ස අනාපතතිති චුතත
 තතා හතත්තිචට්ඨිලාතපච්චියමාපනතා වාසුපග
 තොති වදනති, තථාහාමෙව සුපටිච්ඡනනාසිකම්බපදං
 නිපපතොජනං හතවය්‍යාති ඉදමපි නසු ජ්ජි; තස්මා
 අඤ්ඤාතකට්ඨඤ්ඤාතතිසුපටිච්ඡනනාසිකම්බපදං අ
 විරුඩ්ධතියාමෙන විනිවජ්ජයා චෙදිතබ්බො; කපටියා
 කපටියවිමාරණං නාම කුරුජ්ජියං ජානිතබ්බං,
 ගාලං කාතබ්බං සොතං පච්ජ්ජිතබ්බං ගරුහාමෙ
 යෙව යාතබ්බනති ච ආවිණ්ණකපෙපා මො ආචු

සො එකවෙලා කපපනිහි වුතනවිවනඤ්ච උපපරි
 කිව්නබබ්බ, අනාපනතිවාසෙ අනාගතනතා ගණි
 මොවනෙ බහුදෙසමාසෙපනත්, අමෙහ පන අතිප
 පඤ්චගසෙන නවදුම, අනතරසෙර හන්ථි වා පාදං
 වා කීලාපයතො ගව්ඡනාසං ව නිසීදනාසං ව දු
 කකාටං, තථා අනතරසෙර අධ්මාකිත්තවකඤ්චා
 ගව්ඡනාසං ව නිසීදනාසං ව දුකකාටං, පුරතො
 යුගමධනං අපෙකකමානෙන ගනතුං නිසීදිතුං ච
 ගන්ථිඅසංසාදිපරිසංසප්පානනන්ථිං දුරමොලොභකතු
 ඤ්ච වට්ටති, අනතරසෙර එකංසතො වා උභයංස
 තො වා විවරං උකිපිත්වා ගනතුං නිසීදිතුඤ්ච න
 වට්ටති, අනතරසෙර එකංසමිං වා මිසු වා කටිසු ග
 න්ථිං යපෙත්වා කපපරිච්ඡානමුතනාමෙත්වා ගනතුං
 නිසීදිතුඤ්ච නවට්ටති, අනතරසෙර සසීසං පාරු
 පිත්වා ගනතුං නිසීදිතුඤ්ච නවට්ටති, අනතරසෙර
 අග්ගපාදෙන වා පණ්ඨියා වා උජ්ජග්ගෙන වා ග
 නතුං නවට්ටති, සමිං ගනතුං අසකකානතසං තථා
 ගමනෙ දෙසො නන්ථි; අනතරසෙර හන්ථිපලලන්ථි
 කාය වා දුස්සපලලන්ථිකාය වා නිසීදිතුං නවට්ටති;
 වාසුපගතසං දෙසො නන්ථි, ඉතො පරං වුවමොනා
 නි සිංහාකරණියානි අනතරසෙර බහිව වෙදිතබ්බා
 නි, සතිමනුට්ඨපෙත්වා භික්ඛං පටිග්ගහෙතුං නවට්ට
 ති, හතනසං වතුන්ථාගපපමාණතො අධිකං සුපං
 පටිග්ගහෙතුං නවට්ටති; හතනසංභාවෙ සුපං වා
 බ්‍රහ්මඤ්ජනං වා අධිකං ගණනතකසංසාපි දෙසො න
 න්ථි, අධිට්ඨානුපගතසං පතනසං අතො මුඛවට්ඨි
 ලොබං අනිකකාමෙත්වා ථුපිකතං පිණ්ඩපාතං පටි
 ග්ගණනපතසං දුකකාටං, පටිග්ගහිතං පථා භුඤ්ජ
 නතසං දෙසො නන්ථි; යාමකාලිකාදීනි පතනතො

රත්නාසා දුක්ඛං; මුඛවාරං ආගතො පන මුඛා ඔව
 රිතො කාමෙ දෙසානො භුඤ්ජනමච සරුපං, සබ්බ
 භිභුලියො වා එකභිභුලිං වා මුඛෙ පකඛිපිතො
 භුඤ්ජනාසා දුක්ඛං; පිඞ්ගවෙසනෙති විරුක්ඛ
 නො අභිභුලියා මුඛෙ පටිට්ඨාසපි දෙසො නන්ති;
 සකඛලෙන මුඛෙන භාග්‍යානාසා දුක්ඛං; සරෙ අ
 පරිභින්න හරිතකාදිති මුඛෙ පකඛිපිතො හන්තුඤ්ච
 නාට්ඨති; සරෙ පරිභින්න පන හරිතකාදිති මුඛෙ
 පකඛිපිතො හන්තනාසා දෙසො නන්ති, සාරුපං
 පන නගොති; පිඬුකෙඛපකං භුඤ්ජනාසා දු
 ක්ඛං; එලාඑලබ්ඡකාදිති උකෙඛපකං භුඤ්ජනා
 චට්ඨති; කඛලාචචෙජ්ජකං භුඤ්ජනාසා දුක්ඛං,
 එලාඑලබ්ඡකාදිති තථා භුඤ්ජනාසා නන්ති දෙ
 සො; මයානතො විය අවගචිතො භුඤ්ජනාසා දුක්ඛ
 චං, එලාඑලාදිති ගතෙ කතො භුඤ්ජනො දෙසො
 නන්ති; හත්තිඝ්‍රිතකං භුඤ්ජනාසා දුක්ඛං, ක
 ඤ්චකඅට්ඨිකාදිති අපනාසතො හන්තිඝ්‍රිතනෙති
 දෙසො නන්ති; සිත්ථාති අවකිරිතො භුඤ්ජනාසා
 දුක්ඛං; කඤ්චකාදිති ඡ්ඤ්ඛිතනාසා විකිරණෙපි
 දෙසො නන්ති; ජිව්හාතිච්ඡාරකං භුඤ්ජනාසා දුක්ඛ
 චං; චප්පචප්පක රකඝඤ්ඤං කතො භුඤ්ජනාසා දුක්ඛ
 චං; සුරුසුරුකාරකඝඤ්ඤච කතො භුඤ්ජනාසා
 දුක්ඛං; හන්තං වා පනහං වා ඔට්ඨං වා නිලො
 හිතො භුඤ්ජනාසා දුක්ඛං; බීරපායාසකපිතො
 නීහාති තථා භුඤ්ජනාසා දෙසො නන්ති; පතෙක
 අපපහාරං මුඤ්චිතො එකතො හුතො භුඤ්ජනං චට්ඨ
 තී; ඔට්ඨං ලංගසිත්ථකාදිති ජිව්හා අනිච්ඡාරෙන
 ඔසම්මසෙගෙව අනෙකානතො භුඤ්ජනං චට්ඨති;
 සාමසෙන හන්තන පානීයථාලකාදිති පටිගහණ

නතඃ උක්කථං; සසිඤ්ඤපනතමොතොදකං අනත
 රසරෙ ඡරෙඛිඛානාඃ උක්කථං; ගෙගමනුස්සානං
 උදකනිකෙඛපට්ඨානෙ ච උදකනිකෙඛපනභාජනෙ
 ච ඡරෙඛිඛානාඃ දෙසො නැවි; ඡතතපාභිනො
 ධම්මං දෙසෙනාඃ උක්කථං; ගජේන අගගෙත්වා
 සරීරෙ ධාරෙනාඃ දෙසො නැවි; වසිස්සිගජේ
 න චතුගජ්ජමාණං දරාඤ්ඤා ධාරයතො ධම්මං දෙ
 සෙනාඃ උක්කථං, තදපගතගජ්ජා ධම්මං දෙ
 සෙත්වා චට්ටති; අසිසජිපාභිනො ධම්මං දෙසෙනා
 ඃ උක්කථං, තදපගතගජ්ජා පන ධම්මං දෙසෙ
 නාඃ දෙසො නැවි; නිසරධනුං වා සසරධනුං වා
 සජ්ජිසධනුං වා සරමතතං වා ගගෙත්වා නිට්ඨතො
 නිසිදතො ච ධම්මං දෙසෙනාඃ උක්කථං; ගජේ
 නලතො අපනිතඃ පන චට්ටති; පාදකොපානණා
 රුද්ධාඃ ධම්මං දෙසෙනාඃ උක්කථං; ඔමුචිත්වා
 සිතඃ පන චට්ටති; සකටපාටඛිනිකාදියානෙ නි
 සිතනාඃ ධම්මං දෙසෙනාඃ උක්කථං; සකටතො
 විසකෙකත්වා ස්පිතචක්කං වා යානසඤ්ඤමෙව ගච්ඡ
 ති; සයං යානෙ නිසිනොති නිවෙ වා මජ්ඣිමෙ වා ‡
 යානෙ නිසිතනාඃ ධම්මං දෙසෙත්වා චට්ටති; එක
 සම්මං යානෙ නිසිනොති නිවෙ වා මජ්ඣිමෙ වා නි
 සිතනාඃ ධම්මං දෙසෙත්වා චට්ටති; අනතුමසො ස
 කටසාරකෙන නිසිනාඃ සයං උචෙව ඕතෙන වා
 නිසිනොති වා ධම්මං දෙසෙත්වා නට්ටති; නිවෙ
 නිපතනාඃ උචට්ඨානෙ නිපතෙන ධම්මං දෙ
 සෙත්වා චට්ටති; ගජ්ජලලඤ්ඤාදි අසුඤ්ඤතරෙන
 අභිගමාභුජිත්වා නිසිතනාඃ ධම්මං දෙසෙනාඃ

දුක්ඛං; කෙසන්තොදසෙසං ඉත්තං ඉත්තං ඉත්තං
 ආදීනි ටෙතිනසීසං ධම්මං දෙසෙන්නාසං දුක්ඛං;
 කෙසන්තො දිස්සති ටෙ නදෙසො; සසීසපාරුතස්ස
 ධම්මං දෙසන්තො දුක්ඛං, සීසං යථා දිස්සති තථා
 කාමරත්තං දෙසන්තො නදෙසො; සං ඡායං නිසී
 දිත්වා අන්තමස්ස නිණ්ණචරණාදිසු නිසීනාසංඝි
 ධම්මං දෙසන්තො දුක්ඛං; උමාරාදි උට්ඨාසන
 නිසීනාසංඝි සං නිවෙසානෙ නිසීදිත්වා ධම්මං දෙ
 සන්තො දුක්ඛං; සං යථා නිසීනාසංඝි ධම්මං දෙ
 සන්තො දුක්ඛං; ආසනෙ නිසීනො මහලුකො
 සීතං දහරං පඤ්ඤං පුට්ඨති ටෙ උට්ඨාසනා පුට්ඨාසන
 වත්තංඛං අසකකුණ්ණස්ස නස්ස සම්මෙ ජිනස්ස ක
 ම්මෙති කමෙතඛං; තාදිසෙ අසතිවත්තං නට්ඨති;
 සං පට්ඨා ගට්ඨනොති පුරතො ගට්ඨනො ධම්මං
 දෙසන්තො දුක්ඛං; පට්ඨා ගට්ඨනාසංඝි කමෙතිති
 ගණනෙ නදෙසො; පට්ඨා ගට්ඨනාසංඝි ධම්මං දෙස
 නො උපපට්ඨන ගට්ඨනාසංඝි දුක්ඛං; වෙපි උප
 පට්ඨන ගට්ඨනාදි දෙසො නැති; ඡායාණ්ණාදි සෙ,
 ඉත්තංඛං පදෙසු ගිලානස්ස ධම්මං දෙසෙන්නාසං
 දෙසො නැති; යථා උට්ඨාරපස්සාං කරොන්නාසං
 අගිලානස්ස දුක්ඛං; සග්ගා අසති ටෙ පට්ඨනෙ පන
 නදෙසො; සං නිසී ට්ඨමානකතිණ්ණරුකකසාධාපලා
 සංඛාතෙ හරිතෙ පුට්ඨිත්වා බෙලසිඛානිකඋට්ඨා
 රපස්සාවෙ කරොන්නාසං දුක්ඛං; හරිතෙ රුක
 නිණ්ණපණ්ණාදිති උකම්මිත්වා උට්ඨාරපස්සාවෙ කතෙ
 තමහිකම්මා හරිතෙ පුට්ඨිත්වා දෙසො නැති; ක
 පට්ඨාග්ගිං ගට්ඨනාසංඝි උට්ඨාරපස්සාවෙ සග්ගා

කටයුතු නිසි දිවසානි උපට්ඨාපෙතබ්බානි, තනො
 සං වා තං වා ගණ්ඨානි වෙ යථා ලදබ්බෙව දානබ්බං;
 යං චලජෙති තනො පට්ඨාස තමෙව දානබ්බං, අනිස
 මං කතො ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා දානකට්ඨං බාදිතො
 උට්ඨිතො දානකට්ඨානි අපනොමො නිසිනනාසනං ප
 විසාමෙති, තං යානං සමමඤ්ඤිතබ්බං; තෙසං ආචමන
 ඤාටිපය්‍යාවඤ්ඤිතො ච තදුපගමණමග්ගො ච සමමඤ්ඤ
 තබ්බො, තෙසං පරිවෙණං සමමඤ්ඤනොන පන
 චතුකොණ්ඩෙසි සමං කතො ගිතතිත්ථං අවිනාසෙත්වා
 පාණතක අවිනාසෙත්වා යෙව සන්නාතකං අපනො
 මො සමමඤ්ඤිතබ්බං, චතුකොණ්ඩෙසි අපනොමො චතුකට්ඨා
 නි පපෙපායෙතබ්බානි, පපෙපායෙත්වා පටිසාමෙ
 තබ්බානි; පපෙපායෙතොන පන පානිසපරිභොජ
 නියසාමනො ච හිඤ්ඤාසාමනො ච නපපෙපායෙ
 තබ්බානි, දුරෙ කතො පපෙපායෙතබ්බානි, ගෙගෙ
 පරිහඬ්ඨාමනො සමමඤ්ඤිතබ්බං; බෙලමලකො
 ධොවිතො අනිගරිතො ස්පෙතබ්බො, පකත්තො නිසි
 නනාසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං; විවරං නිවාසයතො
 නිවාසනං දත්වා පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං,
 කායබ්බිකං දත්වා පුන පාරුපනවිවරං දානබ්බං
 නාගාසිතුකාමානං තෙසං නගානපානියං පටියා
 දෙත්වා උදාසාපකං දත්වා නිවාසනපාරුපනං නිච්ඡ
 නනට්ඨානෙ ස්පෙත්වා කායපරිකාමං කතො නගා
 පෙත්වා සරිරොදකං පුඤ්ඤිතො අනතරවාසකකාය
 බ්බිකානි දත්වා පාරුපනං දානබ්බං, හණ්ණෙනන
 තෙසං අනතරනතරකථා නාමපාතෙතබ්බං; තෙසං
 විවරසිබ්බනාධොවන රජනපචනාදිකිච්චං කාන

බ්බං; එතං සබ්බං අත්තනා කාතුං නස්සකා වෙ
පරෙතිපි කාරාපපතබ්බං, ආචරියුපජ්ඣායානං ප
විමුච්ඡිකතුතස්ස පත්තවිචරාදිසු අසංඝෙ තරපරි
ක්කාමරා අත්තනාපි නද්වතෙබ්බා, තස්ස තස්ස පරි
ක්කාමරා අත්තනාපි නගහෙතබ්බො, තස්ස කිච්ච
කාරිතා නභවිතබ්බා; අත්තනො කිච්චමපි ගෙන
නකාරාපපතබ්බං; අත්තනා ගාමං වා බහිසීමං වා ග
නතුක්කාමෙන ආපුච්ඡිත්වා ගන්තබ්බං. අත්තනො
කෙසාමරාපන නඛදේශ්ඤන විවරාධාවනරජනාදී
කිච්චං ආපුච්ඡිත්වා කාතබ්බං; තෙසං උපපන්න
කුක්කව්චදිට්ඨිආදීනි විනොදෙත්තුං වා විනොදපෙත්තුං
වා උස්සුඝකං කාතබ්බං; තෙසු ගිලානෙසු ගිලාත්ත
ට්ඨාකහෙසජ්ජාදීනි කාතබ්බානි; ඉමානි උපජ්ඣාවරි
යවතතානි අනාදරෙන යරොන්තස්ස දුක්ඛං;

ආගනතුපකන උපචාරසීමනො බහි යත්වා උපාග
නාමුඤ්චිත්වා ඡතනං අපණාමෙත්වා සීසෙ විවරං අඤ්චි
වෙ තං අපනෙත්වා ආරාමො පටිසිතෙබ්බා; පානීය
ස්වෙත ඥා පානීයපොකකරණීයං අමොචිත්වා ඛොචි
තබ්බට්ඨානෙන යෙව පාද ඛොචිතබ්බා; ආවාසිකෙහි
ආගට්ඨදකෙන වා අත්තනා ආනිතඋදකෙන වා පා
ද ඛොචිතබ්බා; පුරේඛ අනාගතවිභාරෙන තෙන ආ
ගනතුකෙන වච්චකුට්ඨසසාවකුට්ඨෙසො ව පානීයකුප
පරිගොගකුපාදයො ව පුච්ඡිතබ්බා; තත්ථ මහලල
කෙ චර්ජිත්වා සෙනාසනං පුච්ඡිතබ්බං; ගමිකෙන
භික්ඛුනා මඤ්චපීඨාදිපරික්කාරා ව පානීයභාජනා
දයො ව ගුහනට්ඨානෙන පටිසාමෙනබ්බා; නො වෙ
ඉදං තුමෙත නොපෙථානි පරෙ පටිඤ්ඤපෙත්වා ගන්ත
බ්බා; ආවාසිකෙන භික්ඛුනා ආගනතුකමහලල

කසස පතනවිවරපටිග්ගහණ පාදධොවනවඤ්ඤා
සෙතාසනපඤ්ඤාපනකනිකවහනාරොපණ වච්ච
පසසාවයානපාතීය පොකබරණීපරිභොගපොකබ
රණාරොපණාදීනි සබ්බවහනානි කාතබ්බානි;
සෙතාසනවහනං ආවරිසුපජ්ඣායවහනං වුත්ත
නසෙතෙව වෙදිතබ්බං; පටිග්ගහණසිංහලාපදවිනි
ච්ඡෙසො පන පචාරණදන්නපොණසිංහලාපදෙසු
වුත්තනසෙතෙව වෙදිතබ්බං; පතනවිවරවිකපප
නවිධානං පන විවරසිංහලාපදෙ වුත්තනසෙතෙව;
ආපනනී දෙසෙතොන පන අපනනො අපච්චෙසිකං
භික්ඛුං උපසඞ්ඝමිත්වා සකකච්චං නිවාසෙත්වා සකක
ච්චං පාරුපිත්වා තසස සන්තීතෙ උකඤ්චිකං නිසීදි
ත්වා අඤ්ඤාලිපග්ගහෙත්වා අපනනා ආපනනාලත්‍ර
කාපනනී * ආවිකත්වා මයා ආපනනීදෙසිතකාල
තො පට්ඨාය යාව ඉමං ඉරියාපථං එන්තතෙර අ
ඤ්ඤාත්‍ර සභාගාපනනීති යා අසඤ්චිච්ච † ආපනන
විසභාග දෙසනාගාමිනී පුලලච්චය පාවිතනීය පාටි
දෙසනීය දුක්ඛව දුර්ගාසිත්තාපනනීයො නා තුලනමු
ලෙ පටිදෙසෙත්වා මම විසුද්ධිමාගරෙය්‍යං; අවසෙසා
දෙසනාගාමිනීතො භරුකලත්‍රකාපනනීයො ආරො
වෙසසනනී ආරොවෙතබ්බං; පටිග්ගහණකෙන පන
විනා වාඤ්ඤාසභාගාපනනීයො අවසෙසවිසභාග දෙස
නාගාමිනී ආපනනීයො පටිග්ගහණෙකය්‍යනනි පටිග්ග
හෙතබ්බං;

දෙසකෙන පන “අනං භගොන සම්මහලා නායා
විඤ්ඤා ආපනනීතො ආපනනී. නා තුලනමුලෙ පටි
දෙසෙමි” නි වත්තබ්බං; පටිග්ගහණකෙන පන “පසසඞ්ඝ

* “සකලාපනනී”

† “සඤ්චිච්ච

ආවුසො හා ආපහිතො”ති වහතබ්බං; දෙසකෙන “ආම භගහා පස්සාමි”ති වහතබ්බං; පටිඤ්ඤාගතකෙන “ආසනිං ආවුසො සංවරෙසාසි”ති වහතබ්බං; පුන දෙසකෙන “සාධු සුඤ්ඤා භගහා සංවරෙසාමි”ති දුතියමි තතියමි “සාධු සුඤ්ඤා භගහා සංවරෙසාමි”ති වහතබ්බං; පුන දෙසකෙන “අහං භගහා සමබ්බුලා නානාවස්සුකාසු ආපනතිසු වෙවනිතො සද්ධිමත්තො භවිස්සාමි”ති තිතතිතං වහතබ්බං; නවො වෙ “අහං ආවුසො”ති වහතබ්බං; තථාරූපපච්චයෙ සති සක්කච්චං අති වාසෙත්වාපි යත්වාපි අඤ්ඤාමි අනත්වාපි දෙසෙත්වා වට්ඨති;

දිවසවසෙන වාතුද්දසි පණ්ණරසි සාමග්ගිති ච, කාරකවසෙන සඤ්ඤා ගණනා පුග්ගලානිච කාතබ්බාකාරවසෙන සුභතුද්දෙසො පාරිසුඤ්ඤා අධිට්ඨානානි ච උපොසථො නවවිමධො භොති; තත්ථ සාමග්ගිඋපොසථො නාම — විවාදපනෙන අනුපොසථෙන නික්ඛුසඤ්ඤාන සාමග්ගිවසෙන කාතබ්බො; චතුති වා තතො අධිකෙති වා කාතබ්බො උපොසථො සඛසුපොසථො නාම, චිති වා තිති වා කාතබ්බො උපොසථො ගණ්ඨපොසථො නාම, එතකෙන කාතබ්බො උපොසථො පුග්ගලිකො නාම, සඤ්ඤාන කාතබ්බො සුභතුද්දෙසො නාම, ගණන කාතබ්බො පාරිසුඤ්ඤා නාම; එකෙන කාතබ්බං අධිට්ඨානං නාම; පණ්ණරසියං සඛසුපොසථං කරොනෙන සඛසත්ථරෙන “සුඤ්ඤාමෙ ආවු

සාවතීති සාවතී; එවං භික්ඛුනීති වුපතං ඉදං සා
 සතං අඤ්ඤානු බාලානිලානගමිකෙනි පි අපටිග්ග
 හෙතුං නවට්ටති; පටිග්ගනෙතො උපොසථග්ග භි
 ක්ඛුතං ආරොචෙතො පුත භික්ඛුනොවාදකෙ ස
 තො අපුතො භික්ඛු භික්ඛුනොවාදකො ගමුපස
 ඛකච්චාති වතනබ්බං; භික්ඛුනොවාදකෙ අසති
 පාසාදිකත සමොපදච්චාති වතනබ්බං; තථ අව
 දානාසං දුක්ඛං; උපොසථග්ග සන්තිපතිතෙහි
 භික්ඛුනි යෙනෙත් භික්ඛුනීතං සාසනමාගතං ආ
 රොචෙතිත් වතනබ්බං; එකෙන පත සාසනභාර
 කො එත් නැපීති වතනබ්බං; අයං භික්ඛුනොවාදෙ
 නාම; පුබ්බකරණං පත උපොසථග්ගසමුප්පා
 රනතිසං පදීපකරණං උදකාසං පරිසාරෙවෙතො යප
 තං භික්ඛුතං ආසනපඤ්ඤපනනති චතුරිතිධං
 ගොති.

උපොසථ විනිව්ජසො ගිඞ්ඨො.

පචාරණං නාම, වාතුද්දසි පණ්ණරසි සාමග්ගී
 ති ව, තෙවාපිකා චෙවාපිකා එකවාපිකාති ව, සංඝ
 පචාරණං ගණපචාරණං පුග්ගපචාරණාති ව, නව
 විධා ගොති; සංඝනික්ඛුසමඝන පචාරණං පවුච්ඡක
 ඛිකිත්වා මහාපචාරණාය අපවාරෙත්වා නතො පට්ඨාය
 යාච අපරකතතිකපුණ්ණම් එකස්මිං අනන්තර යද
 ඤද්වි සාමග්ගීනුත්වා “සුණාහු මෙ භගනා සංඝො
 අස්ස පචාරණා සාමග්ගී”ති පවාරෙති එසා සාමග්ගී
 පචාරණා නාම; තෙවාපිකා නාම-අනන්තරායෙ අසති
 “සුණාහු මෙ භගනා සංඝො අස්ස පචාරණා ප
 ඣණ්ණරසි ඤදි සංඝස්ස පහනාලලං සංඝො ගොවා
 විකං පවාරෙස්සා”ති ඤාතං යපෙත්වා “සංඝො

ආවුණා පවරෙමි දිවෙයින වා සුගතන වා පරිස
 ඩකාස වා වදනු මං සංඝයා අනුනාමං උපාදය ප
 සංගහනා පටිකපිසාමි”ති තිකතිත්තුං වතා කා
 තබ්බා පවරණා; නවකෙති පටිපාටියා “සංඝං ග
 හෙන පවරෙමි”ති ආදිනා තිකතිත්තුං වතා පව
 රණා කාතබ්බා; චෙට්ඨාපිකා නාම-“චෙට්ඨාපිකා ප
 වරෙමා”ති සද්දන්තං යපෙට්ඨා කාතබ්බා පවරණා;
 දිවසෙ අප්පසගාගන්ත “ඵකවාචිකං පවරෙමා”
 ති සද්දන්තං යපෙට්ඨා කාතබ්බා පවරණා; පඤ්චස්ථි චා
 අතිරෙකපඤ්චස්ථි වා කාතබ්බා සංඝපවරණා නාම;
 චිති වා නීති වා වතුති වා කාතබ්බා ගණපවරණා නා
 ම; ඵකෙන කාතබ්බා පුග්ගලපවරණා නාම; ඵකෙන
 පණ්ණරසියං “අස්ස මෙ පවරණා පණ්ණරසි අධි
 ධරාමි”ති තිකතිත්තුං වතා තබ්බං; වාතුද්දසියං “අ
 ස්ස පවරණා වාතුද්දසි අධිධරාමි”ති වතා තබ්බං;
 චිති පන “අහං ආවුණා ආසංඝගතං පවරෙමි
 දිවෙයින වා සුගතන වා පරිසංඝකාස වා වදනු මං
 ආසංඝමා අනුනාමං උපාදය පසංගහනා පටිකපි
 සාමි”ති වතා තබ්බං; තිති වතුති පන “සුණ්ණතු
 මෙ ආවුණා අස්ස පවරණා පණ්ණරසි සද්දසංඝ
 ගතානං පනතකලලං මසං අසද්දමසද්දං පව
 රෙමාමා”ති සද්දන්තං යපෙට්ඨා “අහං ආවුණා
 ආසංඝගතං පවරෙමි දිවෙයින වා සුගතන වා
 පරිසංඝකාස වා වදනු මං ආසංඝමංගතා අනුන
 මං උපාදය පසංගහනා පටිකපිසාමි”ති
 වතා තබ්බං.

ඉති සමං “සිංහලාසනයෙහි” නිද්දිට්ඨාසු
 සත්තසු සංඝාදිසෙසාපනතිසු සද්දාරිත්තං පිණි.

සෙසා දැකියැවුනු සඳුකරුණයා වී වතරෙකා පාරා
 ජිකාපහනියා වී සවිතතකා; වුදුසනියෙකුගේ
 පහතින් වාදයේ. අවමන් නිසිකිනිපදයෙහි වුදුසම
 පරිණතයකිනිපදයෙහි සවිතතකා, ඉතරා අවිතතකා;

එකවග්ගාද්වයාපිතනිකාපභවිසු චතුර්ථං පදසං
ධම්මසිකිකාපදසුච්චං සහසෙය්‍යසිකිකාපදසුච්චං
සහසමං මාභුතාමස්ස ධම්මදෙසනසිකිකාපදසුච්චං
එකාදසමං සෙනාසනසිකිකාපදසුච්චං වාදසමං සෙය්‍ය
ස්ථරණ සිකිකාපදසුච්චං පණ්ණරසමං චිවරසිකිකා
සිකිකාපදසුච්චං සොලසමං අනාගිරිහනසිකිකාපදසුච්චං
අට්ඨාරස්මං චිකාලගොපනසිකිකා පදසුච්චං එකුනවී
සතිමං සංඝාතිසිකිකාපදසුච්චං විසතිමං පණ්ණිනගො
පනසිකිකාපදසුච්චං එකවිංශතීමං දහනපොණසිකිකා
පදසුච්චං මාවිසතිමං තිස්සස්ස සහජාගොපනද්‍යන
සිකිකාපදසුච්චං චතුර්විසතිමං සුරාපාන සිකිකාපදසුච්චං
අට්ඨවිසතිමං විසිකිකාසිකිකාපදසුච්චං එකුනතිස්සති
මං කප්පබිඤ්ඤානසිකිකාපදසුච්චං තිස්සතිමං අපති
ධාපන සිකිකාපදසුච්චං එකවග්ගාද්වයතිමං විකා
ලෙ ගාමපප්ඵලසනසිකිකාපදසුච්චං ඉමාති සංඝා
රස අවිභාකාති; සෙසාති චතුර්විසතිසිකිකාපද
ති සම්භතකාති; පණ්ණිනගොපනසු උද්දියා කතමං
සං විතා සෙසාති කුසිසමංසිකිකාපදසුච්චං එ
කමසෙච්චං තුට්ඨනසිකිකාපදසුච්චං එකස්ථරණ
තුට්ඨනසිකිකාපදසුච්චං එකපාපුරණං තුට්ඨනසි
කිකාපදසුච්චං එකආප්පන භුක්ඛනසිකිකාපදසුච්චං න
ළවාදිදස්සනසිකිකාපදසුච්චං භිරොකුඤ්ඤිසු උළුමාරප
ස්සාවාදිප්ඵලනසිකිකාපදසුච්චං රිතෙ උළුමාරපස්සා
වාදිකාප්පනසිකිකාපදසුච්චං දිසකෙසනබ්බරණසිකිකා
පදසුච්චං සමබ්බං ලෙමනරණසිකිකාපදසුච්චං නබ්බ

- 1 සඤ්චරිතං විනා සෙසා සවිතතා ගරුකතනිමා
අවර්තනපරිණතං හිත්වා නිස්සංගිකමවිතතකං.
- 2 පදසො ධම්මං සාසෙය්‍යං ඉන්ද්‍රියා ධම්මදෙසනා,
චෙව භසනාසනානිපි සිබ්බනං විවරංගපි.

 - 3 පචාරිතං සුරාපානං පඤ්චසනනිබ්භාදිකා,
ජොතිකුල්ලනඤ්චෙව කප්පබ්බාදිකං විකං.
 - 4 ගාලප්පවෙසනා චෙව පාවිහරිසු අවිත්තකං,
පක්ඛිණ්ණකෙසු උද්දියා කතංගිත්වාඤ්ඤාමංගකං.
 - 5 එකාචරණපාපුරණං එකමඤ්ච තුවට්ඨනං,
එකභා භුඤ්ජනඤ්චාපි නච්චගිතාදිසත්තකං.
 - 6 අකායබ්බතඤ්චාපි පත්තභජ්ජකවාටකං,
අවිභ්‍රතකමිදං සබ්බං සෙසමෙත්ථ සවිත්තකං.
 - 7 භික්ඛුනං වස්සවුජ්ඣානං කසීනාචාරමබ්‍රුමි,
පඤ්චනානංආතිසංසානං කරුණාමුනිපුබ්බතවා,
 - 8 න උලලිඤ්චාතමතභාදි චතුච්ඡිසතිවර්ණං,
විවරං භික්ඛුනාදය උධරිත්වා පුරාණකං.
 - 9 නචං අසිඨතිත්වා චත්තාබ්බං චචසා පුත,
ඉතිනානතරවාසෙන කසීනං අචාරාමිති.
 - 10 වුද්ධක තිකබ්බතභුමිදෙවචං කසීනං ගොති
අත්තං,
සංඝං පුත්‍රපසංඝකමම ආදය කසීනං ඉති.

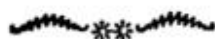
- 11 අජ්ඣං කඨිනං භනෙන සඛස්ස අනුමාදථ,
ධම්මිකො කඨිනථාරො චත්තාබ්බං ගෙන
භික්ඛුනා.
- 12 සු අජ්ඣං භයා භනෙන සඛස්ස කඨිනං පුන,
ධම්මිකො කඨිනථාරො අනුමාදවුදිරිසෙ.
- 13 කඨිනස්ස භි කිං මූලං කිං චත්ථ කාව භූමිතයා,
කත්ඨම්මච්ඡෙද භික්ඛු කඨිනථාර මරහති.
- 14 මූලචෙතං සියා චත්ථං තීව්ඨං භූමියො ඡ ච,
අඨම්මච්ඡෙද භික්ඛු කඨිනථාරමරහති.
- 15 සඤ්ඤා මූලනුති නිද්දං චත්ථං භොති භිව්චරං,
බොමාදීති ච වුඤ්ඤාති උචරාති ඡ භූමිකො.

සුඛ පිපිතං.

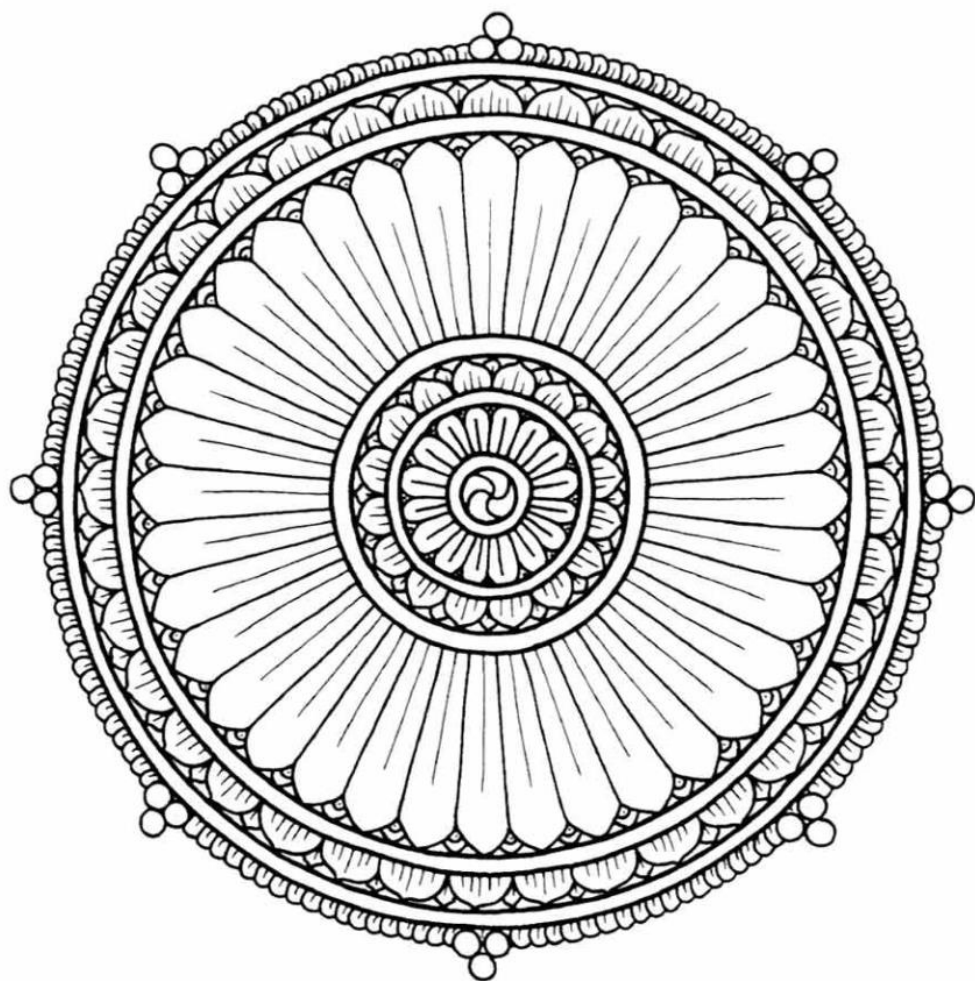
— ၁၈၆ —

နိဗ္ဗ. ပ. ၁၈၆.	နိဗ္ဗ. ပ. ၁၈၆.	နိဗ္ဗ. ပ. ၁၈၆.	နိဗ္ဗ. ပ. ၁၈၆.
1	12	ဤသို့	ဤသို့
„	21	သောတာပန်	သောတာပန်
5	10	„	„
8	1	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
16	3	သောတာပန်	သောတာပန်
19	22	သောတာပန်	သောတာပန်
21	1	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
25	25	ဇနိဗ္ဗ.	ဇနိဗ္ဗ.
27	6	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
„	20	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
30	12	သောတာပန်	သောတာပန်
„	18	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
31	11	သောတာပန်	သောတာပန်
„	21	ဇနိဗ္ဗ.	ဇနိဗ္ဗ.
33	3	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
35	18	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
36	3	သောတာပန်	သောတာပန်
„	5	သောတာပန်	သောတာပန်
39	10	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
„	24	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
40	25	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
„	27	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ
41	14	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ	ဗုဒ္ဓိဗျူဟ

පිඨ. පනත්.	අසුඛපාඨයා	සුඛපාඨයා
42	11	භිත්‍රකකට්ඨජාති
		[නාම]
„	13	භිත්‍රකකට්ඨජාති
43	27	පභොනකෙ
47	27	විකොපෙත්තු
„	28	ආදයෙ
49	18	අබ්බොගාරිකත්තා
50	6	නියමෙත්තා
54	15	විකොපෙත්තු
58	1	සත්තාගකලිකං
62	11	පභොනකෙ
69	9	පුබ්බාගතෙන
„	23	නිකකමෙය්‍ය
70	24	සලපාගනාදීනි
71	3	වට්ඨනි
72	15	අප්පභොනකං
73	12	පභොනකමං
77	21	විධං
(“විධං” ඉති පදං සබ්බත්ථ විධිමෙවාහි සද්ධර්මය)		
„	24	විගුණසුත්තං
		[නෙ]
78	20	ජණ්ණපාසකෙ
83	11	උපමාරසීමායං
84	9	{ගොධමෙත්තං, අජ {ගොධමෙත්තං
		{ධමෙත්තං {අජධමෙත්තං
„	14	පරංවිහිසකත්ථසුඛං

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු